

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

PROJEKTLIGJI PËR MBROJTJEN E FËMIJËS¹
DRAFT LAW ON THE PROTECTION OF CHILDREN²
NACRT ZAKONA O ZAŠTITI DETETA³

¹ Afati përfundimtar i dorëzimit të komenteve me shkrim në kuadër të procesit të konsultimit publik për Projektligjin për Mbrojtjen e Fëmijëve, është deri më **16.09.2015**. Të gjitha komentet e pranuar brenda afatit do të shqyrtohen. Të gjitha komentet me shkrim duhet të dorëzohen në formë elektronike në e-mail adresën: **alberita.hyseni@rks-gov.net**

² The deadline for submission of written comments within the framework of public consultation process of the Draft Law on the Protection of Children, is **16.09.2015**. All comments received within the deadline will be reviewed. All written comments should be submitted electronically at the following e-mail address: **alberita.hyseni@rks-gov.net**

³ Krajni rok za dostavljanje pisanih komentara u okviru procesa javnih konsultacija o Nacrt Zakona o Zaštiti Deteta je **16.09.2015**. Svi komentari koji stižu u roku biće razmotreni. Sve pisane komentare treba dostaviti elektronskim putem na e-mail adresi: **alberita.hyseni@rks-gov.net**.

<p>Kuvendi i Republikës së Kosovës, Në mbështetje të nenit 65 (1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës,</p> <p>Miraton:</p> <p>LIGJ PËR MBROJTJEN E FËMIJËS</p> <p>KAPITULLI I - DISPOZITAT E PËRGJITHSHME</p> <p style="text-align: center;">Neni 1 Qëllimi</p> <p>1. Ky Ligj ka për qëllim të:</p> <p>1.1. mbrojtje fëmijën nga të gjitha format e dhunës, abuzimit, keqpërdorimit, shfrytëzimit, lënies pas dore, apo ndonjë formë tjetër që vë në rrezik jetën, sigurinë, shëndetin, edukimin, arsimimin dhe zhvillimin e fëmijës;</p> <p>1.2. garantojë dhe sigurojë përgjegjësitë e prindërve, familjes, shoqërisë dhe të shtetit në kujdesin,</p>	<p>The Assembly of the Republic of Kosovo, Pursuant to Article 65 (1) of the Constitution of the Republic of Kosovo,</p> <p>Adopts:</p> <p>LAW ON THE PROTECTION OF CHILDREN</p> <p>CHAPTER I – GENERAL PROVISIONS</p> <p style="text-align: center;">Article 1 Purpose</p> <p>1. The purpose of this Law is:</p> <p>1.1. to protect children against all forms of violence, abuse, maltreatment, exploitation, neglect, or any other form that puts into risk the life, security, health, education, and development of the child;</p> <p>1.2. to guarantee and ensure the responsibilities of parents, family, society and state in the care, the</p>	<p>Skupština Republike Kosova, Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosova,</p> <p>Donosi:</p> <p>ZAKON O ZAŠTITI DETETA</p> <p>POGLAVLJE I OPŠTE ODREDBE</p> <p style="text-align: center;">Član 1 Cilj</p> <p>1. Ovaj zakon ima za cilj:</p> <p>1.1. zaštitu deteta od svakog oblika nasilja, zlostavljanja, zloupotrebe, iskorišćavanja, zapostavljanja ili drugog oblika ugrožavanja njegovog života, sigurnosti, zdravlja, vaspitanja, obrazovanja i razvoja;</p> <p>1.2. zarad najboljeg interesa deteta, garantovanje i obezbeđivanje roditeljske, porodične, društvene i</p>
--	--	--

<p>mbrojtjen dhe zhvillimin e fëmijës bazuar në interesin më të mirë të tij;</p> <p>1.3. sigurojë, në interesin më të mirë të fëmijës, bashkëpunimin, koordinimin, monitorimin dhe llogaridhënien, ndërmjet institucioneve në nivel qendror dhe në nivel lokal, si dhe me organizatat që punojnë në fushën e mbrojtjes dhe përkujdesit të fëmijës;</p> <p>1.4. integrojë sistemin e mbrojtjes së fëmijës, duke siguruar një kuadër të plotë ligjor dhe institucional, në zbatim të Kushtetutës, instrumenteve ndërkombëtare për të drejtat e fëmijës, ligjeve dhe politikave ndërsektoriale, për t'u përgjigjur të gjitha formave për mbrojtjen e fëmijës.</p> <p style="text-align: center;">Neni 2 Fushëveprimi</p> <p>1. Ky Ligj zbatohet për mbrojtjen e fëmijës:</p> <p>1.1. që ndodhet brenda territorit të Republikës së Kosovës;</p> <p>1.2. me shtetësi kosovare që ndodhet jashtë territorit të Republikës së Kosovës;</p>	<p>protection and children development, based on their highest interest;</p> <p>1.3. to ensure, in the highest interest of the child, cooperation, coordination, monitoring and accountability among local and central level institutions, and with organisations working in the area of the children protection and care;</p> <p>1.4. to integrate the child protection system, thus securing a complete legal and institutional framework, for the implementation of the Constitution, international instruments for the rights of the child, laws and inter-sectorial policies, to respond to all forms of child protection.</p> <p style="text-align: center;">Article 2 Scope</p> <p>1. This law is implemented for the protection of the child, who is:</p> <p>1.1. within the territory of the Republic of Kosovo;</p> <p>1.2. with Kosovo citizenship that is out of the territory of the Republic of Kosovo;</p>	<p>državne odgovornosti za staranje, zaštitu i razvoj deteta;</p> <p>1.3. zaradi najboljeg interesa deteta, obezbeđivanje saradnje, koordinacije, nadzora i odgovornosti između institucija centralnog i lokalnog nivoa i organizacija kojima je radna oblast zaštita deteta i njegovo zabrinjavanje;</p> <p>1.4. primenjujući ustav i međunarodne instrumente o pravima deteta, kao i sprovođenjem zakona i međusektorskih politika, inkorporisati sistem zaštite deteta u celokupnom pravnom i institucionalnom sistemu.</p> <p style="text-align: center;">Član 2 Delokrug</p> <p>1. Ovaj zakon primenjuje se na zaštitu deteta:</p> <p>1.1. koje se nalazi unutar teritorije Republike Kosova;</p> <p>1.2. koje ima kosovsko državljanstvo, a nalazi se van teritorije Republike Kosova;</p>
---	--	---

<p>1.3. me shtetësi jo kosovare, pa shtetësi dhe atyre që janë të pa regjistruar që ndodhen në territorin e Republikës së Kosovës.</p> <p>2. Asgjë në këtë Ligj nuk mund të merret si kufizim apo pakësim i të drejtave ekzistuese të fëmijës të përcaktuara në Kushtetutë, Konventën mbi të Drejtat e Fëmijës ose me marrëveshje e instrumente ndërkombëtare në fuqi si dhe me legjislacionin tjetër në fuqi.</p> <p style="text-align: center;">Neni 3 Përkufizimet</p> <p>1. Shprehjet e përdorura në këtë Ligj kanë këtë kuptim:</p> <p>1.1. Fëmijë - nënkupton çdo qenie njerëzore nën moshën 18 vjeç, me përjashtim të rasteve kur mosha madhore arrihet më përpara, në përputhje me legjislacionin të cilit ai i nënshtrohet. Në rastin kur mosha e personit nuk është plotësisht e përcaktuar, por ekzistojnë arsye që lënë të nënkuptohet se personi është fëmijë, ky person konsiderohet fëmijë dhe përfiton nga ky Ligj derisa mosha e tij të jetë përcaktuar plotësisht;</p> <p>1.2. I mitur - nënkupton fëmijën mes</p>	<p>1.3. .without Kosovo citizenship, stateless and those that are unregistered within the territory of the Republic of Kosovo.</p> <p>2. Nothing in this law shall be regarded as limitation or lessening of the existing children’s rights set forth under the Constitution, Convention on the Rights of the Child or under applicable international agreements and instruments as well as under other legislation in force.</p> <p style="text-align: center;">Article 3 Definitions</p> <p>1. Expressions used in this Law shall mean the following:</p> <p>1.1. Child – all human beings under the age of 18 (eighteen) years, with the exception of cases when the adult age is reached earlier, in line with the legislation they are subject to. In the cases when the age of the person is not completely defined, but there are reasons making to imply that the person is a child, this person shall be considered a child and benefits from this Law until his/her age is completely defined;</p> <p>1.2. Minor - a person who is between</p>	<p>1.3. koje nema kosovsko državljanstvo, ili je bez državljanstva, kao i deteta koje je ne registrovano, a nalazi se na teritoriji Republike Kosova.</p> <p>2. Ovaj zakon, nijednom njegovom odredbom, ne može ograničavati ili smanjenje postojeća prava deteta koja garantuju Ustav i Konvencija o pravima deteta, ili drugi važeći međunarodni sporazumi i instrumenti ili zakoni.</p> <p style="text-align: center;">Član 3 Definicije</p> <p>1. Pojmovi, korišćeni u ovom Zakonu, imaju sledeća značenja:</p> <p>1.1.Dete – podrazumeva ljudsko biće ispod 18 godina starosti, izuzev zakonom predviđenih slučajeva ranije punoletnosti. U slučaju da starost osobe nije tačno utvrđeno, ali postoje razlozi koji nam daju do znanja ili podrazumevaju da je dotična osoba još dete, ta osoba će se smatrati detetom i prema njemu se primenjuje ovaj zakon sve dok se njegova starost ne utvrđuje u potpunosti;</p> <p>1.2.Maloljetnik – podrazumeva dete</p>
---	---	---

<p>moshës katërbëdhjetë (14) dhe tetëmbëdhjetë (18) vjet;</p> <p>1.3.Prind - nënkupton personin/personat që e kanë lindur ose e kanë birësuar fëmijën, të dy së bashku ose një i vetëm, të martuar ose të pamartuar apo që kanë njohur amësinë ose atësinë e fëmijës së lindur jashtë martese;</p> <p>1.4. Kujdestari - nënkupton personin që ka të njëjtat përgjegjësi për t'u kujdesur për fëmijën, si një prind dhe i cili disponon me kujdestarinë e plotë ligjore dhe fizike të fëmijës;</p> <p>1.5. Mbrojtja e fëmijës - nënkupton aktivitetit që ndërmerren për të mbrojtur fëmijët që janë duke vuajtur, ose ka të ngjarë të vuajnë nga një rrezik serioz si dhe çdo veprim që siguron fëmijën të jetojë në një familje apo mjedis tjetër të sigurt, ku mbrohet jeta dhe shëndeti dhe respektohen të drejtat e tij, ku sigurohet edukimi, arsimit dhe zhvillimi, duke i mbrojtur ata nga çfarëdo lloj dhune, shfrytëzimi, ndëshkimi trupor, keqtrajtimi, eksploatimi, lënia pas dore, abuzimi dhe shfrytëzimi, në çdo kontekst, përfshirë, por duke mos u kufizuar në rrëmbimin, shfrytëzimin seksual,</p>	<p>the ages of fourteen (14) and eighteen (18) years;</p> <p>1.3.Parent – means the person/persons giving birth to or having fostered the child both together or either of them, married or unmarried or have recognised the maternity or paternity of the child out of wedlock;</p> <p>1.4. Guardian – shall mean the person with the same responsibilities to care for the child, as a parent and who is in possession of full legal and physical guardianship of the child;</p> <p>1.5. Protection of children – means the activities undertaken to protect children suffering, or are likely to suffer from a serious risk and any other attempt to ensure that children live in a family or some other safe environment, where life and health are protected ,and their rights are respected, where education and development are provided, by protecting them against any form of violence, utilisation, corporal punishment, maltreatment, exploitation, neglect, abuse and utilisation in every context, including, but not limited to abduction, sexual abuse, trafficking, child labour and</p>	<p>između četrnaest (14) i osamnaest (18) godina života;</p> <p>1.3. Roditelj – podrazumeva osobu, (pojedinač ili par), koja je rađala ili usvojila dete, (u braku, ili vanbračno), ili je priznala očinstvo ili materinstvo vanbračnog deteta;</p> <p>1.4. Staratelj – podrazumeva osobu koja ima iste odgovornosti kao i svaki roditelj za staranje o detetu i koja ima puno zakonsko i fizičko starateljstvo nad detetom.</p> <p>1.5.Zaštita deteta - podrazumeva aktivnosti koje se preduzimaju za zaštitu deteta u patnji, ili postoji verovatnoća da će to dete biti ozbiljno ugroženo ili izloženo patnji, kao i svaku drugu aktivnost koja detetu obezbeđuje život u sigurnoj porodici ili drugoj sigurnoj sredini u kojoj su njegov život i zdravlje zaštićene i poštuju se njegova zagarantovana prava, obezbeđuje njegovo vaspitanje, obrazovanje i razvoj, zaštitu od svake vrste nasilja, iskorišćavanja, fizičkog zlostavljanja, lošeg tretiranja, eksploatacije, zapostavljanja, zlostavljanja i iskorišćavanja u svakom</p>
---	--	--

<p>trafikimin, punën e fëmijëve dhe praktikat e dëmshme tradicionale, si gjymtimi i organeve gjentiale, martesë e fëmijëve dhe abuzimi;</p> <p>1.6. Fëmijë në nevojë nënkupton çdo fëmijë, pa marrë parasysh statusin apo vendin e origjinës, i cili ka nevojë për mbrojtje;</p> <p>1.7. Fëmijë në rrezik - nënkupton çdo fëmijë, të cilit i mohohen ose i cenohen të drejtat lidhur me mbrojtjen nga dhuna, lënia pas dore dhe format e tjera të parashikuara në këtë Ligj dhe në legjislacionin në fuqi;</p> <p>1.8. Familje në nevojë - nënkupton çdo familje, kur njëri ose të dy prindërve apo kujdestarit, u nevojitet ndihma në përkujdesjen për fëmijën për shkak të gjendjes së tyre ose gjendjes së fëmijës, në rrethana kur fëmija është duke pësuar dëmtim serioz për shkak të lënies pas dore, abuzimit nga ana e prindit ose prindërve të tij, për shkak të paaftësisë së prindit ose</p>	<p>harmful traditional practices, such as mutilation of genital organs, wedding of children and abuse;</p> <p>1.6. Child in need shall mean all children, irrespective of status or the place of origin, who is in need of protection;</p> <p>1.7. Child at risk – shall mean the child, whose rights are denied or violated relating to the protection against violence, negligence and other forms prescribed under this Law and under the applicable legislation;</p> <p>1.8. Family in need – shall mean every family where who one parent or both of them or the guardian need assistance in taking care of the child due to their situation or the situation of the child, in cases when the child is suffering serious damage due to neglect, abuse by a parent or both of his/her parents, due to the inability of the parent or parents or guardian to</p>	<p>smislu, uključujući (bez ograničavanja) i njegovu zaštitu od kidnapovanja, seksualnog iskorišćavanja, trgovine, dečjeg rada, kao i štetnih tradicionalnih praksi i postupanja prema detetu, poput sakaćenja genitalnih organa, udaje/ženidbe i zloupotrebe deteta;</p> <p>1.6. Dete u nuždi (u asistenciji) – podrazumeva svako dete, bez obzira na njegov status ili mesto porekla, koje se nalazi u nuždi ili mu je potrebna zaštita;</p> <p>1.7. Ugroženo dete - podrazumeva svako dete kome se negiraju ili povrede prava na zaštitu od nasilja, zapostavljanja i drugih zakonom oblika predviđenih ovim zakonom i drugim važećim zakonima;</p> <p>1.8. Porodica u nuždi (u asistenciji) – podrazumeva svaku porodicu u kojoj je jednom ili obojici roditelja, ili staratelju deteta potrebna pomoć za staranje deteta zbog njihovog ili detetovog stanja, pod okolnostima kada se dete ozbiljno oštećuje usled zapostavljanja ili sloupotrebe od strane jednog ili obojice njegovih roditelja, zbog nesposobnosti jednog ili obojice</p>
--	--	---

<p>prindërve apo kujdestarit që të përkujdesen për të në mënyrë adekuate, ose i është ekspozuar mundësisë që të përjetojë diçka të tillë;</p> <p>1.9. Përfaqësues ligjor - nënkupton prindin apo kujdestarin i cili, brenda përgjegjësisive që i janë dhënë nga legjislacioni në fuqi ose nga gjykata, mbron interesat e fëmijës nëpërmjet kryerjes apo jo të veprimeve juridike, në emër ose për llogari të fëmijës;</p> <p>1.10. Shërbimet për mbrojtjen e fëmijës - nënkupton çdo shërbim për ofrimin e përkujdesjes sociale, këshillimit psikosocial, asistencës ligjore, shërbimit shëndetësor, edukative, arsimore, kulturore ose në raste e veçanta, ndihmë materiale për fëmijën në nevojë;</p> <p>1.11. Profesionistët për mbrojtjen e fëmijës- nënkupton të gjithë personat, të cilët brenda mandatit të punës së tyre dhe në kontekstin e punës së tyre, janë në kontakt me fëmijët që kanë nevojë për mbrojtje, ose kanë detyrë të përmbushin nevojat e fëmijëve sipas këtij Ligji apo ndonjë ligji tjetër në fuqi, standardi vendor apo ndërkombëtar;</p>	<p>take care of them adequately, or is exposed to the potential to experience such a thing;</p> <p>1.9. Legal representative – shall mean the parent or guardian who, within the responsibilities entrusted to by the applicable legislation or by the Court, protects the interests of the child through the exercise or omission to exercise legal actions, on behalf of or on the account of the child;</p> <p>1.10.Services for the protection of children – means any service for the provision of social care, psychosocial counselling, legal assistance, health, education, and cultural services, or in special cases, material support for the children in need;</p> <p>1.11. Professionals for the protection of children – means all the persons, who within their work mandate and within their work context are in contact with children in need of protection, or whose duty is to meet the children’s needs according to this Law or some other Law in force, according to domestic or international standard;</p>	<p>njegovih roditelja ili njegovog staratelja da se o nejm u staraju na adekvatan način, ili je to dete izloženo mogućnosti sličnog doživljavanja;</p> <p>1.9. Zakonski zastupnik – podrazumeva roditelja ili staratelja koji u okviru odgovornosti predviđenih važećim zakonima ili određenim od suda, štiti interese deteta činjenjem ili nečinjenjem pravnih postupaka u ime ili za račun deteta;</p> <p>1.10.Služba za zaštitu deteta – podrazumeva svaku službu koja pruža socijalnu zaštitu, psihosocijalne savete, pravnu pomoć, zdravstvene, vaspitne, obrazovne i kulturne usluge ili u posebnim slučajevima i materijalnu pomoć detetu u nuždi;</p> <p>1.11. Profesionalac za zaštitu deteta – podrazumeva svaku osobu koja je u okviru njegovog radnog mandata i konteksta njegovog rada u kontaktu sa decom kojima je potrebna zaštita, ili osobu koje je zakonom obavezna podmiriti potrebe deteta u skladu sa ovim ili drugim važećim zakonom ili prema domaćim ili međunarodnim standardima;</p>
---	---	--

<p>1.12. Ofrues i kujdesit- nënkupton të gjithë personat apo shërbimet të cilët brenda mandatit të punës së tyre dhe në kontekstin e punës së tyre, ofrojnë përkujdesje për fëmijën që ka nevojë për mbrojtje;</p> <p>1.13. Tryeza për Menaxhimin e Rastit nënkupton- Ekipin multidisiplinar, në nivelin lokal, që përfshinë grup profesionistësh për mbrojtjen e fëmijëve dhe paraprofesionist që përfaqësojnë një shumëllojshmëri të disiplinave të cilët kanë përgjegjësi për mbrojtjen e fëmijëve, ndërveprojnë dhe koordinojnë përpjekjet e tyre për të identifikuar, vlerësuar, hartuar plane veprimi për mbrojtjen dhe kujdesin e fëmijës dhe trajtuar rastet specifike të abuzimit, keqtrajtimit të fëmijëve dhe lëniën pas dore e tyre në bazë të interesit më të mirë të fëmijës. Fëmijët dhe familjet janë aktorë aktiv pjesëmarrës në tryezat multidisiplinare;</p> <p>1.14. Qendra për Punë Sociale (QPS) - nënkupton institucionin publik profesional, të nivelit komunal, kompetentë edhe për mbrojtjen e fëmijës në nevojë;</p>	<p>1.12.Care provider – shall mean all the persons or services that within their work mandate and within their work context provide care for the child in need of protection;</p> <p>1.13. Case management roundtables – shall mean a multi-disciplinary team, at the local level, including a group of professionals for the protection of children, and pre-professionals representing a variety of disciplines whose responsibility is to protect children, interacting and coordinating their attempts to identify, assess and draft action plans for the protection and care of the child and handle specific cases of abuse, maltreatment of children and their neglect based on the highest interest of the child. Children and families are active participating actors in the multidisciplinary roundtables;</p> <p>1.14.Centre of Social Work (CSW) - is a public professional local level institution, which is competent for the protection of children in need;</p>	<p>1.12.Pružilac staranja – podrazumeva sva lica ili službe koje u okviru njihovog radnog mandata u kontekstu njihovog rada pružaju usluge staranja i zaštite dece u nuždi;</p> <p>1.13.Sto za menadžiranje slučaja - podrazumeva multidisciplinarni tim lokalnog nivoa sačinjen od grupe stručnjaka za zaštitu dece, kao i paraprofesionalce koji predstavljaju raznovrsne discipline iz oblasti zaštita dece i koji međusobno deluju i koordiniraju njihova nastojanja na identifikaciji, ocenjivanju, izradi akcionih radnih planova za staranje i zaštitu dece i za tretiranje individualnih specifičnih slučajeva zlopotrebe, zlostavljanja i zapostavljanja dece, u najboljem interesu deteta. Deca i njihove porodice su aktivni akteri – učesnici multidisciplinarnih stolova;</p> <p>1.14.Centar za socijalni rad (CSR) - podrazumeva institucionin publik profesional, të nivelit komunal, kompetentë edhe për mbrojtjen e fëmijës në nevojë;</p>
--	---	--

<p>1.15. Organi i Kujdestarisë - nënkupton organin komunal profesional kompetent dhe përgjegjës për mbrojtjen e interesave të fëmijës, i përbërë nga një grup ekspertësh që vepron në kuadër të Qendrës për Punë Sociale;</p> <p>1.16. Dhunë ndaj fëmijës - nënkupton përdorimin e qëllimshëm të forcës fizike ose të formave të tjera të forcës, qoftë me kërcënim, kundër fëmijës a grupit të fëmijëve, e cila rezulton apo ka shumë të ngjarë që të rezultojë në vdekje, dëmtim, dëmtim psikologjik, keqzhvillim ose privim;</p> <p>1.17. Dhunë psikologjike - nënkupton veprimet apo mosveprimet që shkaktojnë dëmtime të shëndetit fizik, mendor, moral dhe social të fëmijës dhe që, ndër të tjera, kanë sjellë si pasojë kufizimin e lirisë së lëvizjes, sjellje degraduese, kërcënuese, frikësuese, diskriminuese, përqeshëse ose forma të tjera të trajtimit armiqësor apo refuzues;</p> <p>1.18. Dhunë fizike - nënkupton veprimet apo mosveprimet që shkaktojnë dëmtim fizik apo lëndimin</p>	<p>1.15. The Guardianship Authority – is a professional municipal authority, which is competent and responsible for the protection of interests of children, comprised of a group of experts acting within the Centre for Social Work;</p> <p>1.16. Violence against children – is intentional use of physical force or of other forms of force, threat or other, against the child or the group of children, resulting in or very likely to be resulting in damage, death, psychological damage, mal-development or privation;</p> <p>1.17. Psychological violence – includes actions or omissions to act causing physical, mental, moral and social health damage to children and which, among others, have caused, as a result, the limitation of the freedom of movement, degrading, threatening, intimidating, mocking behaviours or other forms of hostility or rejecting treatment;</p> <p>1.18. Physical violence – means the actions or omission to act causing physical damage or wounding of the</p>	<p>1.15. Organi i Kujdestarisë – podrazumeva opštinski nadležan stručni organ odgovoran za zaštitu interesa deteta, sastavljen od grupe eksperata koji funkcioniše u okviru Centra socijalnog rada;</p> <p>1.16. Nasilje prema deci – podrazumeva namerno korišćenje fizičke sile ili drugih oblika sile, ili pretnju detetu ili grupi dece koja rezultira ili realno može rezultirati smrću, traumom, psihološkom traumom, nerazvojem deteta ili njegovim lišenjem;</p> <p>1.17. Psihološko nasilje - podrazumeva činjenje ili nečinjenje koje detetu uzrokuju zdravstvene, fizičke, mentalne, moralne ili socijalne traume koje, između ostalog, manifestuju se ograničavanjem slobode kretanja, rušilačkim ponašanjem i pretnjama, zastrašivanjima, diskriminatoriskim postupanjem prema njemu, ismejavanjem ili drugim oblicima obojničkog neporijateljskog ponašanja;</p> <p>1.18. Fizičko nasilje - podrazumeva činjenje ili nečinjenje koje detetu uzrokuje fizičke treume ili</p>
--	---	---

<p>e fëmijës, përfshirë të gjitha format e ndëshkimit trupor, të cilat nuk janë aksidentale;</p> <p>1.19. Ndëshkim trupor - nënkupton çdo përdorim i forcës fizike, sado i lehtë qofsh të ai, që synon të shkaktojë dhimbje ose shqetësim. Në ndëshkim trupor, përfshihen por nuk kufizohen në forma si: rrahja, tortura, shkundja apo shtytja me forcë, djegia, goditja (shuplakë, shkelm ose me kamxhik, shkop, rrip, këpucë, apo me qfarëdo mjeti) pickimi, çjerrja, kafshimi, qortimi i rreptë, detyrimi me forcë për të kryer një veprim, përdorimi i lëndëve që shkaktojnë dhimbje ose shqetësim, gëlltitja e detyruar;</p> <p>1.20. Neglizhenca- nënkupton lënien pas dore dhe mos-ushtrimin e detyrave dhe përgjegjësisë për t'u kujdesur dhe mbrojtur në mënyrë adekuate dhe për ta mbikëqyrur fëmijën, si dhe për të siguruar plotësimin e nevojave themelore fizike, intelektuale, emocionale dhe sociale të fëmijës;</p> <p>1.21. Abuzim - nënkupton çdo veprim apo mosveprim, i qëllimshëm apo me</p>	<p>child, including all forms of body punishment, which are not accidental;</p> <p>1.19. Corporal punishment – means any form of use of physical violence, irrespective of its degree, aiming at causing pain or disturbance. Corporal punishment includes, but is not limited to, such forms as: beating, torture, jolting or pushing by force, burning, hitting (slapping, kicking or whipping, hitting with a bat, belt, shoe or any other means) pinching, scratching, biting, harsh reproach, forcing to commit an act, use of substances causing pain or disturbance, forced swallowing;</p> <p>1.20. Negligence – means the neglect and the inability to discharge duties and responsibilities to adequately take care of and supervise the child, as well as to ensure to meet the underlying physical, intellectual, emotional, and social needs of the child;</p> <p>1.21. Abuse - means any action or omission to act intentionally or</p>	<p>telesne povrede, uključujući oblike telesnog zlostavljanja koji nisu akcidentalni;</p> <p>1.19. Telesno zlostavljanje (fizička tortura) - podrazumeva svako korišćenje fizike sile protiv deteta, (ma koliko ona bila mala), kojom se namerava naneti mu bol uznemirenje. Telesno zlostavljanje obuhvata, ali se ne ograničava, oblike poput: batinjanja, torture, silno potresanje ili guranje, pockanje ili ošamarenje, (šakom, nogom ili prutom, bičom, štapom, kajišom, cipelom ili bilo kojim sredstvom), štipkanje, drekanje, ujedanje, oštar pogrđ, nasilna prinuda na neko postupanje, korišćenje sredstava koje stvaraju bolove ili uznemirenje, nateranje silom na gutanje;</p> <p>1.20. Negližencija /omalovažavanje/ - podrazumeva zapostavljanje deteta i neizvršene obaveza i zadataka adekvatnog staranja, zaštite i nadgledanja deteta, te zapostavljanje ispunjenja osnovnih fizičkih, intelektualnih, emocionalnih i socijalnih potreba deteta;</p> <p>1.21. Zloupotreba - podrazumeva svako namerno ili smišljeno</p>
---	--	--

<p>paramendim, nga prindi, kujdestari, ofruesi i kujdesit apo ndonjë person tjetër në pozitën e të besuarit ose autoritetit që shkakton ose ka gjasa të shkaktojë dëm fizik, psikologjik, emocional apo social ndaj fëmijës;</p> <p>1.22. Keqtrajtim - nënkupton çdo veprim apo mosveprim qëllimshëm apo me paramendim që rezulton në dëmtim fizik, psikologjik ose emocional, nga ana e prindit, kujdestarit apo ofruesit të kujdesit për të mbrojtur fëmijën nga dëmi i tillë, dhe në përgjithësi të gjitha format e dhunës, agresionit, trajtimit mizor, turpërues, degradues apo poshtërues të fëmijës;</p> <p>1.23. Prostitucioni i fëmijëve nënkupton faktin e përdorimit të fëmijës për aktivitete seksuale, ku paratë ose ndonjë formë tjetër e shpërblimit jepet apo premtohet si pagesë, pavarësisht nëse kjo pagesë, premtim ose shpërblim i jepet fëmijës apo një personi të tretë;</p> <p>1.24. Pornografi e fëmijëve nënkupton një fotografi, film, video ose përfaqësim tjetër pamor, nëse është bërë me anë të mjeteve elektronike ose mekanike, që tregon një person i cili</p>	<p>deliberately by the parent, guardian, care provider or any other person in the position of the trustee or authority who causes or is likely to cause physical, psychological, emotional or social damage to the child;</p> <p>1.22. Maltreatment – means any action or omission to act intentionally or deliberately which results in physical, psychological or emotional damage, by the parent, guardian or care provider to protect children from such damage, and in general, all forms of violence, aggression, cruel, degrading or humiliating treatment of the child;</p> <p>1.23. Prostitution of children – means the fact of exploitation of children for sexual activities, where money or any other form of reward is granted or is promised to be paid, irrespective whether this payment, promise or reward is granted to the child or to a third person;</p> <p>1.24. Pornography of Children – means a picture, movie, video or some other visual representation, if made by electronic or mechanic means, showing a person who is or is described as a</p>	<p>činjenje/nečinjenje roditelja, staratelja, pružioca nege ili osobe kojoj je povereno, ili autoriteta, koje detetu usrokuje ili realno može uzrokovati fizičke, psihološke, emocionalne ili socialne traume;</p> <p>1.22. Zlostavljanje – podrazumeva svako namerno / smišljeno činjenje ili nečinjenje roditelja, staratelja, pružioca staranja zaštite deteta od takvih oštećenja koje rezultira fizičkom, psihološkom ili emocionalnom traumom i sve oblike nasilja, agresije, svirepog, sramnog, degradirajućeg i ponižavajućeg tretiranja deteta;</p> <p>1.23. Dečja prostitucija - podrazumeva činjenicu korišćenja dece prostitucijske svrhe radi seksualnih radnji, uz novčanu naknadu, obećanje novčane nadoknade ili druge forme nagrade, bez obzira na to da li se ta novčana nadoknada, novčano obećanje ili novčana nagrada pagesë, daje detetu ili trećem licu;</p> <p>1.24. Dečja pornografija - podrazumeva sliku, film, video snimak ili drugo video predstavljanje elektronskim ili mehaničkim sredstvima koje prikazuju osobu ispod</p>
---	---	---

<p>është ose është përshkruar si person nën moshën tetëmbëdhjetë vjet dhe është i/e angazhuar në ose është përshkruar si i/e angazhuar në aktivitet eksplicite seksuale, si dhe prodhimin, shpërndarjen, importimin, eksportimin, mbajtjen, ofrimin, shitjen, shfaqjen, transmetimin e fotove, filmave apo çdo materiali tjetër vizual, që paraqet fëmijën duke kryer çdo lloj aktiviteti seksual ose që tregon pjesët intime të trupit të fëmijës, për qëllime seksuale ose çdo lloj tjetër përfitimi;</p> <p>1.25. Parandalimi - nënkupton një sërë masash të përbashkëta, të ndërhyrjes së hershme, edukative, arsimore, sociale dhe ligjore në favor të fëmijës dhe familjes, që është i kërcënuar apo në rrezik në zhvillimin e tij, në mënyrë për të rivendosur kushtet për zhvillimin e tij, për të parandaluar aktet e keqtrajtimit apo për të parandaluar përsëritjen e tyre duke mundësuar rivendosjen e kompetencave prindërore-rehabilitimin e kompetencave prindërore;</p> <p>1.26. Shfrytëzim nënkupton:</p> <p>1.26.1.shfrytëzimin seksual, përfshirë shfrytëzimin seksual të</p>	<p>person under the age of 18 years and who is engaged or is described as being engaged in sexual explicit activities, as well as production, distribution, import, export, retention, provision, sale, display, transmission of pictures, movies or any other visual material, showing a child engaged in any type of sexual activities or showing the intimate parts of the body of the child, for sexual purposes or any other form of benefit;</p> <p>1.25. Prevention – means a number of common early intervention education, social and legal measures, undertaken in the favour of the child and family being under threat or risk for his/her development; to restore conditions for his/her development, to prevent acts of maltreatment or to prevent their repetition, trying to restore the parental competences -rehabilitation of parental competences;</p> <p>1.26. Exploitation – shall mean:</p> <p>1.26.1sexual exploitation, including sexual exploitation of children for</p>	<p>18 godina starosti u izrazito angažovanim seksualnim aktivnostima, kao i proizvodnja, rasturanje, uvoz, izvoz, održavanje, pružanje, prodaja, prenos ili prikazivanje filmova ili drugog video materijala koji prikazuje bilo kakvu seksualnu aktivnost deteta i njegove intimne delove tela u seksualne svrhe ili za bilo kakvu korist;</p> <p>1.25.Prevenција – podrazumeva niz zajedničkih mera i aktivnosti ranije vaspitne, obrazovne, socijalne i zakonske intervencije u korist porodice i deteta koje je u riziku ili je ugrožen razvoj, kako bi se uspostavili uslovi za njegov normalan razvoj i sprečilo ponavljanja takvih zloupotreba i preveniralo ponavljanje postavljanjem roditeljske nadležnosti – rehabilitacija roditeljske nadležnosti;</p> <p>1.26. Iskorišćavanje podrazumeva:</p> <p>1.26.1. Seksualno iskorišćavanje, uključujući seksualnu eksploataciju</p>
--	--	---

<p>fëmijës për qëllime komerciale në kuadër të prostitucionit të fëmijës, shfrytëzimi seksual i fëmijës për turizëm, pornografi dhe trafikim të fëmijës për këto qëllime;</p> <p>1.26.2. shfrytëzimin ekonomik, përfshirë format më të rënda të punës për fëmijën, lypsaria, fëmija në punë dhe fëmija në punët e shtëpisë, që nuk janë në përputhje me legjislacionin dhe instrumentet ndërkombëtare në fuqi, si dhe</p> <p>1.26.3. format tjera të shfrytëzimit përfshirë të gjitha format e skllavërisë ose praktikat e ngjashme me skllavërinë.</p> <p>1.27. Abuzimi seksual i fëmijës nënkupton:</p> <p>1.27.1. detyrimin, angazhimin, ose cënyjen e fëmijës të marrë pjesë në aktivitete seksuale;</p> <p>1.27.2. detyrimin, angazhimin, ose cënyjen në aktivitete seksuale me fëmijën, duke keqpërdorur pozitën e besimit ose autoritetin e prindit, kujdestarit ose ofruesit të kujdesit;</p>	<p>commercial purposes within the prostitution of children, sexual exploitation of children for tourism, pornography and trafficking of children for these purposes;</p> <p>1.26.2. economic use, including all heavier forms of child labour, begging, children at work and children at house chores, which are not in accordance with international law and instruments in force; and</p> <p>1.26.3. other forms of exploitation including all forms of slavery or similar practices to slavery.</p> <p>1.27. Sexual abuse of children – shall mean:</p> <p>1.27.1 forcing, engaging or seducing children to take part in sexual activities;</p> <p>1.27.2. forcing, engaging or seducing in sexual activities with the child, thus misusing the position of trust or the authority of the parent, guardian or care provider;</p>	<p>deteta u komercijalne svrhe u okviru dečje prostitucije, seksualno iskorišćavanje deteta u turističke svrhe, pornografija i trgovina decom u te svrhe;</p> <p>1.26.2. Ekonomsko iskorišćavanje, uključujući najteže oblike dečjeg rada kao što su: prosjaštvo, rad deteta, iskorišćavanje deteta u domaće radove koje nisu u skladu sa važećim zakonskim propisima i drugim odgovarajućim međunarodnim instrumentima, kao i</p> <p>1.26.3. Drugi oblici iskorišćenja deteta, uključujući sve vrste ropstva ili slične prakse.</p> <p>1.27. Seksualno zlostavljanje deteta podrazumeva:</p> <p>1.27.1. Primoravanje, angazovanje ili potpirivanje deteta na seksualnim aktivnostima;</p> <p>1.27.2. Primoravanje, angazovanje ili potpirivanje seksualnih aktivnosti sa detetom, zlopotrebljavajući položaj roditeljskog autoriteta i starateljskog poverenja ili pouzdanosti pružilaca staranja;</p>
--	--	--

<p>1.27.3. aktivitet seksual i cili nënkupton marrëdhënia seksuale dhe çdo formë tjetër e kryer nga, me, dhe para fëmijës, ku pranija ose pjesëmarrja e fëmijës është për qëllim të kënaqësisë seksuale të personit tjetër.</p> <p>1.28. Institucionet – kur konteksti nuk e përcakton ndryshe, nënkupton të gjitha institucionet publike, të nivelit qendror dhe lokal dhe subjektet private në Republikën e Kosovës, që kanë përgjegjësinë për mbrojtjen e fëmijës në kuptimet e përcaktuara në këtë ligj dhe legjislacionin në fuqi.</p> <p>1.29. Konventë- nënkupton Konventën mbi të drejtat e fëmijës;</p> <p>1.30. Komiteti nënkupton Komitetin Ndërmintor për mbrojtjen e të drejtave të fëmijës;</p> <p>1.31. Zyra për Qeverisje të Mirë apo ZQM – nënkupton Zyrën për Qeverisje të Mirë në kuadër të Zyrës së Kryeministrit.</p>	<p>1.27.3. sexual activity which means the sexual intercourse and any other form performed by, with and in front of the child, where the participation of the child is done for the purpose to sexually please the other person.</p> <p>1.28.Institutions – when not otherwise determined by the context, shall mean all public central and local level institutions and private entities in the Republic of Kosovo, the responsibility of which is to protect children under the meanings set forth in this Law and under the legislation in force.</p> <p>1.29. Convention – shall mean the Convention of the rights of the child;</p> <p>1.30.Committee – shall mean the Inter-ministerial committee for the protection of the rights of the child.</p> <p>1.31. Office for Good Governance or OGG – shall mean the Office for Good Governance within the Office of the Prime minister.</p>	<p>1.27.3. Seksualnu aktivnost koja podrazumeva seksualni odnos i svaku drugu seksualnu formu izvršenu sa detetom ili u prisustvu deteta, (pred detetom), čije prisustvo služi svrsi seksualnog zadovoljstva druge osobe.</p> <p>1.28.Institucije – ako nije drugačije definirano, podrazumeva sve centralne i lokalne javne ustanove kao i privatne subjekte u Republici Kosova koje su odgovorne za zaštitu deteta u smislu ovog zakona i drugih važećih zakona.</p> <p>1.29.Konvencija - podrazumeva Konvenciju o pravima deteta;</p> <p>1.30. Komitet - podrazumeva Međuministarski komitet za zaštitu prava deteta;</p> <p>1.31.Kancelarija dobrog upravljanja (KDU) – podrazumeva Kancelariju dobrog upravljanja u okviru Ureda premijera.</p>
--	--	--

<p>2. Përcaktimi i të gjithëve si fëmijë, i përdorur në këtë Ligj, zbatohet në mënyrë të barabartë si për femra po ashtu edhe për meshkuj, pavarësisht seksit, gjinisë apo identitetit gjinor.</p> <p>KAPITULLI II – PARIMET E MBROJTJES SË FËMIJËS</p> <p style="text-align: center;">Neni 4</p> <p>E drejta për jetë, mbijetesë dhe zhvillim</p> <p>1. Mbrojta e jetës së fëmijës duhet të jetë detyrimi kryesor për çdo person, institucion apo organ tjetër.</p> <p>2. E drejta e fëmijës për mbijetesë dhe zhvillim, që do të thotë në zhvillimin fizik, mendor, emocional, social dhe mirëqenien e fëmijës duhet të jenë të mbrojtura në masën maksimale të mundshme nga çdo person, institucion apo organ tjetër.</p> <p style="text-align: center;">Neni 5</p> <p>Përgjegjësia prindore për mbrojtjen e fëmijës</p> <p>1. Përgjegjësia për jetën, sigurinë, mbrojtjen, kujdesin, mirëqenien, zhvillimin dhe edukimin e fëmijës i përket, në radhë të parë, prindërve të fëmijës apo kujdestarit të tij/saj.</p>	<p>2. Determining all as the child, used in the present Law, is equally applied both for females and for males, irrespective of sex, gender or gender identity.</p> <p>CHAPTER II – PRINCIPLES OF THE PROTECTION OF CHILDREN</p> <p style="text-align: center;">Article 4</p> <p>Right to life, survival and development</p> <p>1. The protection of the life of the child shall be the main obligation for every person, institution or other body dealing with children.</p> <p>2. The right of the child for survival and development which means the physical, mental, emotional and social development and the welfare of the child shall be protected at the maximum possible measures by every person, institution or some other body.</p> <p style="text-align: center;">Article 5</p> <p>Parental responsibility for the protection of the child</p> <p>1. The responsibility for life, safety, protection, care, welfare, development and education of children first of all lies with the parents of the child or their guardians.</p>	<p>2. Pojam deteta, u smislu ovog Zakona, odnosi se na sve osobe bez obzira na pol, rod ili polni identitet.</p> <p>POGLAVLJE II NAČELA ZAŠTITE DETETA</p> <p style="text-align: center;">Član 4</p> <p>Pravo na život, egzistenciju i razvoj</p> <p>1. Zaštita života deteta mora biti glavni zadatak svake osobe, institucije ili drugog organa;</p> <p>2. Prava deteta na egzistenciju i razvoj, odnosno njegov fizički, mentalni, emocionalni i socijalni razvoj, kao i njegovo blagostanje moraju biti zaštićena u najvećoj mogućoj meri od strane svake osobe, institucije ili drugog organa.</p> <p style="text-align: center;">Član 5</p> <p>Roditeljska odgovornost za zaštitu deteta</p> <p>1. Odgovornost za život, sigurnost, zaštitu, brigu, blagostanje, razvoj i edukaciju deteta spada, pre svega, na roditelje deteta ili na njegovog staratelja.</p>
--	--	---

<p>2. Në ushtrimin e kësaj përgjegjësie prindërit dhe kujdestari duhet të:</p> <p>2.1. respektojnë dinjitetin, nderin dhe personalitetin e fëmijës;</p> <p>2.2. ofrojnë këshilla dhe udhëzime të mira si dhe ndihmën për fëmijën në përputhje me zhvillimin e tij dhe ta përgatitin atë për një jetë të pavarur dhe të përgjegjshme në shoqëri;</p> <p>2.3. marrin parasysh qëndrimin e fëmijës dhe dëshirat e tij në përputhje me moshën dhe pjekurinë e tij;</p> <p>2.4. respektojnë dhe promovojnë të drejtën e fëmijës për shëndet, arsim dhe edukim, mirëqenie dhe pjesëmarrje;</p> <p>2.5. sigurojnë që në mungesë të përkohshme të prindit apo kujdestarit, fëmija duhet të kenë kujdesin adekuat nga personi i caktuar nga prindi apo kujdestari.</p> <p>3. Prindërit ose kujdestari kanë të drejtë të marrin mbështetje nga institucionet për të përmbushur përgjegjësitë e përcaktuara në këtë nen. Institucionet duhet të respektojnë</p>	<p>2. In exercising this responsibility parents and guardians shall:</p> <p>2.1. Respect dignity, honour and personality of the child;</p> <p>2.2. Provide advices and good instructions and assistance to the child, in accordance with his/her development and they shall prepare him/her for an independent and responsible life in society;</p> <p>2.3. Views and wishes of the child shall be taken into account in accordance with the child's age and maturity;</p> <p>2.4. Respect and promote the rights of the child for health, education, welfare and participation;</p> <p>2.5. Ensure that while the parent is temporarily absent, the child shall have the adequate care from the relevant person appointed by the parent or the guardian.</p> <p>3. Parents or guardians are entitled to receive support from institutions to help them in complying with specific responsibilities set forth under this Article.</p>	<p>2.U izvršenju te odgovornosti roditelji i staratelj deteta moraju:</p> <p>2.1. ispoštovati čast, dostojanstvo i ličnost deteta;</p> <p>2.2. pružati dobre savete, uputstva i pomoć detetu u skladu sa njegovim razvojem, te pripremati ga za jedan samostalan i odgovoran život u društvu;</p> <p>2.3. uzimati u obzir stav deteta i njegove želje u skladu sa njegovim godinama starosti i njegovom zrelošću;</p> <p>2.4. poštovati i promovisati pravo deteta na zdravlje, vaspitanje, obrazovanje blagostanje i učestvovanje;</p> <p>2.5. u privremenom roditeljskom ili starateljskom odsustvu, obezbediti adekvatnu osobu za staratelja detetu, koju određuje roditelj ili staratelj.</p> <p>3. Roditelji ili staratelj deteta imaju pravo na institucionalnu pomoć u ispunjavanju njihovih odgovornosti iz ovog člana. Institucije moraju ispoštovati glavne</p>
--	---	---

<p>përgjegjësine kryesore të prindërve ose kujdestarëve për edukimin e fëmijës dhe marrëdhëniet midis fëmijës dhe prindërve ose kujdestarit të tij ligjor, ndërsa në të njëjtën kohë duke respektuar dhe duke marrë parasysh zhvillimin gradual të aftësive e fëmijës.</p> <p>4. Institucionet duhet të ndërmarrin të gjitha masat e nevojshme për të siguruar që prindërit ose kujdestari, që nuk kanë mundësi të kryerjes së përgjegjësive të tyre, të marrin ndihmën e duhur për të përmbushur përgjegjësitë dhe duhet të sigurojnë infrastrukturën dhe shërbimet e nevojshme në këtë drejtim.</p> <p>5. Institucionet kanë përgjegjësine për të siguruar se fëmijës i është ofruar kujdesi dhe mbrojtja e nevojshme për mirëqenien e tij dhe janë të detyruar të marrin të gjitha masat e nevojshme për të mbrojtur fëmijët. Kur prindërit ose kujdestari nuk janë në gjendje të përmbushin përgjegjësitë e tyre ndaj fëmijës, pavarësisht mbështetjes së dhënë ndaj tyre, institucionet kanë përgjegjësi të ndërhyjnë dhe të garantojnë sigurinë e fëmijës.</p> <p style="text-align: center;">Neni 6 Interesi më i mirë i fëmijës</p>	<p>Institutions shall respect the main responsibility of the parents or guardians for the education of the child and relationship among the children or parents or his/her legal guardian, while at the same time respecting and taking into account the gradual development of the child's abilities.</p> <p>4. Institutions shall take all measures required to ensure that parents or the guardian, who are unable to exercise their responsibilities, to receive the appropriate assistance to meet the responsibilities and shall provide the infrastructure and services required in this matter.</p> <p>5. The responsibility of the institutions is to ensure that the child is provided with adequate care and protection for his/her welfare and are under the obligation to take all measures required to protect children. When parents or guardians are unable to meet their responsibilities over the child, irrespective the support given to them, the responsibility of the institutions is to intervene and guarantee the security of the child.</p> <p style="text-align: center;">Article 6 The best interest of the child</p>	<p>odgovornosti roditelja ili staratelja deteta za njegovu edukaciju i odnose između deteta i roditelja, ili njegovog zakonskog staratelja i istovremeno imati u obzir i uvažavati postepeni razvoj sposobnosti deteta.</p> <p>4. Institucije moraju preduzeti sve potrebne mere za obezbeđivanje pomoći roditeljima ili staratelju deteta ako oni nisu u stanju da ispune njihove odgovornosti prema detetu, i obezbediti im potrebnu infrastrukturu i usluge u tom pravcu.</p> <p>5. Institucije su odgovorne za obezbeđivanje adekvatne zaštite, starateljstva i blagostanja detetu i da se uvere da je detetu pružena adekvatna zaštita i blagostanje, kao i preduzeti sve potrebne mere za njegovu zaštitu. Kada roditelji deteta ili njegov staratelj i pored institucionalne pomoći nisu u stanju ispuniti njihove odgovornosti prema detetu, onda su institucije dužne intervenirati i detetu obezbediti sigurnost.</p> <p style="text-align: center;">Član 6 Najbolji interes deteta</p>
---	--	---

<p>1. Të gjitha veprimet dhe vendimet, që kanë të bëjnë me fëmijën, të marra nga prindërit apo kujdestari, institucionet, shërbimet për mbrojtjen e fëmijës si, profesionistët për mbrojtjen e fëmijës, gjykatat, autoritetet administrative apo nga organet legjislative, interesi më i mirë i fëmijës duhet të jetë konsiderata mbizotëruese.</p> <p>2. Interesi më i mirë i fëmijës kërkon një përpjekje tërësore për të siguruar integritetin fizik, psikologjik, moral dhe shpirtëror të fëmijës dhe për të promovuar dinjitetin njerëzor të tij ose të saj, duke marrë parasysh karakteristikat individuale dhe gjendjen social të fëmijës.</p> <p>3. Interpretimi i interesit më të mirë të fëmijës duhet të jenë në tërësi në përputhje me Konventën mbi të drejtat e fëmijës dhe asnjë interpretim i supozuar i asaj se çka është në interesin më të mirë të fëmijëve nuk mund të justifikojë shkeljen e çfarëdo të drejte të njohur nga Konventa.</p>	<p>1. For all actions and decisions related to children, taken by parents or guardians, institutions, services for the protection of children, professionals for the protection of children, courts, administrative authorities or legislative bodies, the best interest of the child shall be the prevailing consideration.</p> <p>2. The best interest of the child requires an overall attempt to secure the physical, psychological, moral and spiritual integrity of the child and promote his/her human dignity, taking into consideration individual characteristics and the social background of the child.</p> <p>3. The interpretation of best interests of the child shall entirely be in accordance with the Convention of the Rights of the Child and no assumption of interpretation of what is in the best interest of the child may justify the violation of any rights recognised by the Convention.</p>	<p>1.Svi postupci i rešenja roditelja, staratelja, institucija, kao i službi za zaštitu deteta, poput profesionalaca za zaštitu deteta, sudova, upravnih i pravosudnih organa, moraju biti u najboljem interesu deteta, t.j. mora prevladati najbolji interes deteta.</p> <p>2.najbolji interes deteta iziskuje celokupno nastojanje za obezbeđivanje njegovog fizičkog, psihičkog, moralnog i duhovnog integriteta i promociju njegovog/njenog ljudskog dostojanstva, uz uvažavanje individualnih osobina i socijalnog stanja deteta.</p> <p>3.Najbolji interes deteta mora biti tumačen potpuno u skladu sa Konvencijom o pravima deteta, i nijedna njena prezumirana interpretacija o tome šta je u interesu deteta ne može opravdati kršenje bilo kojeg njegovog, Ustavom i Konvencijom zagaranovanog, prava.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 7 Zhvillimi gradual i aftësive</p> <p>Parimi i zhvillimit gradual të aftësive, duhet të merret parasysh dhe t’ju jepet rëndësia e duhur, në të gjitha veprimet dhe</p>	<p style="text-align: center;">Article 7 Gradual development of abilities</p> <p>The principle of gradual development of abilities shall be taken into account and proper importance shall be given, in all</p>	<p style="text-align: center;">Član 8 Postepeni razvoj sposobnosti</p> <p>Prilikom preduzimanja bilo koje aktivnosti ili donošenja odluke roditelja, staratelja, institucije, službi za dečju zaštitu,</p>

<p>vendimet, që kanë të bëjnë me fëmijën, të marra nga prindërit apo kujdestari, institucionet, shërbimet për mbrojtjen e fëmijës, profesionistët për mbrojtjen e fëmijëve, ofruesit e kujdesit, gjykatat, autoritetet administrative apo organet legjislative.</p>	<p>actions and decisions, dealing with children, taken by parents or guardian, institutions, services for the protection of children, professionals for the protection of children, care providers, courts, administrative authorities or legislative bodies.</p>	<p>profesionalaca za zaštitu deteta, pružilaca staranja, sudova, kao i upravnih autoriteta i pravosudnih organa, koja se tiču deteta, mora se imati u obzir i pridati potreban značaj načelu postepenog razvoja sposobnosti deteta.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 8 Respektimi i pikëpamjes së fëmijës</p>	<p style="text-align: center;">Article 8 Respecting the view of the child</p>	<p style="text-align: center;">Član 8 Uvažavanje mišljenja deteta</p>
<p>1. Në të gjitha veprimet dhe vendimet, që kanë të bëjnë me fëmijët, të marra nga prindërit apo kujdestari, institucionet, shërbimet për mbrojtjen e fëmijëve, profesionistët për mbrojtjen e fëmijës, ofruesit e kujdesit gjykatat, autoritetet administrative apo organet legjislative, kanë për obligim t'i garantojnë fëmijës, i cili është i aftë të ketë pikëpamjet e tij, të drejtën për t'i shprehur lirisht këto pikëpamje, për çdo çështje që ka të bëjë me të, duke i vlerësuar ato në përputhje me moshën dhe shkallën e pjekurisë së tij, qoftë drejtpërdrejt, qoftë nëpërmjet një përfaqësuesi ose të një organi të përshtatshëm, në përputhje me rregullat e procedurës së legjislacionit në fuqi.</p>	<p>1. In all actions or decisions, dealing with children, taken by parents or guardians, institutions, services for the protection of children, professionals for the protection of children, care providers, courts, administrative authorities or legislative bodies, are under the obligation to guarantee to the child, who is able to have his/her own views, the right to freely express these views, on any issue dealing with them, by assessing them in accordance with age and degree of his/her maturity, directly, or through a representative or an appropriate body, in accordance with rules of procedure of the legislation in force.</p>	<p>1.Sve preduzete aktivnosti i donošene odluke roditelja, staratelja, institucije, službi za dečju zaštitu, profesionalaca za zaštitu deteta, pružilaca staranja, sudova, kao i upravnih autoriteta i pravosudnih organa, koja se tiču njega, detetu sposobnog na svoje mišljenje, moraju zagarantovati pravo na slobodno izražavanje njegovog mišljenja o svakom pitanju koje se odnosi na njega, i oceniti je u skladu sa njegovim godinama starosti i stepenom njegove zrelosti, bilo neposredno ili preko njegovog zakonskog zastupnika, ili preko jednog podobnog organa, u skladu sa proceduralnim pravilima važećih zakona.</p>
<p>2. Kur një vendim apo veprim që ka të bëjë me fëmijën, i cili është i aftë për të gjykuar dhe është i informuar dhe dëgjuar, mendimi i tij merret në konsideratë sipas</p>	<p>2. When a decision or an action dealing with the child, who is able to judge and is informed, and heard of, his/her opinion shall be taken into consideration according</p>	<p>2.Kada se jedna odluka ili postupak tiče deteta, informisanog i sposobnog za rasuđivanje, njegovo mišljenje mora se uvažavati u skladu sa njegovim godinama</p>

<p>moshës dhe sipas shkallës së pjekurisë, gjithnjë duke marrë parasysh edhe rrethanat e ofrimit të ndihmës dhe përkrahjes, në rastet kur fëmija nuk mund të shprehet. Fëmijës, i cili nuk është i aftë të ketë pikëpamjet e tij institucionet, shërbimet për mbrojtjen e fëmijës, profesionistwt për mbrojtjen e fëmijës, ofruesit e kujdesit, gjykatat, autoritetet administrative apo organet legjislative, kanë për obligim t'i garantojnë fëmijës mbrojtjen e njëjtë sikur në rastet kur fëmija është në gjendje të shpreh pikëpamjet e tij/saj në përputhje me rregullat e procedurës së legjislacionit në fuqi.</p>	<p>to age and degree of maturity, always taking into account the circumstances of the provision of assistance and support, in cases when the child cannot be expressed. The child who is unable to have his/her own views, institutions, services for the protection of children, professionals for the protection of children, care providers, courts, administrative authorities or legislative bodies, are under the obligation to guarantee to the child the same protection as in the cases when the child is able to express his/her views, in accordance with rules of procedure of the legislation in force</p>	<p>starosti i stepenom njegove zrelosti, imajući u obzir uvek okolnosti pružanja pomoći i podrške u slučaju kada se dete ne može izražavati. Institucije, službe za dečju zaštitu, profesionalci za zaštitu deteta, pružaoci staranja, sudovi, upravni autoriteti i pravosudni organi dužni su da, u skladu sa proceduralnim pravilima važećih zakona, detetu koje nije sposobno dati svoje mišljenje, garantovati mu istu zaštitu kao da je sposobno izražavati njegovo/njeno mišljenje.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 9 Ndalimi i diskriminimit ndaj fëmijës</p>	<p style="text-align: center;">Article 9 Prohibition of discrimination against children</p>	<p style="text-align: center;">Član 9 Zabrana diskriminacije prema detetu</p>
<p>1. Ndalohet diskriminimi i drejtpërdrejtë apo i tërthortë ndaj fëmijës, duke përfshirë trajtimin më pak të favorshëm të fëmijës për shkak të kombësisë apo lidhjes me ndonjë komunitet, origjinës sociale apo kombëtare, racës, etnisë, ngjyrës, lindjes, origjinës, seksit, gjinisë, identitetit gjinor, orientimit seksual, gjuhës, shtetësisë, besimit fetar dhe besimit, përkatësisë politike, mendimit politik apo mendimeve të tjera, gjendjes sociale ose personale, moshës, gjendjes familjare ose martesore,</p>	<p>1. Direct or indirect discrimination against children is prohibited, including less favourable treatment of children due to nationality or their ties with a community, social or national origin, race, ethnicity, colour, birth, sex, origin, gender, gender identity, sexual orientation, language, citizenship, religion and faith, political affiliation, political opinion or other opinions, social or personal status, age, family or marital status, pregnancy, maternity leave, wealth status, health</p>	<p>1. Zabranjuje se neposredna ili posredna diskriminacija deteta, uključujući manje povlašćeni tretman zbog njegove nacionalne pripadnosti ili veze sa nekom zajednicom, socijalnog ili nacionalnog porekla, etničke i rasne pripadnosti, boje kože, rođenja, porekla, pola, roda, polnog identiteta, seksualne usmerenosti, jezika, državljanstva, veroispovesti, političke pripadnosti, političkog ili drugog mišljenja, socijalnog ili ličnog statusa, starosti, porodičnog ili bračnog statusa, trudnoće,</p>

<p>shtatzënisë, lehonisë, gjendjes pasurore, gjendjes shëndetësore, aftësisë së kufizuar, trashëgimisë gjenetike, veprimtarive, opinionëve të shprehura ose bindjeve të prindërve apo kujdestarit të tyre, ose të anëtarëve të familjes së tij ose ndonjë bazë tjetër me qëllim të zbatimit të parimit të trajtimit të barabartë siç është përcaktuar në Ligjin për mbrojtjen nga diskriminimi, apo ndonjë bazë të përcaktuar në Konventën mbi të drejtat e fëmijës apo marrëveshje dhe instrumente ndërkombëtare në fuqi, ose ndonjë bazë tjetër të përcaktuar me ligjet në fuqi.</p> <p>2. Të gjitha institucionet, ofruesit e shërbimeve, profesionistët për mbrojtjen e fëmijës si dhe ofruesit e kujdesit, duhet të marrin të gjitha masat e duhura, me qëllim që fëmija të jetë efektivisht i mbrojtur nga të gjitha format e diskriminimit.</p> <p>3. Prindërit apo kujdestari, anëtarët e familjes, profesionistët për mbrojtjen e fëmijëve, ofruesit e kujdesit të cilët konsiderojnë se parimi i trajtimit të barabartë nuk është zbatuar ndaj fëmijës, mund të iniciojnë procedura dhe paraqesin fakte para organit administrativ apo Gjykatës kompetente në përputhje me dispozitat e Ligjit për mbrojtje nga diskriminimi.</p>	<p>status, disability, genetic inheritance, activities, opinions expressed or the conviction of their parents, their legal representatives or their family members or any other basis for the purpose of implementation of the principle of equal treatment as is set forth by the Law on the protection against discrimination, or some other basis set forth in the Convention of the Rights of the Child or applicable international agreements or instruments, or any other basis set forth by Laws in force.</p> <p>2. All institutions, service providers, professionals for the protection of children and care providers shall take all measures required, in order to have children effectively protected against all forms of discrimination.</p> <p>3. Parents or guardian, family members, professionals for the protection of children, care providers who consider that the equal treatment principles have not been applied against their children, may initiate procedures and may present facts with the administrative body or with the Competent Court in accordance with provisions of the Law on Anti-discrimination.</p>	<p>imovnog stanja, porodijskog stanja ili zdravstvenog stanja, zbog ograničene sposobnosti, genetskog nasledstva, delatnosti, izražavanja mišljenja ili uverenja roditelja ili staratelja ili članova njegove porodice, ili bilo kojoj drugoj osnovi, u cilju jednakog tretmana deteta u skladu sa Zakonom o zaštiti od diskriminacije ili drugoj osnovi utvrđenoj Konvencijom o pravima deteta ili važećim međunarodnim sporazumima i instrumentima ili drugom osnovom utvrđenom važećim zakonima.</p> <p>2. Institucije, službe za dečju zaštitu, profesionalci za zaštitu deteta, pružaoci staranja, moraju preduzeti odgovarajuće mere u cilju delotvorne zaštite deteta od svake vrste i forme diskriminacije.</p> <p>3. Roditelji ili staratelj deteta, članovi njegove porodice, profesionalci za zaštitu deteta, i pružaoci staranja, ako smatraju da se nije ispoštovao načelo jednakog tretmana prema detetu, mogu pokrenuti postupak i prezentirati činjenice pred organom uprave ili pred nadležnim sudom, u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti od diskriminacije.</p>
---	--	--

<p>4. Shkeljet e dispozitave të këtij Ligji, në rastet kur përbëjnë vepër penale ose kundërvajtje, dënohen sipas dispozitave të Kodit Penal të Republikës së Kosovës dhe Ligjit përkatës për kundërvajtje.</p>	<p>4.The violations of provisions of the present Law, in cases when they comprise criminal acts or offences, are punishable according to provisions of the Criminal Code of the Republic of Kosovo and respective Law on Offences.</p>	<p>4. Kršenje odredaba ovog Zakona u slučaju krivičnog delo ili prekršaja, kazniće se u skladu sa KZ Republike Kosova ili Zakonom o prekršajima.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 10 Masat e Mbrojtjes Ligjore</p>	<p style="text-align: center;">Article 10 Legal protection measures</p>	<p style="text-align: center;">Član 10 Mere pravne zaštite</p>
<p>1. Institucionet kompetente ndihmojnë dhe ndërhyjnë në familje, vetëm kur familja nuk është në gjendje apo nuk është e aftë që t'i mbrojnë fëmijët nga rreziku për jetë, dhuna, neglizhenca, keqtrajtimi, abuzimi dhe shfrytëzimi.</p>	<p>1.Competent institutions assist and intervene in a family, only when a family is unable or is not ready to protect children from the risk for life, violence, negligence, maltreatment, abuse and exploitation.</p>	<p>1.Nadležne institucije intervenišu i pomažu porodici samo u slučaju kada ona sama nije sposobna ili u stanju štiti dete od životne opasnosti, nasilja, zlostavljanja, zlostavljanja ili iskorišćavanja.</p>
<p>2. Institucionet kompetente mbështesin prindërit apo kujdestarin në rritjen fëmijës të tyre dhe duhet të përpiqen për të siguruar ndihmat e nevojshme familjes në nevojë, madje qysh në fazat e hershme kur një gjë e tillë del të jetë e nevojshme si dhe t'i referojë fëmijën dhe familjen në shërbimet e mbrojtjes së fëmijës.</p>	<p>2. Competent institutions shall support parents or guardians in the upbringing of their children and shall make attempts to ensure necessary assistance to families in need, at the very early stages when such a thing appears to be necessary and shall refer children and families to the services for the protection of children.</p>	<p>2. Nadležne institucije pomažu roditelje ili staratelja na uzdizanju deteta i staraju se za obezbeđivanje potrebne pomoći porodici u nuždi u ranijoj fazi kada je najpotrebnije, i o toj porodici i detetu referiše dotičnoj službi za zaštitu deteta.</p>
<p>3. Largimi i fëmijëve nga familja dhe nga kujdesi prindëror duhet të jetë masa e fundit dhe përdoret vetëm kur është në interesin më të mirë të fëmijës dhe me qëllim të mbrojtjes së fëmijës. Përveç në rast të masave afatshkurtra emergjente, fëmija nuk hiqet nga përkujdesja e prindit</p>	<p>3. Removal of children from their homes and from parental care shall be the last resort and is used only when it is at the best interest of the child and in order to protect the child. Other than in cases of short term emergency measures, the child is not removed from the parent or from</p>	<p>3.Oduzimanje prava roditeljskog staranja ili staratelja treba da bude krajnja mera i primenjuje se samo u najboljem interesu deteta i u cilju njegove zaštite. Sem u izuzetno hitnim slučajevima kada se primenjuju kratkoročne mere zaštite deteta, roditeljima ili starateljima ne uskraćuje se</p>

<p>ose prindërve ose kujdestarëve të tij pa pëlqimin e tyre apo pa urdhër të gjykatës.</p>	<p>parental or guardian care without his/her consent or without court order.</p>	<p>pravo na roditeljsko staranje bez njihove saglasnosti ili bez sudskog naloga.</p>
<p>KAPITULLI III - MEKANIZMAT PËR MBROJTJEN E FËMIJËS</p>	<p>CHAPTER III – MECHANISMS FOR THE PROTECTION OF THE CHILD</p>	<p>POGLAVLJE III MEHANIZMI ZA ZAŠTITU DETETA</p>
<p>Neni 11 Përgjegjësitë e institucioneve të Republikës së Kosovës</p>	<p>Article 11 Responsibilities of the Institutions of the Republic of Kosovo</p>	<p>Član 11 Odgovornosti institucija Republike Kosova</p>
<p>1. Institucionet për mbrojtjen e fëmijëve janë të obliguara të zhvillojnë dhe zbatojnë programet sociale që ofrojnë mbështetje “Për fëmijën dhe ata që kujdesen për fëmijën”, me qëllim që të parandalohet rreziku për jetën, dhunën, lënjen pas dore, abuzimi dhe shfrytëzimi.</p> <p>2. Institucionet marrin të gjitha masat legislative, administrative, shoqërore, sociale, arsimore dhe edukuese për parandalimin dhe sigurimin e mbrojtjes dhe mirëqenies së fëmijës, duke pasur parasysh edhe të drejtat dhe detyrat e prindërve të tij, ose kujdestarit.</p> <p>3. Të gjitha institucionet, shërbimet dhe ofruesit e kujdesit, që përgjigjen për kujdesin dhe mbrojtjen e fëmijëve, gjatë ushtrimit të detyrave të tyre dhe gjatë hartimit të politikave dhe legjislacionit,</p>	<p>1. Institutions for the protection of children are under the obligation to develop and implement social programmes offering support to “children and to those taking care of children”, in order to prevent the risk for life, violence, neglect, abuse and exploitation.</p> <p>2. Institutions shall take all legislative, administrative, social and educational measures for prevention and provision of the protection and welfare of the child, taking into consideration also the rights and duties of his/her parents or guardian.</p> <p>3. All institutions, services and care providers responsible for care and the protection of children, during the discharge of their duties and during the drafting of policies and legislation, shall act in</p>	<p>1. Institucije za zaštitu deteta dužne su razviti i primeniti socijalne programe koji pružaju podršku “detetu i onima koji se o njemu staraju”, u cilju prevencije opasnosti po njegov život, nasilja, njegovog zapostavljanja, zloupotrebe i njegovog iskorišćavanja.</p> <p>2. Institucije preduzimaju sve zakonske, administrativne, društvene, socijalne i vaspitno-obrazovne mere sprečavanja i obezbeđivanja zaštite i blagostanja deteta, imajući u vidu i prava i obaveze njegovih roditelja ili staratelja.</p> <p>3. Sve institucije, službe i pružaoci staranja odgovorni za staranje i zaštitu dece u toku obavljanja njihovih zadataka, izrade politika i zakona, moraju postupiti u skladu sa odredbama i načelima ovog zakona, i</p>

<p>duhet të veprojnë në përputhje me parimet dhe dispozitat e këtij Ligji, si dhe janë përgjegjëse për sigurimin e numrit dhe personelin e aftë për të kryer detyrat dhe përgjegjësitë e përcaktuara në këtë ligj.</p> <p>4. Qeveria përmes ministrive dhe njërive përkatëse është përgjegjëse që të sigurojë që familjet të kenë qasje ndaj formave të ndryshme të mbështetjes për mbrojtjen e fëmijëve si dhe informon lidhur me të gjitha masat dhe programet e mbështetjes.</p> <p>5. Kur familja e vendos fëmijën në situatë rreziku për t'u neglizhuar, abuzuar, keqtrajtuar ose shfrytëzuar ose e ekspozon ndaj akteve të shfrytëzimit dhe abuzimit, institucionet përkatëse kanë përgjegjësinë për të mbrojtur fëmijën dhe të sigurojë kujdesin e përshtatshëm alternativ në përputhje me legjislacionin në fuqi.</p> <p>6. Shteti ka përgjegjësi për marrjen e masave për mbrojtjen e fëmijëve nga neglizhimi, abuzimi, abuzimi seksual, keqtrajtimi, format e shfrytëzimit ekonomik dhe forma të tjera shfrytëzimi nga prindërit, familjarë të tjerë ose kujdestarët.</p> <p>INSTITUCIONET NË NIVEL QENDROR PËR MBROJTJEN E FËMIJËS</p>	<p>accordance with principles and provisions of this Law, and are responsible for providing the number and the competent personnel to discharge duties and responsibilities set forth by this Law.</p> <p>4. Government through respective ministries and units is responsible to provide families with access to different forms of support for the protection of children and shall inform them on all measures and support programmes.</p> <p>5. When a family puts a child in a situation of risk to be neglected, abused, maltreated or exploited, or exposes him/her to acts of exploitation and abuse, the relevant institutions are under the responsibility to protect the child and provide the child with the appropriate alternative care in accordance with the legislation in force.</p> <p>6. The responsibility of the state is to take measures for the protection of children against negligence, sexual abuse, maltreatment, forms of economic utilisation and other forms of exploitation by parents, other family members or guardians.</p> <p>CENTRAL LEVEL INSTITUTIONS FOR THE PROTECTION OF THE CHILD</p>	<p>odgovorne su za obezbeđivanje odgovarajućeg broja personala, sposobnog za obavljanje ovim zakonom predviđenih zadataka i odgovornosti.</p> <p>4. Vlada preko njenih ministarstva dotičnih jedinica odgovorna je da porodica obezbedi pristup raznim formama podrške i zaštite za njihovu decu i informisati ih o svim pomoćnim merama i programima podrške.</p> <p>5. Kada porodica svoje dete izloži opasnosti zlopotrebe, zlostavljanja ili iskorišćavanja, ili ga izlaže iskorišćavanju i zlopotrebi, onda su nadležne institucije dužne i odgovorne da dete štite i obezbeđuju mu alternativno staranje, u skladu sa važećim zakonskim propisima.</p> <p>6. Državna je dužna preduzeti mere zaštite deteta od zapostavljanja, zlopotrebe i seksualnog iskorišćavanja, kao i mere protiv zlostavljanja i drugih oblika ekonomskog iskorišćavanja i eksploatacije od strane roditelja, njihovih članova porodice ili njihovih staratelja.</p> <p>CENTRALNE INSTITUCIJE ZA ZAŠTITU PRAVA DETETA</p>
--	---	--

<p align="center">Neni 12 Komiteti Ndërmintrosor për mbrojtjen e të drejtave të fëmijës</p>	<p align="center">Article 12 Inter-ministerial committee for the protection of children's rights</p>	<p align="center">Član 12 Međuministarski komitet za zaštitu prava deteta</p>
<p>1. Qeveria themelon Komitetin Ndërmintrosor për mbrojtjen e të drejtave të fëmijës (Në tekstin e mëtejshëm: Komiteti).</p> <p>2. Komiteti është përgjegjës për koordinim dhe monitorimin e zbatimit, të politikave, programeve dhe proceseve për mbrojtjen e të drejtave të fëmijës si dhe për të lehtësuar realizimin e të drejtave të fëmijës, ndërmjet institucioneve të Republikës së Kosovës.</p> <p>3. Komiteti ka këto përgjegjësi:</p> <p>3.1. jep rekomandime për përmirësimin e mbrojtjes së të drejtave të fëmijës;</p> <p>3.2. debaton për ligjet, rregulloret, strategjitë, programet e ministrive dhe të organizmave tjerë në lidhje me çështjet e mbrojtjes së të drejtave të fëmijëve dhe udhëzon për nxjerrjen e akteve përkatëse normative dhe të programeve e politikave në fushën e mbrojtjes së fëmijëve;</p>	<p>1. The Government shall establish the Inter-ministerial committee for the protection of the children's rights (hereinafter: the Committee).</p> <p>2. The Committee is responsible for coordination and implementation, among the institutions of the Republic of Kosovo, of policies, programmes and processes for the protection of the children's rights and to facilitate the implementation of the children's rights.</p> <p>3. The committee shall have the following responsibilities:</p> <p>3.1. To provide recommendations for the improvement of the protection of the rights of the child;</p> <p>3.2. To debate on the laws, regulations, strategies, ministries and other bodies' programmes related to issues of the protection of the rights of the child and to instruct on the issuance of relevant normative acts, and programmes and policies in the area of the protection of the child;</p>	<p>1. Vlada osniva Međuministarski komitet za zaštitu prava deteta (u daljem tekstu: „Komitet“).</p> <p>2. Komitet je odgovoran za nadgledanje i primenu politika, programa i procesa zaštite prava deteta i za olakšanje realizacije prava deteta između institucija Republike Kosova.</p> <p>3. Komitet ima sledeće odgovornosti:</p> <p>3.1. Dati preporuke za poboljšanje prava deteta;</p> <p>3.2. Raspravljati o zakonima, pravilima, strategijama, programima ministarstava i drugih organizama o zaštiti prava deteta i daje uputstva za donošenje odgovarajućih normativnih akata, programa i politika iz oblasti zaštite dece;</p>

<p>3.3. themelon grupe punuese të nevojshme për trajtimin e çështjeve të mbrojtjes së të drejtave të fëmijëve;</p> <p>3.4. mbështet zhvillimin dhe zbatimin e fushatave të informimit publik dhe të projekteve tjera promovuese për të rritur ndërgjegjësimin mbi standardet e mbrojtjes së të drejtave të fëmijës;</p> <p>3.5. miraton raportin e progresit për zbatimin e Konventës të drejtave të fëmijëve pranë Komitetit për të drejtat e fëmijëve në Gjenevë;</p> <p>3.6. Komiteti takohet së paku tri (3) herë në vit.</p> <p>4. Zyra për Qeverisje të Mirë në kuadër të Zyrës së Kryeministrit, për të zhvilluar dhe përkrahur aktivitetet e nevojshme të Komitetit, shërben si Sekretariat i Komitetit.</p> <p style="text-align: center;">Neni 13 Përbërja e Komitetit Ndërministror për mbrojtjen e të drejtave të fëmijës</p>	<p>3.3. To create working groups necessary for handling issues for the protection of the rights of the child;</p> <p>3.4. To assist in the development and implementation of public information campaigns and other promotional projects to raise the awareness on the standards of the protection of the rights of the child;</p> <p>3.5. To approve the progress report for the implementation of the Convention of the Rights of the Child within the Committee for the rights of the child in Geneva;</p> <p>3.6. The Committee shall convene at least three (3) times a year.</p> <p>4. The Office for Good Governance within the Office of the Prime minister shall serve as the Secretariat of the Committee in order to develop and support the activities required for the Committee.</p> <p style="text-align: center;">Article 13 Composition of the Inter-ministerial committee for the protection of the rights of the child</p>	<p>3.3. Formira potrebne radne grupe za razmatranje pitanja zaštite prava dece;</p> <p>3.4. Podržava razvoj i provođenje kampanje javnog informisanja i drugih projekata za promociju standarda o zaštiti prava deteta;</p> <p>3.5. Usvaja izveštaj o napretku primene Konvencije o pravima deteta pri Komitetu za prava deteta u Ženevi;</p> <p>3.6. Komitet se sastaje najmanje tri (3) puta godišnje.</p> <p>4. Kancelarije dobrog upravljanja pri Uredu Premijera, služi kao Sekretarijat komiteta za podršku potrebnih aktivnosti.</p> <p style="text-align: center;">Član 13 Sastav Međuministarskog komiteta za zaštitu prava deteta</p>
---	---	---

<p>1. Komiteti udhëhiqet nga Kryeministri dhe përfaqësohet nga ministrinë në nivel ministrash.</p> <p>2. Komiteti duhet të ketë së paku ministra nga ministrinë përkatëse të: Punës dhe Mirëqenies Sociale, Arsimit, Shëndetësisë, Drejtësisë, Punëve të Brendshme, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve, Administrimit të Pushteti Lokal,</p> <p>3. Në takimet e Komitetit ftohen përfaqësues të organizatave të shoqërisë civile, udhëheqës të drejtorive përkatëse, të nivelit qendror dhe lokal, si dhe ekspert dhe përfaqësues të institucioneve tjera që kanë përgjegjësi në fushën e mbrojtjes së të drejtave të fëmijës.</p> <p>4. Obligohen të gjitha institucionet që të bashkëpunojnë me Komitetin, të zbatojnë rekomandimet e Komitetit dhe të ofrojnë të dhënat e kërkuara nga Zyra për Qeverisje të Mirë në emër të Komitetit.</p> <p>5. Qeveria, sipas propozimit të Zyrës për Qeverisje të Mirë, me akt nënligjor përcakton fushëveprimin, përbërjen, detyrat, përgjegjësitë dhe mënyrën e punës së Komitetit.</p>	<p>1. The committee shall be run by Prime minister and shall be represented by ministries at the level of Ministers.</p> <p>2. The Committee shall have at least Ministers from relevant ministries of: Labour and Social Welfare; Education, Health; Justice, Internal Affairs, Culture, Youth and Sports; Local Government Administration.</p> <p>3. Representatives of the civil society organisations (CSOs), heads of relevant local and central level departments as well as experts and representatives of other institutions entrusted with responsibility in the area of the protection of the rights of the child are invited to the committee's meetings.</p> <p>4. All institutions shall be obliged to cooperate with the Committee, to implement the recommendations of the Committee and provide the data required by the Office for Good Governance on behalf of the Committee.</p> <p>5. The Government, upon the proposal of the Office for Good Governance, shall, by a sublegal act, define the scope, composition, duties, responsibilities and the manner of work of the Committee.</p>	<p>1. Komitetet predsedava Premijer, a njegovom radu u ime ministarstava prisustvuju ministri.</p> <p>2. U sastavu Komiteta moraju najmanje biti ministri dotičnih ministarstava: MRSS-a, MONT-a, MZ-a, MP-a, MUP-a, MKOS-a, i MALV-a.</p> <p>3. Na sastancima komiteta pozivaju se i predstavnici organizacija Civilnog društva, rukovodioci odgovarajućih direkcija centralnog i lokalnog nivoa kao i eksperti i predstavnici drugih institucija koje su odgovorne za oblast zaštite prava deteta.</p> <p>4. Sve institucije dužne su saradivati sa Komitetom, primeniti preporuke komiteta i pružiti podatke na zahtev Kancelarije dobrog upravljanja u ime Komiteta.</p> <p>5. Vlada, na predlog Kancelarije dobrog upravljanja, posebnim podzakonskim aktom određuje delokrug, sastav, zadatke i način rada Komiteta.</p>
---	---	--

<p style="text-align: center;">Neni 14 Roli i Ministrive përkatëse për mbrojtjen e fëmijës</p> <p>1. Ministritë përkatëse, në fushëveprimin e tyre dhe sipas përgjegjësisë të përcaktuara me legjislacionin në fuqi, janë përgjegjëse për zhvillimin e politikave dhe përgatitjen e planeve strategjike për ofrimin e mbrojtjes së fëmijës si dhe sigurojnë zbatimin sipas standardeve të duhura të këtyre politikave dhe planeve strategjike nga ana e komunave dhe organizatave të tjera që ofrojnë mbrojtje për fëmijët, në pajtim me legjislacionin në fuqi.</p> <p>2. Ministritë përkatëse bashkëpunojnë me komunat, me njësit përkatëse komunale, rrethet akademike, ministritë tjera dhe me palët e interesuara për hartimin e politikave dhe legjislacionit për ruajtjen e nivelit dhe përparimin e mbrojtjes së fëmijëve.</p> <p>3. Ministritë ofrojnë propozime, sugjerime dhe këshilla për Komitetin dhe Qeverinë e Republikës së Kosovës në lidhje me zhvillimin e politikave që kanë të bëjnë me mbrojtjen e fëmijës.</p>	<p style="text-align: center;">Article 14 The role of the relevant ministries for the protection of the child</p> <p>1. The relevant ministries within their scope and according to responsibilities set forth by the legislation in force are responsible for the development of policies and preparation of strategic plans for the provision of the protection to children, and to ensure implementation according to proper standards of these policies and strategic plans by municipalities and other organisations providing protection for children, in accordance with the legislation in force.</p> <p>2. The relevant ministries shall cooperate with municipalities, relevant municipal units, academia, other ministries and stakeholders for drafting policies and legislation for maintenance of the level and progress of the protection of children.</p> <p>3. Ministries provide proposals, suggestions and advices to the Committee and the Government of the Republic of Kosovo relating to the development of policies regarding the protection of children.</p>	<p style="text-align: center;">Član 14 Uloga dotičnih ministarstava u zaštiti prava deteta</p> <p>1. Dotična ministarstva u skladu sa njihovim odgovornostima i u okviru njihovog delokruga utvrđen važećim zakonima, odgovorne su za razvoj politika i sastavljanje strateških planova o pružanju zaštite prava deteta kao i obezbeđivanje njihovih sprovođenja u skladu sa odgovarajućim standardima tih politika i planova opština i drugih organizacija koje pružaju podršku zaštiti dece u skladu sa važećim zakonskim propisima.</p> <p>2. Dotična ministarstva saraduju sa opštinama i odgovarajućim opštinskim jedinicama, te akademskim krugovima, drugim ministarstvima i strankama zainteresovanim za izradu politika i zakona za očuvanje nivoa napretka zaštite deteta.</p> <p>3. Ministarstva daju predloge, sugestije i savete Komitetu i Vladi Republike Kosova o razvoju politika koja se odnose na razvoj zaštite prava deteta.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 15 Koordinimi, monitorimi, promovimi dhe</p>	<p style="text-align: center;">Article 15 Coordination, monitoring, promotion</p>	<p style="text-align: center;">Član 15 Koordinacija, nadzor, promocija i</p>

bashkëpunimi për mbrojtjen e fëmijës	and cooperation for the protection of the child	saradnja na zaštiti prava deteta
<p>1. Zyra për Qeverisje të Mirë në kuadër të Zyrës së Kryeministrit, për zbatimin e këtij Ligji, është përgjegjëse që të:</p> <p>1.1. koordinojë të gjitha institucionet dhe mekanizmat që merren me mbrojtjen e fëmijës;</p> <p>1.2. ofrojë këshilla për Komitetin dhe Qeverinë, në çështjet për mbrojtjen e fëmijëve;</p> <p>1.3. hartojë politika, strategji dhe plane të veprimit të përgjithshme në çështjet për mbrojtjen e fëmijës si dhe bashkëpunon dhe mbështet me ministritë dhe institucionet tjera, për të hartuar dhe zbatuar plane të veprimit për mbrojtjen e fëmijës dhe iniciativave për promovim të mbrojtjes së fëmijës;</p> <p>1.4. jep mendime, në bashkëpunim me Zyrën Ligjore të Zyrës së Kryeministrit, për projekt legjislaicionin e përgatitur nga Qeveria, në pajtim me standardet e të drejtave të fëmijës në fuqi;</p>	<p>1. The Office for Good Governance within the Office of the Prime minister for the implementation of this Law shall be responsible to:</p> <p>1.1. Coordinate all institutions and mechanisms dealing with the protection of children;</p> <p>1.2. Provide advices to the Committee and the Government on issues relating to the protection of children;</p> <p>1.3. Draft policies, strategies and overall action plans on issues relating to the protection of the child, and supports and cooperates with ministries and other institutions in order to draft and implement action plans on the protection of the child and initiatives for the promotion of the protection of the child;</p> <p>1.4. In cooperation with the Legal Office of the Office of the Prime minister provides opinions for the draft legislation prepared by the Government in compliance with the applicable standards of the rights of the child;</p>	<p>1. Kancelarija dobrog upravljanja pri Uredu premijera u sprovođenju ovog zakona, dužna je:</p> <p>1.1. Koordinirati sve institucije i mehanizme koji se bave zaštitom deteta;</p> <p>1.2. Pružiti savete Komitetu i Vladi Republike Kosova o pitanjima zaštite prava deteta;</p> <p>1.3. Izraditi politike, strategije i planove opšteg delovanja na pitanjima zaštite prava deteta, te sarađivati i podržati ministarstva i druge institucije na izradi i primeni akcionih planova za zaštitu deteta kao i inicijativa za promociju zaštite deteta;</p> <p>1.4. U saradnji sa Pravnom kancelarijom Ureda premijera daje mišljenja o Nacrtima zakona pripremljenih od vlade, u skladu sa važećim standardima o pravima deteta;</p>

<p>1.5. sigurojë dhe marrë masa në ngritjen e kapaciteteve në fushën e mbrojtjes së fëmijëve, të të gjitha strukturave institucionale, që kanë detyrë dhe përgjegjësi për mbrojtjen e fëmijëve, në nivel lokal dhe qendror;</p> <p>1.6.ndërmarrë vlerësime dhe analizë për situatën, praktikat, funksionimin e mekanizmave përkatës për mbrojtjen e fëmijëve;</p> <p>1.7.mbledhë të dhëna statistikore dhe të dhëna të tjera, krijon baza të të dhënave për fëmijët dhe t'i publikojë ato;</p> <p>1.8.bashkëpunojë me trupa përkatëse qeveritare të shteteve të tjera, si dhe me organizata ndërkombëtare, në çështjet për mbrojtjen e fëmijëve;</p> <p>1.9.përgatit Raportin e progresit për zbatimin e Konventës të drejtave të fëmijëve pranë Komitetit për të drejtat e fëmijëve në Gjenevë, të cilat miratohen nga Komiteti. Raporti pas miratimit nga Komiteti bëhet publik.</p> <p>1.10.paraqesë raport vjetor, në Qeverinë e Republikës së Kosovës, për</p>	<p>1.5. Provide and take measures for capacity building in the area of the protection of the child, of all institutional structures, the duty and the responsibility of which is to protect children at local and central level;</p> <p>1.6. Undertakes assessments and analyses on the situation, practices, functioning of respective mechanisms for the protection of children;</p> <p>1.7. Collects statistical and other data, creates the database for children and publishes them;</p> <p>1.8.Cooperate with relevant government bodies of other states, as well as with international organisations on issues relating to the protection of children;</p> <p>1.9.Prepare the progress report for the implementation of the Convention of the Rights of the Child within the Committee for the rights of the child in Geneva, which is approved by the Committee. The report shall be made public upon the approval by the Committee;</p> <p>1.10. Present an annual report to the Government of the Republic of</p>	<p>1.5.Obezbeđuje preduzimanje mera povećanja kapaciteta u oblasti zaštite dece svih institucionalnih struktura kojima je obaveza i odgovornost zaštita prava deteta na lokalnom i centralnom nivou;</p> <p>1.6.Analizira i ocenjuje prakse i funkcionalnost dotičnih mehanizama zaštite prava deteta;</p> <p>1.7.Prikuplja statističke i druge podatke za stvaranje baze podataka o deci i objavljuje ih;</p> <p>1.8.Sarađuje srodnim vladinim telima drugih država i međunarodnim organizacijama, po pitanju zaštite dece;</p> <p>1.9.Priprema izveštaje o napretku primene Konvencije o pravima deteta pri Komitetu za prava deteta u Ženevi koje usvaja Komitet, i koji se objavljuju nakon njihovog usvajanja od Komiteta;</p> <p>1.10.Vladi Republike Kosova podnosi godišnji izveštaj o sprovođenju ovog</p>
---	---	---

<p>zbatimin e këtij Ligji, dhe gjithashtu mund të hartoj raporte të veçanta për zbatimin e tij;</p> <p>1.11.Promovojë çdo formë të re të mbrojtjes për fëmijë, duke përfshirë por mos u kufizuar, në ofrimin e ndihmës për mbrojtjen e fëmijëve në internet, që të ju sigurojë atyre këshillim profesional dhe të krijojnë urën lidhëse me institucionet që ofrojnë mbrojtje si dhe shërbimin e telefonisë falas për fëmijët.</p> <p>2. Mjetet financiare për veprimtarinë e ZQM-së sigurohen nga buxheti i Republikës së Kosovës dhe nga donatorët. ZQM për realizimin e mandatit mund të pranojë donacione nga donatorët vendorë dhe ndërkombëtarë, të cilat nuk ndikojnë në pavarësinë e punës së ZQM-së dhe që nuk janë në kundërshtim me ligjin. Donacionet e pranuar duhet të bëhen publike.</p> <p>3. Të gjitha ministritë dhe komunat janë të obliguara, në kuadër të njësive përkatëse të tyre, të caktojnë njësinë apo zyrtarin përkatës për të koordinuar dhe raportuar zbatimin e këtij Ligji dhe janë të obliguar që të bashkëpunojnë me ZQM-në.</p> <p>4. ZQM vendos bashkëpunim me</p>	<p>Kosovo for the implementation of this Law and may also draft special reports for its implementation;</p> <p>1.11.Promote any new form of the protection of children, including, but is not limited to, the provision of assistance for the protection of children against internet, provide professional counselling to them and create the connecting bridge with the institutions providing protection and free-of-charge telephony services to children;</p> <p>2.Financial means for the activities of the OGG are provided by the budget of the Republic of Kosovo and by donors. OGG may receive donations from domestic and international donors for the execution of its mandate, which do not impact on the OGG work independence and which are not in contradiction with the Law. Donations received shall be made public.</p> <p>3.All ministries and municipalities, within their respective units, are obliged to appoint the respective unit or officer to coordinate and report on the implementation of this Law and are obliged to cooperate with the OGG.</p> <p>4. OGG shall establish cooperation with</p>	<p>zakona i takode izrađuje posebne izveštaje o njegovom sprovođenju;</p> <p>1.11.Promoviše svaki novi oblik zaštite prava deteta, uključujući, ali ne i ograničavajući se, pomoći zaštite deteta na internetu, i pružanje profesionalnih saveta, te stvaraju mostove povezivanja sa institucijama koje pružaju zaštitu prava deteta i besplatne telefonske usluge za decu.</p> <p>2.Finansijska sredstva za rad Kancelarije dobrog upravljanja obezbeđuju se u budžetu Republike Kosova i od donatora. Kancelarija dobrog upravljanja za realizaciju svog mandata od domaćih i stranih donatora može primiti donacije koje donacije ne utiču na njenu nezavisnost u radu i nisu u suprotnosti sa zakonom. Priljene donacije moraju biti javne.</p> <p>3.Sva ministarstva i opštine dužne su da u okviru njihovih odgovarajućih jedinica, ili preko njihovih dotičnih službenika koordinirati i izveštavati o primeni ovog zakona i sarađivati sa Kancelarijom dobrog upravljanja.</p> <p>4.Kancelarija dobrog upravljanja</p>
---	---	--

<p>organizatat e shoqërisë civile të cilat kanë interes për të kontribuar në mbrojtjen e fëmijës.</p> <p>5. Qeveria, sipas propozimit të Zyrës për Qeverisje të Mirë, me akt nënligjor përcakton mënyrën e koordinimit, raportimit dhe bashkëpunimit me Zyrën për Qeverisje të Mirë, të zyrtarëve apo njësisive përkatëse, të mekanizmave institucional.</p> <p style="text-align: center;">Neni 16 Ankesat kundër diskriminimit të Avokati i Popullit</p> <p>1. Avokati i Popullit është organ i barazisë që trajton rastet që lidhen me diskriminimin ndaj fëmijës, në përputhje me procedurat e parapara me Ligjin për Avokatin e Popullit.</p> <p>2. Çdo fëmijë, person apo grup i personave mund t'i parashtojë ankesë Avokatit të Popullit lidhur me sjelljen diskriminuese ndaj fëmijës.</p> <p>3. Paraqitja dhe trajtimi i ankesave kundër diskriminimit, nga ana e Avokatit të Popullit, kryhet në përputhje me procedurat e specifikuar të ligjit përkatës për Avokatin e Popullit.</p>	<p>civil society organisations whose interest is to contribute to the protection of children.</p> <p>5. Government, upon the proposal of the Office for Good Governance, shall, by a sublegal act, define the manner of coordination, reporting and cooperation with the Office for Good Governance, with officers of respective units of institutional mechanisms.</p> <p style="text-align: center;">Article 16 Appeals against discrimination with the Ombudsperson Institution</p> <p>1. The Ombudsperson Institution is an equality body dealing with cases related to discrimination against children, in accordance with procedures set forth by the Law on Ombudsperson.</p> <p>2. Every child, person or a group of persons may file an appeal to the Ombudsperson Institution related to the discrimination behaviour against the child.</p> <p>3. Presentation and handling of appeals against discrimination by Ombudsperson Institution is carried out in accordance with the procedures set forth in the relevant Law on Ombudsperson.</p>	<p>uspostavlja saradnju sa organizacijama Civilnog društva koje su zainteresovane za zaštitu prava deteta.</p> <p>5. Na predlog Kancelarije dobrog upravljanja, posebnim podzakonskim aktom, Vlada reguliše izveštavanje, koordinaciju i način saradnje Kancelarije dobrog upravljanja sa dotičnim službenicima, odgovarajućim jedinica i institucionalnim mehanizmima.</p> <p style="text-align: center;">Član 16 Žalbe protiv diskriminacije, upućene Narodnom advokatu</p> <p>1. Narodni advokat je institucija ravnopravnosti koja tretira sve slučajeve vezane za diskriminaciju deteta, u skladu sa predviđenim procedurama Zakona o narodnom advokatu.</p> <p>2. Svako dete, osoba ili grupa ljudi Narodnom advokatu mogu podneti žalbu protiv diskriminacije deteta.</p> <p>3. Podnošenje i razmatranje žalbi protiv diskriminacije od strane Narodnog advokata, vrši se u skladu sa procedurama, predviđenim Zakonom o narodnom advokatu.</p>
---	--	--

<p>4. Paraqitja e ankimit tek Avokati i Popullit nuk është kusht për të paraqitur një padi dhe nuk përbën pengesë për personin e dëmtuar t'i drejtohet gjykatës ose organeve të ndjekjes penale.</p> <p>5. Shoqatat, organizatat apo subjektet tjerë juridik mund të iniciojnë apo përkrahin ankesat në emër të parashtruesit, me marrjen e pëlqimit të prindërit apo kujdestarit të tij, si dhe mendimin e fëmijës kur ai është në gjendje që të japë atë, për zhvillimin e procedurave tek Avokati i Popullit.</p> <p>6. Kur Avokati i Popullit fillon procedurë me iniciativë të vetë lidhur me shkeljen e të drejtave dhe lirive të një numri më të madh të fëmijëve, nuk është i nevojshëm pëlqimi nga paragrafi 5 i këtij neni.</p>	<p>4. Filing an appeal with the Ombudsperson Institution is not a condition to file an indictment and comprises no obstacle to the person damaged to address to the court or criminal persecution bodies.</p> <p>5. Associations, organisations or other legal entities may initiate or support appeals on behalf of the appellant, with the consent of the parent or his/her guardian, and the opinion of the child when he/she is able to give the opinion, for the development of procedures with the Ombudsperson Institution.</p> <p>6. When the Ombudsperson initiates an ex officio procedure related to the violation of rights and freedoms of a big number of children, the consent from paragraph 5 of this Article is not necessary.</p>	<p>4. Podnošenje žalbe Narodnom advokatu nije uslov za podnošenje tužbe sudu i ne predstavlja smetnju oštećenom licu da se obraća sudu ili organima krivičnog gonjenja.</p> <p>5. Asocijacije, organizacije ili pravni subjekti mogu inicirati ili podržati žalbe i odvijati procedure kod Narodnog advokata, u ime podnosilaca, uz odobrenje roditelja ili staratelja deteta, ili uz mišljenje deteta kada je dete u stanju rasuđivati.</p> <p>6. Kada narodni advokat pokreće njegovu inicijativu o kršenju prava i sloboda velikog broja dece, nije potrebna saglasnost iz stava 5 ovog člana.</p>
<p>INSTITUCIONET NE NIVELIN LOKAL PËR MBROJTJEN E FËMIJËS</p> <p>Neni 17 Roli i Komunës</p>	<p>LOCAL LEVEL INSTITUTIONS FOR THE PROTECTION OF THE CHILD</p> <p>Article 17 Role of Municipality</p>	<p>LOKALNE INSTITUCIJE ZA ZAŠTITU PRAVA DETETA</p> <p>Član 17 Uloga opštine</p>
<p>1. Secila komunë është përgjegjëse për</p>	<p>1. Every Municipality shall be responsible</p>	<p>1. Svaka opština je odgovorna za</p>

<p>sigurimin e shërbimeve për mbrojtjen e fëmijëve brenda territorit të saj sipas standardeve dhe politikave të përcaktuara nga Qeveria apo Ministrinë përkatëse.</p> <p>2. Komunitet marrin hapa për të identifikuar natyrën dhe përmasat e nevojës për mbrojtjen e fëmijës brenda territorit të tyre. Ato përgatisin plane vjetore dhe financimin përkatës për zhvillimin dhe mirëmbajtjen e shërbimeve për mbrojtjen e fëmijës dhe mbajnë bazën e të dhënave dhe nxjerrin statistika sipas rekomandimeve të ZQM-së dhe Ministrive përkatëse.</p> <p>3. Komuna, përmes drejtorive përkatëse, paraqet raport vjetor për aktivitete që lidhen me mbrojtjen e fëmijëve si dhe raporte të veçanta në raste konkrete me rrezikshmëri apo interes të lartë, me kërkesën e Komitetit dhe Ministrisë përkatëse apo ZQM-së.</p> <p>4. Gjatë përgatitjes së planeve të tyre vjetore komunitet janë të obliguara që të konsultohen gjerësisht me ministrinë përkatëse, organizatat e shoqërisë civile dhe grupet e tjera relevante dhe grupet profesionale në territorin e tyre në lidhje me zhvillimin, planifikimin dhe kryerjen e shërbimeve për mbrojtjen e fëmijës.</p>	<p>for securing the provision of services for the protection of children within its territory according to the standards and policies specified by the Government or relevant Ministries.</p> <p>2. Municipalities shall take measures to identify the nature and the degree of the need for the protection of children within their territory. They prepare annual plans and relevant funding for the development and maintenance of services for the protection of children and keep a database and issue statistics according to the recommendations of the OGG and relevant Ministries.</p> <p>3. Municipality, through its relevant departments, presents an annual report on the activities related to the protection of children as well as special reports on concrete cases with high risk or best interest, upon the request of the Committee and relevant Ministry or OGG.</p> <p>4. Over the preparation of their annual plans, municipalities shall be obliged to consult on a wide scale with relevant ministries, civil society organisations and other relevant groups and professional groups in their territory relating to development, planning and discharge of services for the protection of children.</p>	<p>obezbeđivanje službe za zaštitu deteta u okviru njene teritorije, u skladu sa standardima i utvrđenim politikama vlade ili dotičnih ministarstava.</p> <p>2. Opštine preduzimaju korake na identifikaciji karakteristika i srazmera potrebe zaštite deteta unutar njihovih teritorija. One pripremaju godišnje planove i adekvatno finansiranje razvoja i održavanja službi za zaštitu prava deteta, vode bazu podataka i prikupljaju statističke podatke prema preporukama Kancelarije dobrog upravljanja i dotičnih ministarstava.</p> <p>3. Na zahtev komiteta ili dotičnog ministarstva opštine preko dotičnih direkcija podnose godišnje izveštaje o njihovim aktivnostima na zaštiti dece kao i posebne izveštaje o konkretnim slučajevima visoke opasnosti ili o slučajevima od visokog interesa.</p> <p>4. U toku pripremanja njihovih godišnjih planova, opštine su dužne konsultovati dotična ministarstva, organizacije civilnog društva i druge relevantne i profesionalne grupe unutar njihovih teritorija o razvoju, planiranju i obavljanju usluga zaštite deteta.</p>
---	---	--

<p>5. Komunat mund të sigurojnë bashkërisht shërbime për mbrojtjen e fëmijëve në territoret e tyre, sipas kriterëve dhe procedurave të përcaktuara në akt nënligjor që miratohet nga Qeveria sipas propozimit të Ministrisë përkatëse për mirëqenie sociale.</p> <p>6. Komunat bëjnë përgatitje adekuate për t'u përgjigjur në rastet e shërbimeve urgjente sociale dhe familjare të cilat kërkohen gjatë dhe jashtë orarit të rregullt të punës dhe duhet të sigurojnë një fond emergjent enkas për këtë çështje.</p> <p>7. Çdo Qendër për Punë Sociale duhet të përcaktojë një zyrtar apo ekip përgjegjës dhe të specializuar për të koordinuar masat dhe ndërhyrjet për mbrojtjen e fëmijëve.</p>	<p>5. Municipalities may jointly provide services for the protection of children in their territories, according to criteria and procedures set forth in the sublegal act approved by Government, upon the proposal of the relevant Ministry of Social Welfare.</p> <p>6. Municipalities shall make adequate preparations to respond to emergency social and family service cases, which are required during and out of the regular working hours and shall ensure an emergency fund only for this issue.</p> <p>7. Every Centre for Social Work shall appoint an officer or responsible and specialised team to coordinate measures and interventions for the protection of children.</p>	<p>5. Opštine mogu obezbediti i zajedničke službe zaštite deteta na njihovim teritorijama, prema kriterijama i procedurama utvrđenim podzakonskim aktom koji donosi vlada na predlog dotičnog ministarstva MRSS-a.</p> <p>6. Opštine čine adekvatne pripreme za odgovor na hitne socijalne i porodične slučajeve u toku i van redovnog radnog vremena i obezbeđuju poseban fond namenjen za hitne slučajeve.</p> <p>7. Svaki centar socijalnog rada mora odrediti jedan službenik ili odgovarajući tim specijalista za koordinaciju mera intervencije za zaštite dece.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 18 Themelimi i Tryezave Multidisiplinare për Menaxhimin e Rastit</p> <p>1. Tryezat multidisiplinare për menaxhimin e rasteve themelohen në komunat e Republikës së Kosovës.</p> <p>2. Procedurat e punës, në tryezat</p>	<p style="text-align: center;">Article 18 Establishment of Multi-disciplinary Case Management Roundtables</p> <p>1. Multi-disciplinary case management roundtables shall be established in the municipalities of the Republic of Kosovo.</p> <p>2. Work procedures in multidisciplinary</p>	<p style="text-align: center;">Član 18 Osnivanje multidisciplinarnih stolova za menadžiranje slučajeva</p> <p>1. Multidisciplinarni stolovi za menadžiranje slučajeva osnivaju se u opštinama Republike Kosova.</p> <p>2. Radnim procedurama multidisciplinarnih</p>

<p>multidisiplinare për menaxhimin e rasteve, të udhëhequra nga punonjësi i mbrojtjes së fëmijës, në koordinim dhe bashkëveprim me strukturat dhe shërbimet përgjegjëse për mbrojtjen e fëmijëve, veprojnë mbi bazën e procedurave të detajuara në akt nënligjor duke ndjekur procedurat si më poshtë:</p> <p>2.1 Identifikimi i rastit të fëmijës në rrezik, bëhet nga çdo qytetar apo zyrtar i shërbimeve sociale, arsimore, shëndetësore, policore, organizatave jo fitimprurëse dhe publiku i gjerë;</p> <p>2.2. Çdo rast i identifikuar referohet pranë Qendrës për Punë Sociale, e cila informon menjëherë Policinë, në mënyrë që çdo ndërhyrje e menjëhershme të jetë e përbashkët;</p> <p>2.3. Nëse një rast i fëmijës së identifikuar si në rrezik ose si i abuzuar referohet pranë strukturës së policisë, kjo e fundit duhet të informojë menjëherë Qendrën e Punës Sociale, në mënyrë që çdo ndërhyrje e menjëhershme të nga ana e QPS të kryhet në koordinim dhe bashkërendim me Policinë;</p>	<p>case management roundtables, run by the workers for the protection of the child, in coordination and cooperation with responsible structures and services for the protection of children, shall be acted upon the basis of procedures detailed in a sublegal act, thus being in line with following procedures:</p> <p>2.1. Identification of the cases of children at risk is done by every citizen or the social, education, health, police, services officer, non-for-profit organisation and the public wide;</p> <p>2.2. Every case identified is referred to Centre for Social Work, which is to immediately inform the Police in order that every immediate intervention is jointly made;</p> <p>2.3. If a case of a child is identified who is at risk or abused is referred to the Police structures; the latter shall immediately inform Centre for Social Work in order that every immediate intervention by Centre for Social Work is made in coordination and cooperation with the Police;</p>	<p>stolova za menadžiranje slučajeva rukovodi službenik za zaštitu deteta, u koordinaciji i sudelovanju sa odgovarajućim strukturama i službama za zaštitu dece, i odvijaju se na osnovu procedura regulisanih podzakonskim aktom, prema dole navedenim procedurama:</p> <p>2.1. Identifikaciju slučaja deteta u opasnosti radi svaki građanin ili službenik socijalne, obrazovne, zdravstvene i policijske službe, ili službenika neprofitabilne organizacije ili široka javnost;</p> <p>2.2. Svaki identifikovani slučaj referiše se Centru socijalnog rada, koji zatim, odmah obaveštava policiju, kako bi se intervencija obavila odmah zajedno;</p> <p>2.3. Ako se o jednom identifikovanom slučaju detetu u opasnosti radi o zloupotrebi deteta slučaj se referiše policijskoj strukturi koja zatim odmah informiše Centar socijalnog rada kako bi se svaka intervencija obavila odmah zajedno sa CSR u koordinaciji i sudelovanju sa policijom;</p>
---	--	--

<p>2.4. Punonjësi/t e mbrojtjes së fëmijës pranë QPS ndërmarrin vlerësimin e menjëhershëm të situatës dhe nevojave të fëmijës brenda 24 orëve;</p> <p>2.5. Punonjësi/t e mbrojtjes së fëmijës pranë QPS ndërmarrin vlerësimin e rrezikut dhe analizojnë nivelin e rrezikut;</p> <p>2.6. Punonjësi/t e mbrojtjes së fëmijës hartojnë planin për ndërhyrjen dhe mbrojtjen e menjëhershme.</p> <p>2.7. Punonjësi/t e mbrojtjes së fëmijës, thërrasin Tryezën Multidisiplinare, përmes komunikimit dhe bashkërendimit me shërbimet e tjera përgjegjëse për hartimin e planit të menjëhershëm të ndërhyrjes si dhe planin afatgjatë të mbrojtjes dhe kujdesit për fëmijën. Në këtë tryezë merr pjesë dhe Organi i Kujdestarisë.</p> <p>2.8. Në Tryezën multidisiplinare miratohet plani i ndërhyrjes për mbrojtjen dhe kujdesin ndaj fëmijës dhe mbështetjen e familjes në ato raste kur është përcaktuar;</p> <p>2.9. Tryeza multidisiplinare mbështet</p>	<p>2.4. Workers for the protection of the child within CSW undertake an immediate assessment of the situation and needs of the child within 24 hours;</p> <p>2.5. Workers for the protection of the child within CSW undertake a risk assessment and analyse risk level;</p> <p>2.6. Workers for the protection of the child shall draft the plan for immediate intervention and protection;</p> <p>2.7. Workers for the protection of the child shall call for Multidisciplinary Roundtable through communication and coordination with other multi-disciplinary responsible services for drafting immediate intervention plan and the long-term plan for the protection and the care of the child. The Guardianship Authority takes part in this roundtable too;</p> <p>2.8. Multidisciplinary roundtable shall adopt the intervention plan for the protection and the care of the child and supports the family in the cases defined;</p> <p>2.9. Multidisciplinary roundtable shall</p>	<p>2.4. Službenici za zaštitu deteta pri CSR-a rade odmah ocenjivanje situacije i potreba deteta u roku od 24 sata;</p> <p>2.5. Službenici za zaštitu deteta pri CSR-a rade odmah ocenjivanje i analizu nivoa rizika;</p> <p>2.6. Službenici za zaštitu deteta rade plan za hitnu intervenciju i zaštitu deteta;</p> <p>2.7. Službenici za zaštitu deteta, nazivaju Multidisciplinarni sto i putem komuniciranja i koordinacije sa drugim odgovarajućim službama sastavljaju plan za hitnu intervenciju i dugoročni plan zaštite i zbrinjavanja deteta. Multidisciplinarnom stolu prisustvuje i organ starateljstva;</p> <p>2.8. Multidisciplinarni sto usvaja plan intervenciju za zaštitu i zbrinjavanje deteta, za podršku porodici u slučajevima kada je to predviđeno;</p> <p>2.9. Multidisciplinarni sto održava</p>
--	---	--

<p>dhe siguron koordinimin për zbatimin e planit në praktikë;</p> <p>2.10.Tryeza multidisiplinare mban takime periodike për monitorimin dhe rishikimin e planit të ndërhyrjes dhe e rifreskon këtë plan me masa të reja në përputhje me nevojat e fëmijës;</p> <p>2.11.Tryeza multidisiplinare nën koordinimin e punonjësit të mbrojtjes së fëmijëve diskuton dhe miraton mbylljen e rasteve sipas procedurës të përcaktuar në Protokollin e Përbashkët të Mbrojtjes së Fëmijës.</p> <p>3. Punonjësi për mbrojtjen e fëmijës, me mbështetjen e Drejtuesit të Qendrës për Punë sociale, koordinon organizimin e Tryezave multidisiplinare, përgatit informacionin, raportet, minutat e takimeve dhe siguron informimin e të gjithë anëtarëve.</p> <p>4.Anëtarët e Tryezave multidisiplinare kanë përgjegjësi për t’iu përgjigjur dhe përmbushur gjithë përgjegjësitë sipas Protokollit të Përbashkët të Mbrojtjes së fëmijës.</p>	<p>support and ensure the coordination for the implementation of the plan in practice;</p> <p>2.10.Multidisciplinary roundtable conducts quarterly meetings for monitoring and reviewing the intervention plan and updates this plan with new measures in accordance with the child needs;</p> <p>2.11.Multidisciplinary roundtable under the coordination of the worker for the protection of the child shall discuss and approve the closing of the cases according to procedures set out in the Joint protocol for the protection of the child.</p> <p>3. The worker for the protection of the child with the support of the Manager of the Centre for Social Work shall coordinate the organisation of Multidisciplinary roundtables, prepare information, reports, and meeting minutes and ensures that all stakeholders are informed.</p> <p>4. The responsibility of members of Multidisciplinary roundtables is to respond to and meet all responsibilities according to the Joint protocol for the protection of the child.</p>	<p>sastanke i koordinira sprovodenje plana u praksi;</p> <p>2.10.Multidisciplinarni sto održava periodične sastanke radi nadgledanja sprovodenja plana intervencije i njegovog razmatranja, te dopunjava ga novim merama u skladu sa potrebama deteta;</p> <p>2.11.Multidisciplinarni sto u koordinaciji službenika za zaštitu deteta diskutuje u usvaja zatvaranje slučajeva prema proceduri utvrđenoj Zajedničkim protokolom zaštite deteta.</p> <p>3.Službenik za zaštitu deteta, uz podršku rukovodioca CSR-a koordinira i organizuje multidisciplinarne stolove, priprema informacije, izveštaje, sastavlja zapisnike sa sastanka i informiše sve članove ;</p> <p>4.Članovi multidisciplinarnih stolova dužni su odgovarati i ispuniti sve obaveze prema Zajedničkom protokolu zaštite deteta.</p>
--	--	--

<p>5. Dështimi nga ana e profesionistëve dhe shërbimeve për të vepruar në kohë dhe në interesin më të mirë të fëmijës për të siguruar mbrojtjen dhe kujdesin ndaj fëmijës, i nënshtrohen masave të përcaktuara në Kodin Penal.</p> <p>6. Procedurat specifike për procesin e manaxhimit të rastit përmes Tryezës multidisiplinare detajohen në Protokollin e Përbashkët të Punës.</p> <p>7. Përgjegjësit, forma e organizimit dhe funksionimit të ekipeve multidisiplinare – Tryezave për menaxhimin e rasteve, përcaktohet me akt nënligjorë që propozohet nga Ministria përkatëse për mirëqenie sociale dhe aprovohet nga Qeveria.</p> <p>MEKANIZMAT JOQEVERITARE PËR MBROJTJEN E FËMIJËS</p> <p>Neni 19 Roli i shoqërisë civile në ofrimin e shërbimeve për mbrojtjen e fëmijës</p> <p>1. Personat juridik, që nuk janë në sektorin qeveritar, duke përfshirë ndërmarrjet,</p>	<p>5.A failure of the professionals and services to respond in time and to the best interest of the child to ensure the protection and the care for the child, are subject to measures prescribed in the Criminal Code.</p> <p>6. Specific procedures for the case management process through Multidisciplinary roundtables are detailed in the Joint Work Protocol.</p> <p>7. Responsibilities, form of organisation and functioning of multidisciplinary teams – case management roundtables are defined by a sublegal act proposed by relevant Ministry for Social Welfare and approved by Government.</p> <p>NON-GOVERNMENTAL MECHANISMS FOR THE PROTECTION OF THE CHILD</p> <p>Article 19 Role of the civil society in the provision of services for the protection of the child</p> <p>1. Legal persons, who are not in the government sector, including enterprises,</p>	<p>5. Ne delovanje profesionalaca i službi u pravo vreme i u najboljem interesu deteta kako bi se obezbedila zaštita i staranje za dete, podležu merama predviđenim KZK-om.</p> <p>6. Specifične procedure procesa menadžiranja slučaja preko Multidisciplinarnog stola razrađuju se detaljno u Protokolu zajedničkog rada.</p> <p>7. Odgovornost, organizacija i rad multidisciplinarnih timova stolova za menadžiranje slučajeva regulišu se podzakonskim atom koji predlaže MRSS-a, a usvaja Vlada.</p> <p>NEVLADINI MEHANIZMI ZA ZAŠTITU DETETA</p> <p>Član 19 Uloga Civilnog društva u pružanju usluga zaštite deteta</p> <p>1. Pravna lica van vladinog sektora, kao što su preduzeća, organizacije, volonterske</p>
--	--	---

<p>organizatat dhe shoqatat vullnetare, ofruesit e kujdesit, grupet për vetë ndihmë dhe organizatat e tjera lokale, shtetërore dhe ndërkombëtare janë të inkurajuar të ofrojnë shërbime për mbrojtjen e fëmijës, qoftë me nismën e tyre ose me kontratë, në emër të drejtoratit përkatës komunal në rastin e shërbimeve lokale, ose në emër të Ministrisë përkatëse në rastin e shërbimeve në nivel të Kosovës.</p>	<p>organisations and voluntary associations, care providers, groups for self-assistance and other local, national and international organisations, are encouraged to provide services for the protection of children, under their initiative or by contract, on behalf of the relevant municipal department upon local services, or on behalf of the relevant Ministry upon the services at Kosovo level.</p>	<p>asocijacije, pružaoci staranja, grupe za samopomoć i druge lokalne, državne i međunarodne organizacije, ohrabruju se pružati usluge zaštite deteta, bilo to njihovom inicijativom ili ugovorom u ime određene opštinske direkcije u slučaju pružanja lokalnih usluga, ili u ime dotičnog ministarstva u slučaju pružanja usluga na nivou Kosova.</p>
<p>2.Organizatat e shoqërisë civile që ofron shërbime specializuara për mbrojtjen e fëmijëve duhet të licencohen nga ministria përkatëse, si edhe t'u përmbahet rregulloreve, udhëzimeve dhe procedurave lidhur me aktivitetet e tyre siç propozohet nga Ministria dhe miratohet nga Qeveria.</p>	<p>2.Civil society organisations offering providing specialised services for the protection of children shall be licensed by the relevant ministry and shall comply with regulations, instructions and procedures related to their activities as is proposed by Ministry and adopted by Government.</p>	<p>2.Organizacije Civilnog društva koje pružaju specijalne usluge za zaštitu dece moraju se licencirati kod dotičnog ministarstva i pridržavati se pravilima, uputstvima i procedurama o njihovim aktivnostima koje predlaže ministarstvo a donosi Vlada.</p>
<p>3. Komunat mund të hyjnë në kontrata me organizatat joqeveritare të licencuara, për ofrimin e shërbimeve të veçanta për mbrojtjen e fëmijëve, brenda territorit të tyre, në emër të komunës, me kusht që kontratat e tilla të jenë në pajtim me planet vjetore të komunës për shërbime sociale dhe familjare në territorin e saj.</p>	<p>3.Municipalities may enter into contracts with licensed Non-governmental Organisations for the provision of special services for the protection of children within their territory, on behalf of municipality, provided that such contracts are in accordance with the annual municipality plans for social and family services in its territory.</p>	<p>3.Opštine mogu sklopiti ugovore sa nevladinim organizacijama, licenciranim za pružanje posebnih usluga zaštite dece na njihovim teritorijama, ali u ime opština, pod uslovom da njihovi ugovori budu u skladu sa godišnjim opštinskim planovima za socijalne i porodične usluge na njihovoj teritoriji.</p>
<p>4. Ministria mund të japë fonde dhe të ofrojë çfarëdo ndihme tjetër materiale, duke përfshirë lokalet, ose këshillat për organizatat joqeveritare që ofrojnë</p>	<p>4. Ministry may allocate funds and provide whatever other material support, including premises, or advices for Non-governmental Organisations providing services for the</p>	<p>4.Ministarstvo može deliti fondove i pružati bilo koju drugu materijalnu pomoć uključujući prostorije ili davanje saveta za nevladine organizacije koje pružaju usluge</p>

<p>shërbime për mbrojtjen e fëmijëve në nivel të Kosovës përmes procedurave të komisionimit dhe kontraktimit.</p> <p>KAPITULLI IV – MBROJTJA E FËMIJES NË FAMILJE DHE KOMUNITET</p> <p>Neni 20 Ndarja e Fëmijës nga Familja</p> <p>1. Fëmija dhe prindërit e tij/të saj nuk mund të ndahen kundër dëshirës dhe vullnetit të tyre, përveç se në rastet nëse kjo ndarje është në interesin më të mirë të fëmijës, nëse fëmija është në rrezik dhe nëse kjo ndarje është e pashmangshme, ose nëse kjo ndarje kërkohet na ligji ose nga një vendim të gjykatës- të formës së prerë Nëse fëmija ndahet nga prindërit e tij/të saj, opinionet dhe dëshirat e fëmijës duhet të dëgjohen, konsiderohen dhe dokumentohen në dokumentacionin që hartohet për këtë qëllim. Opinionet e fëmijës duhet të dëgjohen dhe dokumentohen nga shërbimet sociale dhe gjykata.</p> <p>2.Vendimi për ndarjen e fëmijës duhet të monitorohet nga Qendra për Punë Sociale në mënyrë periodike.</p>	<p>protection of children at the level of Kosovo through commissioning and contracting procedures.</p> <p>CHAPTER IV –THE PROTECTION OF CHILDREN IN FAMILY AND COMMUNITY</p> <p>Article 20 Separation of a child from family</p> <p>1. Children and their parents cannot be separated against their will and wish, except in cases when this separation is at the best interest of the child, in cases the child is at risk and if this separation is unavoidable, or if this separation is required by law or by a final court order. If the child is separated from his/her parents, opinions and wishes of the child shall be heard, considered and documented in the documentation to be drafted for this purpose. Opinions of the child shall be heard and documented by social services and the court.</p> <p>2. The decision for the separation of the child shall be monitored by Centre for Social Work on periodical basis</p>	<p>zaštite dece na kosovskom nivou, putem ugovorne procedure koju sprovodi komisija.</p> <p>POGLAVLJE IV ZAŠTITA DETETA U PORODICI I ZAJEDNICI</p> <p>Član 20 Odvajanje deteta od porodice</p> <p>1.Deca se ne mogu odvojiti od roditelja bez njihove obostrane volje, sem u slučaju kada je to u najboljem interesu porodice, odnosno, ako je dete ugroženo, i ako je u konkretnom slučaju odvajanje neizbežno rešenje, ili ako to nalaže zakon, odnosno pravosnažna sudska odluka. Ako se dete odvaja od roditelja, njegovo mišljenje i želje moraju se saslušati, uzeti u obzir i dokumentovati u dokumentaciji o konkretnom slučaju, u tu svrhu. Mišljenje deteta se mora saslušati i dokumentovati i od strane socijalne službe i suda.</p> <p>2.Odluku o za odvajanje deteta od roditelja donosi periodično Centar socijalnog rada.</p>
---	---	--

<p style="text-align: center;">Neni 21 Fëmijët e privuar nga Mjedisi Mbrojtës i Familjes</p> <p>1. Fëmijët e privuar nga mjedisi i sigurt dhe mbrojtës i familjes duhet të mbrohen nga neglizhimi, abuzimi, keqtrajtimi dhe shfrytëzimi. Kjo masë përfshin fëmijët, prindërit ose kujdestarët e të cilëve nuk mund të gjenden, janë në burg, ose të privuar në ndonjë formë nga liritë e tyre, kanë vdekur, dhe fëmijët që jetojnë pa kujdes të vazhdueshëm të prindërve ose kujdestarëve të tyre, fëmijët që janë zhvendosur nga familja dhe mjedisi i familjes, fëmijët që e kanë lënë familjen me zgjedhjen e tyre, ose fëmijët migrant të pashoqëruar. Këta fëmijë kanë të drejtë të vendosen në kujdes alternativ sipas legjislacionit në fuqi.</p> <p>2. Institucionet duhet të sigurojnë kujdes dhe shërbime për fëmijët në territor pavarësisht kombësisë dhe statusit si fëmijë.</p>	<p style="text-align: center;">Article 21 Children deprived of the protection family environment</p> <p>1. Children deprived of the safe and protective family environment shall be protected from negligence, abuse, maltreatment and exploitation. This measure includes children, parents or guardians who cannot be found, are in prison, or deprived in some other form of their freedom, are deceased, and children living without continuous care of the parents or their guardians, children displaced from families and family environment, children who abandoned family on their own choice, or migrant and unaccompanied children. These children are entitled to be placed under the alternative care according to the legislation in force.</p> <p>2. Institutions shall ensure care and services for children in the territory, irrespective of nationality and status of the child.</p>	<p style="text-align: center;">Član 21 Deca lišena od porodične zaštitne sredine</p> <p>1. Deca lišena od sigurne porodične zaštitne sredine moraju biti zaštićena od zapostavljanja, zloupotrebe, zlostavljanja i iskorišćavanja. Ova mora primenjuje se prema deci čiji se roditelji ili staratelji nalaze na održavanje kazne zatvora, ili su na drugi način lišeni njihove slobode, ili su umrli a deca su ostala nezbrinuta bez roditeljskog ili starateljskog staranja, deca koja su premeštena sa porodične sredine, deca koja su napuštala njihove porodice njihovom voljom ili migraciona deca bez pratnje. Takva deca imaju pravo na alternativno staranje u skladu sa važećim zakonima.</p> <p>2. Institucije moraju obezbediti staranje i usluge za decu na njihovoj teritoriji, bez obzira na nacionalnu pripadnost ili na status deteta.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 22 Arsimimi dhe Edukimi</p> <p>1. Është e ndaluar që një fëmijë të privohet nga e drejta e tij/saj për arsim dhe edukim.</p>	<p style="text-align: center;">Article 22 Education and qualification</p> <p>1. It is prohibited to deprive a child of his/her right for education and qualification.</p>	<p style="text-align: center;">Član 22 Vaspitavanje i obrazovanje</p> <p>1. Zabranjuje se lišenje deteta od njegovog/njenog prava na vaspitanje i obrazovanje.</p>

<p>2. Arsimimi dhe edukimi duhet të zhvillojnë respektin e fëmijës për identitetin kulturor, gjuhën dhe vlerat kombëtare, respektin për kulturat e ndryshme si dhe respektin për ruajtjen e mjedisit. Në procesin edukativ dhe arsimor, është e ndaluar promovohet gjuha e urrejtjes, dhuna, intoleranca, ose diskriminimi.</p> <p>3. Fëmija që ndjek çerdhen, kopshtin, shkollën, arsimin profesional, si dhe forma të tjera përkujdesi duhet të mbrohet nga çdo lloj forme e abuzimit fizik, mendor, emocional, keqtrajtimit dhe shfrytëzimit, nga personeli arsimor, nga bashkëmoshatarët dhe nga secili person tjetër.</p> <p>4. Institucionet arsimore duhet të hartojnë politikat e brendshme të mbrojtjes së fëmijëve, sipas udhëzimit përkatës të miratuar nga Ministria e Arsimit.</p>	<p>2. Education and qualification shall develop the respect of the child for cultural identity, language and national values, respect for different cultures and the respect for the preservation of the environment. It is prohibited to promote language of hate, violence, intolerance or discrimination over the education and qualification process.</p> <p>3.Children attending kindergarten, playground, school, professional education, and other forms of care shall be protected from any type of physical, mental, emotional abuse, maltreatment and exploitation by the teaching staff, fellow-children and by other persons.</p> <p>4.Education institutions shall draft internal policies for the protection of the child, according to relevant instructions approved by the Ministry of Education.</p>	<p>2.Vaspitanje i obrazovanje treba da razviju kod deteta poštovanje prema njegovom kulturnom identitetu, jeziku i nacionalnim vrednostima, kao i poštovanje prema raznim drugim kulturama i očuvanju životne sredine. Vaspitno - obrazovnim sistem ne sme promovisati jezik mržnje, nasilje, netolerantnost ili diskriminacija.</p> <p>3.Deca koja idu u jaslicama, obdaništima i u školi, ili pohađaju stručno obrazovanje i druge oblike staranja moraju biti zaštićena od svake vrste fizičkog, mentalnog i emocionalnog zlostavljanja i iskorišćavanja od strane prosvetno-obrazovnog personala kao i od strane njihovih vršnjaka i od bilo koje druge osobe.</p> <p>4.Obrazovne institucije moraju izraditi unutrašnje politike zaštite dece u skladu sa odgovarajućim uputstvima koje donosi Ministarstvo obrazovanja, (MONT).</p>
<p style="text-align: center;">Neni 23 Ndalimi i Ndëshkimit Trupor</p>	<p style="text-align: center;">Article 23 Prohibition of corporal punishment</p>	<p style="text-align: center;">Član 23 Zabrana fizičkog kažnjavanja</p>
<p>1. Personeli arsimor dhe personeli i lidhur me shkollën nuk duhet të përdorin ndëshkimin trupor si mjet disipline dhe rregulli duhet të bazohet dhe ndërtohet mbi</p>	<p>1. Teaching personnel and other personnel related to school shall not use the corporal punishment as means of discipline, and rule shall be based on and built upon the</p>	<p>1.Nastavni - školski personal ne sme koristiti fizičko kažnjavanje kao disciplinsku meru protiv deteta, već pravila zasnivana na uvažavanje i poštovanje</p>

<p>bazën e respektit dhe drejtësisë.</p> <p>2. Është e ndaluar që një fëmijë të kthehet në subjekt të torturës dhe trajtimit jo njerëzor, jo dinjitoz, ndëshkimit dhe trajtimit degradues.</p> <p>3. Ndëshkimi trupor dhe masat disiplinore të cilat dëmtojnë dhe dobësojnë dinjitetin e fëmijës, duke përfshirë format e dhunës fizike dhe mendore, si dhe sjellje që e degradojnë, turpërojnë dhe e vënë fëmijën në situatë të dobët, janë të ndaluara.</p> <p>4. Ministria e Arsimit siguron programe të cilat promovojnë:</p> <p>4.1. Edukimin dhe rritjen e ndërgjegjësimit lidhur me pasojat degraduese të ndëshkimit trupor</p> <p>4.2. Programe prindërimi që promovojnë mënyrat jo të dhunshme të disiplinimit në familje dhe shkollë.</p> <p style="text-align: center;">Neni 24 Mbrojtja e të Drejtës për Privatësi</p>	<p>basis of respect and justice.</p> <p>2. It is prohibited for a child to be subject to torture and inhuman treatment, non-dignity, punishment and degrading treatment.</p> <p>3. Corporal punishment and disciplinary measures which damage and weaken the dignity of the child, including forms of physical and mental violence, and behaviours degrading, humiliating and placing a child in a weak situation are prohibited.</p> <p>4. Ministry of Education shall provide programmes which promote:</p> <p>4.1. Education and raise awareness relating to degrading consequences of corporal punishment;</p> <p>4.2. Parental programmes promoting nonviolent ways of discipline in family and at school.</p> <p style="text-align: center;">Article 24 Protection of the right for privacy</p>	<p>pravde.</p> <p>2. Dete ne sme biti predmet torture, zlostavljanja, ili neljudskog i nedostojanstvenog tretmana, niti predmet mučenja i rušilačkog tretmana.</p> <p>3. Zabranjene su fizičke kazne i disciplinske mere protiv deteta koje slabe njegovo/njeno dostojanstvo, uključujući oblike fizičkog i mentalnog nasilja, kao i rušilačko postupanje prema detetu koje dete sramote i stavljaju ga na ponižavajući položaj.</p> <p>4. Ministarstvo obrazovanja, (MONT), sastavlja programe kojima promoviraju:</p> <p>4.1. Edukaciju i jačanje svesti o razornim posledicama fizičkog kažnjavanja deteta;</p> <p>4.2. Roditeljske programe koji promoviraju nenasilne disciplinske forme u porodici i školi.</p> <p style="text-align: center;">Član 24 Zaštita prava na privatnost (zaštita privatnosti)</p>
--	---	--

<p>1. E drejta e fëmijës për privatësi duhet të mbrohet nga ndërhyrjet dëmtoese, arbitrare, denigruese dhe me qëllim të keq të cilat dëmtojnë dinjitetin, nderin ose reputacionin e fëmijës.</p> <p>2. Privatësia përfshin të drejtën e fëmijës për të patur opinionet, besimet dhe fenë e vet pa u influencuar nga të tjerët, përfshirë prindërit dhe kujdestarët. Korrespondenca e shkruar dhe ajo verbale e fëmijës, të dhënat e shkollës, të dhënat mjekësore dhe të lidhura me statusin shëndetësor të fëmijës duhet të mbeten konfidenciale deri në momentin kur zbulimi i këtij informacioni është në interesin më të mirë të fëmijës.</p> <p>3. Asnjë fëmijë nuk duhet të jetë subjekt i ndërhyrjeve të paligjshme ose arbitrare të jetës së tij/ të saj private, familjare, ose korrespondencës dhe as i sulmeve të reputacionit, dinjitetit të tij apo të saj.</p> <p>4. Veprime të tilla janë të dënueshme sipas legjislacionit në fuqi.</p>	<p>1. The right of the child for privacy shall be protected from damaging, arbitrary, denigrating interferences and with ill-intention which damage dignity, honour or the reputation of the child.</p> <p>2. Privacy shall include the right of the child to have their own opinions, convictions and religion without being influenced by others, including parents and guardians. Written and verbal correspondence of the child, school data, medical data and those related to health status of the child shall remain confidential until when the disclosure of this information is in the best interest of the child.</p> <p>3. No child shall be subject to illegal or arbitrary interferences, neither of his/her private, family life or correspondence nor to his or her assaults of the reputation, dignity.</p> <p>4. Such actions are punishable according to the legislation in force.</p>	<p>1. Pravo deteta na privatnost mora biti zaštićeno od štenih, samovoljnih i degradirajućih umešanja sa lošom namerom koja povređuju čast, dostojanstvo i reputaciju deteta.</p> <p>2. Privatnost obuhvata pravo deteta na svoje mišljenje, veru i veroispovesti bez uticaja drugih sa strane, uključujući roditelje i staratelje. Pismena i usmena korespondencija deteta, školski i lekarski podaci o zdravstvenom stanju deteta moraju ostati poverljivi do trenutka kada se njihovo objavljivanje smatra u najboljem interesu deteta.</p> <p>3. Nikada dete ne sme biti predmet nezakonitog i samovoljnog umešanja u njegov/njen privatni ili porodični život ili korespondencijama, niti predmet napada na njegov ugled ili dostojanstvo.</p> <p>4. Takva postupanja su kažnjiva prema važećim zakonima.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 25 Praktikat e dëmshme zakonore</p>	<p style="text-align: center;">Article 25 Harmful customary practices</p>	<p style="text-align: center;">Član 25 Štetne običajne prakse</p>
<p>1. Çdo fëmijë mbrohet nga çdo praktikë sociale, kulturore, zakonore, ritualet dhe praktikat tradicionale të cilat dëmtojnë sigurinë, shëndetin, zhvillimin ose</p>	<p>1. Every child shall be protected from any social, cultural, customary, ritual practices and traditional practices which damage security, health, development or the</p>	<p>1.Svako dete štiti se od socijalnih, kulturnih, običajnih, ritualnih i tradicionalnih praksi koje oštećuju sigurnost, zdravlje, razvoj ili blagostanje</p>

<p>mirëqenien e fëmijës.</p> <p>2. Në veçanti, ndalohen praktikat dhe zakonet diskriminuese ndaj fëmijës mbi bazë seksin ose statusin social, etnik, fetar, , politik apo ekonomik.</p> <p>3. Çdo fëmijë që ka përjetuar dhe kaluar nëpërmjet një praktike të dëmshme do të ketë qasje të plotë në shërbimet sociale, ligjore, shëndetësore dhe në tjera shërbime të parashikuara në legjislacionin në fuqi.</p> <p>4. ZQM, për mbrojtjen e fëmijëve, në bashkëpunim me institucionet tjera dhe organizatat e shoqërisë civile, në nivel lokal dhe qendror, ndërmerr vlerësime, studime dhe programe ndërgjegjësimi për të ndikuar në reduktimin dhe zhdukjen e traditave dhe praktikave dëmtuese për fëmijët si dhe promovimin e modeleve të shëndetshme dhe alternativat pozitive për të zëvendësuar këto praktika.</p>	<p>welfare of the child.</p> <p>2. Especially, practices and discriminatory customs against the child are prohibited based on sex or social, ethnic, religious, political or economic status.</p> <p>3. Every child who survived and went through such a harmful practice shall have full access to social, legal, health services and other services prescribed by the legislation in force.</p> <p>4. OGG for protection of the child undertakes assessments, studies and awareness raising programmes in cooperation with other institutions and civil society organisations at local and central level to impact on the reduction and elimination of traditions and harmful practices for the child and to promote healthy models and positive alternatives to substitute these practices.</p>	<p>deteta.</p> <p>2.Posebno su zabranjene diskriminirajuće prakse i običaji prema detetu na osnovama pola, socijalnog ili ekonomskog statusa, etničke, verske ili političke pripadnosti.</p> <p>3.Svako dete koje je prošao ili doživljavao štetne prakse ima pravo na potpuni pristup socijalnim, pravnim, zdravstvenim i drugim uslugama predviđenim važećim zakonom.</p> <p>4.Kancelarija dobrog upravljanja za zaštitu deteta u saradnji sa drugim institucijama i organizacijama Civilnog društva lokalnog i centralnog nivoa radi ocenjivanja, studije i programe osveščivanja u cilju uticaja na smanjenje i nestanak praksi i tradicija koje su štene za decu, uz promociju zdravih modela i pozitivnih alternativa kao njihova zamena.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 26 Detyrimi Ligjor për Raportim</p>	<p style="text-align: center;">Article 26 Legal obligation for reporting</p>	<p style="text-align: center;">Član 26 Zakonska obaveza izveštavanja</p>
<p>1. Çdo pjesëtar i profesionit për mbrojtjen e fëmijëve, që përfshin por nuk kufizohet në: mjekun, stomatologun, psikologun, punonjës social, policin, çdo ofrues i</p>	<p>1.Any member with the profession for protection of children, including but not limited to: doctor, dentist, psychologist, social worker, police officer, any service</p>	<p>1.Svaki profesionalac oblasti zaštite deteta, uključujući, ali se ne ograničava: lekara, stomatologa, psihologa, socijalnog radnika, policajca, pružaoci usluga ili službenik u</p>

<p>shërbimesh apo zyrtari me detyrë për të ofruar shërbime apo ndihmë dhe mbrojtje të organizatave jo fitimprurëse si dhe ato publike, profesionistë tjetër që ka për detyrë mbrojtjen dhe përkujdesjen për fëmijët, si dhe kushdo që ka arsye për të dyshuar se një fëmijë ka pësuar një incident të abuzimit të fëmijës, keqtrajtimit, braktisjes apo moskujdesit është i obliguar që t'ia raportojë çështjen, ne shkrim ose verbalisht në polici ose në qendrën përkatëse të punës sociale.</p>	<p>provider whose duty is to provide services or assistance and protection of the non-for-profit organisations as well as public organisations, other professionals whose duty is to protect and take care of the child, and anyone else who has evidence to suspect that a child suffered an incident of a child abuse, maltreatment, abandonment or negligence is under an obligation to report the matter in writing or verbally to the Police or to the relevant Centre for Social Work.</p>	<p>zadatku pružanja usluga, pomoći i zaštite neprofitabilnih organizacija i javnih ustanova, kao i drugi profesionalci dužni su da štite i staraju se o detetu, i ako imaju razloga za sumnju da je jedno određeno dete imalo incidenta dečjeg zlostavljanja, sloupotrebe, napuštanja ili nezbrinjavanja, dužni su da slučaj izveštavaju pismeno ili usmeno policiji ili odgovarajućem Centru socijalnog rada.</p>
<p>2.Qendra e punës sociale ka si detyrë të njoftojë organin e policisë në çdo rast të referimit të abuzimit dhe anasjelltas, organi i policisë ka si detyrim të njoftojë Qendrën e punës sociale në çdo rast të raportimit të rasteve si të identifikuar të dyshuara ose të abuzuara.</p>	<p>2.The duty of the Centre for Social Work is to notify the Police in every case of referring the abuse and vice versa, the Police duty is to notify the Centre for Social Work in any case of reporting of cases as identified, suspected or abused.</p>	<p>2.Centar socijalnog rada dužan je informisati policijske organe o svakom prijavljenom slučaju zloupotrebe deteta i obratno, policijski organ je dužan informisati Centar socijalnog rada o svakom izveštavanom identifikovanom sumnjivom slučaju zloupotrebe deteta.</p>
<p>3. Çdo person që e raporton informacionin me besueshmërinë tek institucionet dhe mekanizmi formal duhet të përjashtohet nga çdo detyrim civil apo penal, detyrim që mund të lidhet me aktin e raportimit. Ata duhet të kenë të drejtën e mbrojtjes së veçantë nëse është e nevojshme për sigurinë e personit.</p>	<p>3.Any person reporting the reliable information with the institution and formal mechanisms shall be exempted from civil and criminal liability, a liability that may relate to the act of reporting. They shall be entitled to the right of special protection if necessary for the safety of the person.</p>	<p>3.Svaka osoba koja u poverenje izveštava instituciji ili formalnom mehanizmu sumnjivi slučaj mora biti oslobođena od svake građanske ili krivične obaveze u vezi sa prijavom slučaja. Njemu se mora obezbediti posebna zaštita ako je to potrebno za ličnu sigurnost.</p>
<p>4. Mospërmbushja e detyrimit ligjor për të raportuar nga çdo person që ka këtë</p>	<p>4. A failure by every person to meet the legal liability on reporting with this</p>	<p>4.Svako ko je zakonom odgovoran da izveštava sumnjivi slučaj, ako ne ispunjava</p>

<p>përgjegjësi të shprehur në ligj duhet të trajtohet si një shkelje të dënuar nga dispozitave të mos raportimi i abuzimit të fëmijëve të përcaktuara në Kodin Penal të Kosovës.</p> <p>5. Qeveria e Republikës së Kosovës, sipas propozimit të ministrive përkatëse, nxjerr akt nënligjor që rregullon procedurat efektive për identifikimin, raportimin, referimin dhe hetimin e dhunës, shfrytëzimit, neglizhimit dhe abuzimit të fëmijëve.</p> <p>KAPITULLI V –MBROJTJA E VEÇANTË E FËMIJËS</p> <p style="text-align: center;">Neni 27 Kapaciteti i fëmijës për të ndërmarrë veprime ligjore</p> <p>1. Prindërit kanë të drejtë dhe detyrë të përfaqësojnë ligjërisht fëmijën e tyre.</p> <p>2. Në rast të mungesës apo pamundësisë së prindërve, të ushtrojnë detyrat prindërore caktohet kujdestari për të mbrojtur të drejtat dhe interesat e fëmijës gjatë procedurave ligjore, kur kjo është e nevojshme.</p> <p>3. Obligohen përfaqësuesit ligjor të</p>	<p>liability set forth in Law shall be treated as a violation which is punishable according to provisions of a failure to report the child abuse set forth under the Criminal Code of Kosovo.</p> <p>5. The Government of the Republic of Kosovo, upon the proposal of relevant ministries, shall issue a sublegal act, regulating effective procedures for identification, reporting, referral and investigation of violence, exploitation, negligence and child abuse.</p> <p>CHAPTER V – SPECIAL PROTECTION OF CHILDREN</p> <p style="text-align: center;">Article 27 Capacity of children to undertake legal actions</p> <p>1. Parents are entitled and their duty is to legally represent their children.</p> <p>2. In the case of lack or inability of parents to exercise parental duties, guardians shall be assigned to defend the rights and the interests of the child during legal proceedings, when needed.</p> <p>3. Legal representatives of children shall</p>	<p>zakonsku obavezu izveštavanja, smatraće se krivim i kazniće se prema zakonskim odredbama za neizveštavanje zlostavljanja deteta, predviđenim KZK-om.</p> <p>5. Vlada Republike Kosova, na predlog dotičnih ministarstava, donosi podzakonski akt koji reguliše efektivne procedure za identifikaciju, izveštavanje, referisanje i istraživanje nasilja, iskorišćavanja, zapostavljanja i zloupotrebe deteta.</p> <p>POGLAVLJE V POSEBNA ZAŠTITA DETETA</p> <p style="text-align: center;">Član 27 Kapacitet deteta da preduzme zakonske Radnje</p> <p>1. Roditelji imaju pravo i zadatak da svojoj deci budu zakonski zastupnici.</p> <p>2. U slučaju odsustva roditelja ili njihove nemogućnosti obavljanja roditeljskog zadatka, određuje se staratelj koji će po potrebi obraniti prava i interese deteta u toku zakonskih procedura.</p> <p>3. Zakonski zastupnici dece, prilikom</p>
---	---	--

<p>fëmijëve që të marrin parasysh mendimet e tyre dhe interesat më të mirë të fëmijës kur vendosin se si do t'i përfaqësojnë interesat e tyre.</p> <p>4. Obligohen gjykatat dhe autoritetet tjera për t'i dhënë rëndësinë e duhur mendimeve të fëmijës, dhe obligohen që t'i sigurojnë fëmijës ndihmën profesionale që të kuptojnë natyrën dhe pasojat e mundshme të procedurave, si dhe rolin e tyre në to.</p>	<p>be obliged to take into consideration the opinions and the best interests of the child when they decide how to represent their interests.</p> <p>4. Courts and other authorities shall be obliged to assign the appropriate significance to children's opinions, and are obliged to provide to the child the proper aid, so that they can understand the nature and possible consequences of proceedings, and the role they have in them.</p>	<p>odlučivanja o načinu odbrane njihovih interesa, dužni su da uzimaju u obzir njihova mišljenja i njihove najbolje interese.</p> <p>4.Obligohen gjykatat dhe autoritetet tjera për t'i dhënë rëndësinë e duhur mendimeve të fëmijës, dhe obligohen që t'i sigurojnë fëmijës ndihmën profesionale që të kuptojnë natyrën dhe pasojat e mundshme të procedurave, si dhe rolin e tyre në to.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 28 Drejtësia mike ndaj fëmijëve</p>	<p style="text-align: center;">Article 28 Amicable justice to children</p>	<p style="text-align: center;">Član 28 Prijateljska pravda prema deci</p>
<p>1.Çdo fëmijë, mosha dhe pjekuria e të cilit i mundësojnë fëmijës që të japë dëshmi të kuptueshme dhe të besueshme, me ose pa forma të përshtatshme të ndihmës, duhet të konsiderohet a priori si dëshmitar ose palë e aftë.</p> <p>2. Intervistat, marrja në pyetje dhe aktet e tjera hetimore duhet të bëhen në mënyrë të ndjeshme dhe me respekt nga profesionistë të trajnuar.</p> <p>3. Ndërhyrjet duhet të bëhen në një mjedis</p>	<p>1.Every child, whose age and maturity enable the child to give understandable and reliable evidence, with or without appropriate assistance forms, shall be considered upfront as a witness or capable party.</p> <p>2.Interviews, interrogation and other acts of investigation shall be done sensitively and with respect by the trained professionals Interviews, interrogation and other acts of investigation shall be done sensitively and with respect by the trained professionals.</p> <p>3.Interventions shall be done in an</p>	<p>1.Svako dete čije starosna dob i zrelost omogućavaju davanje razumne i pouzdane izjave svedoka, (sa ili bez pogodnih formi pomoći), mora se apriori smatrati kao svedok ili sposobnom strankom u proceduri.</p> <p>2.Intervjuisanja, saslušanja i drugi istražni postupci moraju se obaviti veoma pažljivo uz veliko poštovanje i uvažavanje od strane dobro treniranih profesionalaca.</p> <p>3.Razgovori sa moraju se obaviti u</p>

<p>që përmbush nevojat e veçanta të fëmijëve.</p> <p>4. Profesionistët që punojnë me fëmijë duhet të koordinojnë aktivitetet e tyre për të siguruar vazhdimësinë dhe për të shmangur që fëmija t'i nënshtrohet ndërhyrjeve të panevojshme.</p> <p>5. Fëmiu viktimë dhe dëshmitarë duhet të ketë qasje në shërbime të ndihmës dhe mbështetjes, duke përfshirë shërbimet financiare, ligjore, këshillimore, shëndetësore, sociale dhe psikologjike.</p> <p>6. Personave mbështetës duhet t'u lejohet të shoqërojnë dhe, kur është e përshtatshme, të ndihmojnë fëmijën gjatë intervistave paraprake dhe gjatë dhënies së dëshmisë.</p> <p>7. Kontakti ndërmjet fëmijës dhe kryerësit të supozuar duhet të pengohet, sa më shumë të jetë e mundur, dhe fëmijët viktimë dhe dëshmitarë duhet të lejohen të dëshmojnë dhe të merren në pyetje larg nga sytë e kryerësit të supozuar.</p> <p>8. Hetimeve dhe procedurave që përfshijnë fëmijët viktimë, dhe ekzekutimit të vendimeve gjyqësore, duhet t'i jepet prioritet dhe të zhvillohen pa vonesa të panevojshme.</p>	<p>environment which meets the special needs of children.</p> <p>4. Professionals working with children shall coordinate their activities to ensure continuity and to avoid that children are subject to unnecessary interferences.</p> <p>5. Child victims and witnesses shall have access to assistance and support services, including financial, legal, counselling, health, social and psychological services.</p> <p>6. The supporting persons shall be allowed to accompany and, where appropriate, assist children during preliminary interviews and during testimony.</p> <p>7. The contact between the child and the alleged offender shall be hindered, as much as possible, and the child victims and witnesses shall be allowed to testify and be interrogated away from the alleged offender.</p> <p>8. Priority shall be given to investigations and procedures including child victims, and execution of court decisions, and shall be conducted without unnecessary delays.</p>	<p>prostorijski prostor koji ispunjava posebne dečje potrebe.</p> <p>4. Profesionalci koji rade sa decom njihove aktivnosti trebaju koordinirati da bi se obezbedio kontinuitet i izbegla nepotrebna intervencija oko dece.</p> <p>5. Dete žrtva je svedok, prema tome njemu mora biti pristupačna pomoć i podrška, uključujući i finansijsku podršku, pravnu, savetodavnu, zdravstvenu, socijalnu i psihološku pomoć.</p> <p>6. Licima koja podržavaju dete, treba omogućiti da ga prate, a ako je pogodnije i da ga pomažu prilikom prethodnih intervjuisanja i u toku svedočenja.</p> <p>7. Kontakt između deteta i pretpostavljenog izvršioca dela treba što više sprečiti, a detetu žrtvi i detetu svedoku treba omogućiti svedočenje i ispitati ih što dalje od očiju pretpostavljenog počinioca dela.</p> <p>8. Istragama i procedurama koje obuhvataju decu žrtve i izvršenjima sudskih odluka mora se dati prioritet i završiti ih bez nepotrebni kašnjenja.</p>
---	--	---

<p style="text-align: center;">Neni 29 Ndihma ligjore dhe qasja në organet e drejtësisë</p> <p>1.Fëmijës që është viktimizuar nga shkelja e legjislacionit në fuqi, i sigurohet ndihma ligjore pa pagesë për realizimin dhe mbrojtjen e të drejtave të tij.</p> <p>2. Ndihma ligjore përfshinë përfaqësimin ligjor dhe këshillimin mbi të drejtat dhe interesin me të mirë të fëmijës, në procedurat ligjore për t'i mundësuar fëmijës që të ketë ndihmë juridike.</p> <p>3. Fëmiu viktimë, kryrës i veprës dhe dëshmitarë, dhe prindërit ose kujdestarët, duhet të informohen menjëherë për të drejtat e fëmijës gjatë procedurave, për disponueshmërinë e shërbimeve mbështetëse, rolin e fëmijës, mënyrat në të cilat fëmija do të merret në pyetje para dhe gjatë gjyqimit, vendin dhe kohën e seancave dhe për ngjarje të tjera të rëndësishme, për progresin e çështjes, për të gjitha vendimet e rëndësishme që merren dhe për mekanizmat ose procedurat</p>	<p style="text-align: center;">Article 29 Legal aid and access to bodies of justice</p> <p>1.The child who has been a victim of violation of the legislation in force is provided with legal aid free of charge for the execution and protection of his/her rights.</p> <p>2. Legal aid includes the legal representation and counselling about the rights and best interest of the child in legal proceedings to enable the child having legal aid.</p> <p>3. Child victims, offender and witnesses, parents or guardians shall be immediately informed on the rights of the child during proceedings, on the availability of supporting services, role of the child, ways how the child shall be interrogated before and after the trial, location and timing of sessions and for other important events, about the progress of the issue, for all important decisions taken for, and for available mechanism or procedures to seek a review of decisions.</p>	<p style="text-align: center;">Član 29 Pravna pomoć i pristup organima Pravde</p> <p>1.Detetu koji je žrtva važećeg pravosuđa obezbeđje se basplatna pravna pomoćza realizaciju i zaštitu njegovih prava.</p> <p>2.Pravna pomoć ubuhvata pravno zastupanje i savetovanja o pravima i najboljem interesu deteta u zakonskim procedurama za obezbeđivanje njegove pravne pomoći.</p> <p>3.Dete žrtva, počinitelj dela, i svedok, kao i roditelji ili staratelji moraju se odmah obavestiti o pravima deteta u procedurama i o raspoloživim pomoćnim uslugama, o ulozi deteta, o načinima na kojima će se dete ispitivati pre i u toku suđenja, o mestu i vremenu održavanja suđenja i o drugim važnim događajima, o progresu slučaja, o svim važnim odlukama koje se donose, i o raspoloživim mehanizmima i procedurama, radi zahtevanja preispitivanja odluka.</p>
---	--	---

<p>në dispozicion për të kërkuar një rishikim të vendimeve.</p> <p>4. Fëmijës duhet mundësuar të shprehin lirshëm mendimet dhe shqetësimet e tyre në lidhje me përfshirjen e tyre në procesin e drejtësisë, duke përfshirë edhe shqetësimet rreth sigurisë në lidhje me të akuzuarin, mënyrën në të cilën ata preferojnë të japin dëshminë dhe mendimet e tyre për rezultatin e procesit, vëmendje duhet t'i kushtohet mendimeve dhe shqetësimeve të fëmijës dhe, për masën në të cilën nuk është e mundur që të merren parasysh ato, arsyet duhet t'i shpjegohen fëmijës.</p> <p style="text-align: center;">Neni 30 Asistenca mjekësore dhe psikologjike, rehabilitimi dhe masat për ri integrim</p> <p>1.Fëmija i viktimizuar mbështetet me ndihmë falas mjekësore në mënyrë që të rifitojë shëndetin fizik dhe mendor si dhe të rehabilitohet nga trauma fizike dhe mendore që mund të ketë përjetuar.</p> <p>2.Asistenca mjekësore duhet të përfshijë trajtimin e duhur emergjent për shëndetin fizik dhe këshillimin psikologjik, si dhe për masat afatgjata rehabilituese.</p>	<p>4.The child shall be enabled to express his/her opinions and concerns freely, related to their inclusion in the justice process, including also concerns about security relating to the accused, the way they prefer to testify and their opinions on the result of the process, attention shall be paid to opinions and concerns of the child and, the reasons shall be explained to the child relating to measures which are not possible to be taken into considerations.</p> <p style="text-align: center;">Article 30 Medical and psychological assistance, rehabilitation and re-integration measures</p> <p>1. The victimised child shall be supported with free-of-charge medical assistance in order to regain physical and mental health and shall be rehabilitated from physical and mental trauma that may have survived.</p> <p>2. Medical assistance shall include the proper emergency treatment relating to physical health and psychological counselling, and long-term rehabilitation</p>	<p>4.Deci treba omogućiti slobodno izražavanje njihovih mišljenja i zabrinutosti o njihovom obuhvatanju u pravnom procesu, uključujući i njihovu sigurnosnu zabrinutost vezano za optuženog, o načinu kako oni žele da daju iskaz i njihova mišljenja o rezultatu procesa. Požnju treba obratiti i na mišljenje i zabrinutost deteta, i na meru u kojoj nije moguće da se uzmu u obzir, razlozi se moraju prezentirati i objasniti detetu.</p> <p style="text-align: center;">Član 30 Lekarska i psihološka pomoć, rehabilitacija i mere reintegracije deteta</p> <p>1.Dete žrtva ima pravo na besplatnu lekarsku pomoć kako bi se fizički i psihički oporavio i rehabilitovao od fizičkih i mentalnih trauma koje je mogao preživljavati.</p> <p>2.Lekarska pomoć treba da obuhvata adekvatan hitni tretman fizičkog zdravlja, psihološko savetovanje i dugoročne mere rehabilitacije.</p>
---	--	---

<p>3.Fëmija viktimë e abuzimit dhe veprimeve të tjera jo ligjore abuzive duhet të marrin trajtim të specializuar mjekësor falas të mbuluara nga shteti ose nga personi që ka kryer abuzimin.</p> <p>4.Është e ndaluar që një fëmijë viktimë abuzimi të lihet vetëm, përveçse në rastet kur fëmija e kërkon këtë gjë me vullnetin e vet dhe kjo konsiderohet si e përshtatshme nga ana e psikologut të fëmijës, i cili është i specializuar në fushën e mbrojtjes së fëmijëve.</p> <p>5. Fëmija viktimë e abuzimit nuk duhet të lihet pa ndihmë psikologjike ose forma të tjera asistence.</p> <p>6.Fëmija viktimë e abuzimit nuk duhet të lihet të përballet, të ketë kontakte me abuzuesin për aq kohë sa nuk është mjaftueshëm i përgatitur psikologjikisht për t'u përballur.</p> <p>7.Fëmija viktimë e abuzimit nuk duhet të jetë subjekt i presionit apo formave të tjera manipulative për të marrë informacionin e nevojshëm.</p> <p>8.Fëmija duhet të marrë asistencë të vazhdueshme për tu riintegruar në shoqëri:</p>	<p>measures.</p> <p>3. Child victim of abuse and of other illegal and abusive actions shall receive specialised free-of-charge medical treatments covered by the state or by the person having committed the abuse.</p> <p>4.It is prohibited that a child victim of abuse to be left alone, except in the cases when the child requires this by his/her own will and this is considered as appropriate by the child psychologist specialised in the area of the protection of children.</p> <p>5. A child victim of abuse shall not be left without psychological assistance or other forms of assistance.</p> <p>6. Child victim of abuse shall not be left to face, have contacts with the abuser for as long as he/she is not sufficiently and psychologically prepared to face with.</p> <p>7. Child victim of abuse shall not be subject to pressure or to other manipulative forms to obtain the necessary information.</p> <p>8. The child shall receive continuous assistance to be reintegrated in society:</p>	<p>3.Dete žrtva sloupotrebe i drugih nezokinitih radnji zlostavljanja trba dobiti besplatnu specijalističku medicinsku pomoć koju će pokrivati država ili počinilas dela zloupotrebe.</p> <p>4.Zabranjuje se da se dete žrtva ostavlja samo, sem u slučaju kada to samo dete zahteva svojom voljom i dečji psiholog specijalista za oblast zaštite dece smatra povoljnijem za njega.</p> <p>5.Dete žrtva zloupotrebe ne sme se ostavljati bez psihološk i druge pomoći ili bez drugih formi podrške.</p> <p>6.Dete žrtva zloupotrebe ne sme se dozvoliti da se suočava niti kontaktirati sa zlostavljačem sve dok nije dovoljno psihološki spreman da se sa njim suočava.</p> <p>7.Dete žrtva zloupotrebe ne sme biti predmet pritiska ili drugih manipulativnih oblika za dobijanje potrebnih informacija.</p> <p>8.Dete mora dobiti stalnu pomoć i podršku za društvenu reintegraciju: Reintegracione</p>
--	---	---

<p>Këto masa riintegruese duhet të hartohen bazuar në nevojat specifike të fëmijës si dhe formave të vecanta të dëmtimit të fëmijës. Qëllimi final i rehabilitimit duhet të jetë ribashkimi me dinjtet me familjen, në ato raste kur është e mundur dhe në interesin më të lartë të fëmijës, riintegrimi në komunitet dhe në jetën sociale. Këto masa dhe veprime mund të përfshijnë kujdesin mjekësor dhe psikologjik, si dhe mbështetjen arsimore, formimin profesional dhe këshillimin e vazhdueshëm deri në rehabilitimin e plotë të fëmijës. Fëmijës i ofrohet mbështetje dhe këshillim i vazhdueshëm për të shmangur riviktimizimin dhe përjashtimin social.</p>	<p>These integration measures shall be drafted based on specific needs of the child as well as special forms of the damage of the child. The final purpose of rehabilitation shall be reunification with dignity with the family, in cases when this is possible and when it is in the best interest of the child, reintegration in community and in social life. These measures and actions may include medical and psychological care, as well as education support, vocational training and continuous counselling for the full rehabilitation of the child. The child shall be provided with continuous support and counselling to avoid re-victimisation and social exclusion.</p>	<p>mere treba zasnivati na specifične potrebe deteta i na njegove posebne trauma. Kančni cilj rehabilitacije je ponovno dostojanstveno pripajanje porodici u slučajevima kada je to moguće i kada je u višem interesu deteta, kao i reintegracija u zajednici i socijalnom životu. Te mere i aktivnosti obuhvataju medicinsku i psihološku negu deteta, obrazovnu podršku, profesionano formiranje deteta i njegovo stalno svatovanje sve do njegove potpune rehabilitacije. Detetu se pružaju stalna pomoć i sveti kako bi se izbegla njegova sekundarna viktimizacija i socijalno isključenje.</p>
<p>9.Masat e përshkruara në mbështetje të fëmijës në këtë kapitull duhet të merren në një mjedis të favorshëm për sigurinë, shëndetin dhe mirëqënien e fëmijëve dhe duhet të sigurojnë trajtimin e kujdesshëm të privatësisë së fëmijës. Masat duhet të përfshijnë mbrojtjen e fëmijës nga konfrontimi me dhunesit, akomodimin në një vend të sigurt si dhe përgatitjen psikologjike për të ardhmen.</p>	<p>9.Measures prescribed in support of the child in this chapter shall be taken in a favourable environment for the security, health and welfare of children and shall provide careful treatment to the privacy of the child. Measures shall include protection of the child from facing the offender, accommodation in a safe place and psychological preparation for the future.</p>	<p>9.Mere podrške iz ovog poglavlja treba primeniti u sredini koja je povoljnija za sigurnost deteta, za njegovo zdravlje i blagostanje, i one trebaju obezbediti potpunu privatnost deteta. Mere takođe moraju štiti dete od suočavanja sa nasilnicima, i obezbediti mu smeštaj na sigurnom mestu, kao i pripremiti ga psihološki za njegovu budućnost.</p>
<p>10.Komunat marrin masa për të buxhetuar fond të posacëm për të trajtuar emergjencat e rasteve të fëmijëve në nevojë për mbrojtje dhe ngritjen e shërbimeve të</p>	<p>10.Municipalities shall take measures to budget special funds to treat the emergencies of cases of children in need of protection and creating the services of</p>	<p>10.Opštine preduzimaju mere obezbeđivanja dovoljnog budžeta za tretiranje hitnih slučajeva dece u nuždi za njihovu zaštitu i za formiranje hitnih službi</p>

<p>emergjencës sipas standarteve të përcaktuara me akt nënligjor.</p>	<p>emergency according to standards set forth by the sublegal act.</p>	<p>prema standardima utvrđenim podzakonskim aktom.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 31 Fëmijët me aftësi të kufizuara</p>	<p style="text-align: center;">Article 31 Children with disabilities</p>	<p style="text-align: center;">Član 31 Deca sa ograničenim sposobnostima</p>
<p>1.Fëmijët me aftësi të kufizuara kanë të drejtën për një jetë normale dhe të mirë, në kushte që garantojnë dinjitetin, që nxisin vetëbesimin, rehabilitimin dhe riintegrimin, si dhe lehtësojnë pjesëmarrjen aktive të fëmijës në komunitet.</p>	<p>1.Children with disabilities are entitled to a normal and good life, under the conditions which guarantee dignity, urge self-confidence, rehabilitation and re-integration and facilitate the active participation of the child in community.</p>	<p>1.Deca sa ograničenim sposobnostima imaju pravo na normalan i dobar život, u uslovima koji garantuju njihovo dostojanstvo i podstiču njihovo samouverenje, obezbeđuju rehabilitaciju i reintegraciju i olakšaju njihovo aktivno učešće u zajednici.</p>
<p>2.Fëmijët me aftësi të kufizuara kanë të drejtën e mbrojtjes nga neglizhimi, abuzimi, keqtrajtimi dhe shfrytëzimi. ZQM për mbrojtjen e fëmijëve dhe institucionet e tjera duhet të promovojnë eliminimin e diskriminimit dhe paragjyqimeve ndaj fëmijëve me aftësi të kufizuara.</p>	<p>2. Children with disabilities are entitled to protection from negligence, abuse, maltreatment and exploitation. OGG for the protection of children and other institutions shall promote the elimination of discrimination and prejudices against children with disabilities.</p>	<p>2.Deca sa ograničenim sposobnostima imaju pravo na zaštitu od zapostavljanja, zlostavljanja, zloupotrebe i na zaštitu od iskorišćenja. Kancelarija dobrog upravljanja za zaštitu deteta i druge institucije trebaju promovisati eliminaciju diskriminacije i predrasuda prema deci sa ograničenim sposobnostima.</p>
<p>3. Parimet e përcaktuara në paragrafin një të këtij neni, zbatohen për të gjitha institucionet dhe organizatat që merren me fëmijët me aftësi të kufizuara.</p>	<p>3. Principles set forth in paragraph 1 of this Article, are applicable to all institutions and organisations dealing with children with disabilities.</p>	<p>3.Naçela navedena u stvu 1 ovog člana važe za sve institucije i organizacije koje se bave decom sa ograničenim sposobnostima.</p>
<p>4. Një nga prindërit e fëmijës që ka lindur me aftësi të kufizuara ose është me shëndet të dobët ka të drejtë të punojë me gjysmë</p>	<p>4. One of the parents of the child who was born with disabilities or the child's health is weak is entitled to work part-time until</p>	<p>4. Jedan od roditelja deteta koji se rađao sa ograničenim sposobnostima ili je krhkog zdravlja, ima pravo da radi pola</p>

<p>orari derisa t'i mbushë fëmija dy (2) vjet.</p> <p>5. Qeveria, me propozimin e ministrisë, me akt nënligjor përcakton rregullat dhe procedura për të njohur të drejtën fundamentale të fëmijëve me aftësi të kufizuara që t i ofroj kujdesin e duhur shëndetësor, arsim cilësor dhe të qëndrueshëm dhe shërbime të duhura të rehabilitimit në një mjedis të ndjeshëm ndaj fëmijëve.</p> <p style="text-align: center;">Neni 32 Mbrojtja e Fëmijëve në masmedia</p> <p>1.Fëmijët mbrohen nga publikimet, filmat, video lojërat, muzika, transmetimet, ose llojet e tjera të mediave elektronike ose të shkruara të cilat janë të dëmshme për shëndetin, mirëqenien apo zhvillimin e tyre.</p> <p>2. Asnjë individ ose organizatë nuk lejohet që fëmijëve t'ua tregojë, shes, jep me qira, ose shpërndajë përmes ndonjë mjeti tjetër libra, gazeta, revista, dhe lloje të tjera të publikimeve, duke përfshirë filmat dhe incizimet e përmbajtjeve pornografike, erotike ose të dhunshme, ose ato që nxisin mizori apo diskriminim, duke përfshirë edhe diskriminimin racor, fetar, seksual,</p>	<p>and as long as the child turns two (2) years old.</p> <p>5. The Government, upon the proposal of the Ministry, shall define by a sub-legal act rules and procedures to recognise the fundamental rights of children with disabilities to provide the proper health care, qualitative and stable education and proper rehabilitation services in a sensitive environment for children.</p> <p style="text-align: center;">Article 32 Protection of children against mass media</p> <p>1. Children are protected from the publications, movies, video games, music, broadcasting or other types of electronic or written media which are harmful to the health, welfare and their development.</p> <p>2.No individual or organisation shall be allowed to show, sell, give on rent or disseminate to children, through any means, books, newspapers, magazines and other types of publications, including movies and shooting with pornographic, erotic or violent contents, or those which encourage cruelty or discrimination, including racial, religious, sexual, national</p>	<p>radno vreme sve dok dete ne napuni dve (2) godine.</p> <p>5. Na predlog ministarstva, vlada donosi podzakonski akt kojim utvrđuje pravila i procedure o priznavanju osnovnih prava dece sa ograničenim sposobnostima, kako bi im se pružila adekvatna zdravstvena pomoć, kvalitetno trajno obrazovanje i adekvatne usluge rehabilitacije u za njih osetljivoj sredini.</p> <p style="text-align: center;">Član 32 Zaštita dece u masovnim medijima</p> <p>1.Deca koja se štite od publikacija, filmova, video igara, muzike, prenosa, ili drugih vrsta elektronskih i pisanih medija koje su štetne za njihovo zdravlje, blagostanje i njihov razvoj.</p> <p>2.Nije dozvoljeno nijednom licu niti organizaciji da detetu prokaže, prodaje, pozajmi ili mu da na zakup, niti rasturiti drugim sredstvima knjige, novine, revije i druge vrste publikacija, uključujući filmove i snimanja pornografskog, erotikog ili nasilničkog sadržajaili one koje kod dece podstiču svirepost ili diskriminaciju, uključujući i rasnu, versku,</p>
---	---	---

<p>kombëtar dhe etnik ose që janë ndryshe të dëmshme për fëmijët. Ndalohet që fëmijët të marrin pjesë në çfarëdo paraqitje të materialeve të tilla.</p>	<p>and ethnical discrimination or which are otherwise harmful to children. Children are prohibited to participate to any event where such materials are shown.</p>	<p>seksualnu, nacionalnu, etničku diskriminaciju ili koje su na drugi način štetne za decu. Zabranjuje se učešće dece na prezentaciji bilo kakvih materijala takve prirode.</p>
<p>3. Mjetet e komunikimit masiv, përfshirë mediat e shkruara dhe elektronike, botimet, televizionin, radion, reklamat, kinemaja, interneti dhe mediat online, portalet, janë të obliguara që të kontribuojnë në mënyrë aktive për të afirmuar mbrojtjen e fëmijëve me realizimin e veprimtarive vetëdijesuese dhe duke këshilluar publikun mbi ndikimet e mundshme negative që ekspozimi ndaj mediave mund të ketë mbi fëmijët.</p>	<p>3.Means of mass communication, including written and electronic media, publications, TV, radio, commercials, cinemas, internet and online media, portals, are under obligation to contribute actively to affirm the protection of children by conducting the awareness raising activities and advising the public on the potential negative impact that the exhibition via media can have on children.</p>	<p>3.Sredstva masovnog konuniciranja, uključujući elektronske i pisane medije, izdanja, televiziju, radio, reklame, bioskop, internet, online medije i portale, dužne su aktivno doprineti uobličavanju zaštite dece putem realizacije osveščujućih aktivnosti i putem savetovanja javnosti o mogućim negativnim uticajima izloženja dece u medijima.</p>
<p>4. Qeveria duhet të inkurajojë: prodhimin dhe shpërndarjen e librave për fëmijë; shpërndarjen nga mediat e informacionit dhe materialet me dobi shoqërore dhe kulturore për fëmijë, të cilat promovojnë vlerat e përmendura.</p>	<p>4.The Government shall encourage: production and dissemination of books for children; the dissemination of the information and material with social and cultural benefit for children by media, which promote the above-mentioned values.</p>	<p>4.Vlada treba ohrabrivati: proizvodnju i rasturanje dečje literature i dečjih knjiga, rasturanje od strane informativnih medija materijala od društvene i kulturne koristi za decu, koje promovišu pomenute vrednosti.</p>
<p>5.Qeveria përmes masave stimuluese inkurajon masmediat që të kenë skema programore të dobishme për fëmijët duke marrë parasysh edhe nevojat gjuhësore të fëmijëve që ju takojnë minoriteteve.</p>	<p>5.The Government, through stimulation measures, shall encourage mass media to show useful programme schemes for children taking into consideration also the linguistic needs of the children belonging to minorities.</p>	<p>5.Kroz stimulativne mere, vlada treba ohrabriti masovne medije na programske šeme korisne za decu, uzimajući u obzir i jezičke potrebe dece koja pripadaju i manjinama.</p>
<p>6. Mediat obligohen të raportojnë në mënyrë etike duke mbrojtur dinjitetin e</p>	<p>6.Media are obliged to report ethically, by protecting the dignity of the child and</p>	<p>6.Medije se obavezuju na etičko izveštavanje, i zaštiti dostojanstva deteta,</p>

<p>fëmijës dhe duke pas parasysh interesin më të mirë të fëmijës.</p> <p style="text-align: center;">Neni 33 Personat e dënuar për abuzim seksual apo shfrytëzim të fëmijëve</p> <p>1. Personat e dënuar për abuzim seksual, shfrytëzim të fëmijëve, mundësim në prostitucion dhe pornografi të fëmijëve ndalohet të ushtrojnë profesione në përputhje me dispozitat e Kodit Penal të Kosovës që përfshijnë çdo formë kontakti me fëmijët.</p> <p>2. Këshilli Gjyqësor me akt nënligjor përcakton rregullat dhe procedurat për mbajtjen e bazës së të dhënave me ADN-të e personat të dënuar për veprat penale kundër integritetit seksual, në këtë bazë të të dhënave me ADN-të duhet të përfshihen edhe personat e dënuar për këto vepra penale, pa marrë parasysh nëse viktimat e tyre janë fëmijë ose të rritur.</p> <p>3. Ministria përkatëse për Arsim duhet të sigurojë që në sistemin arsimor që nga qerdhet e deri në arsimin pasuniversitar edukimin në shkollën fillore dhe të mesme të përfshihen module për rrezikun nga</p>	<p>taking into consideration the best interest of the child.</p> <p style="text-align: center;">Article 33 Persons punished for sexual abuse or exploitation of children</p> <p>1. Persons punished for sexual abuse, exploitation of children, for enabling prostitution and pornography of children shall be prohibited to discharge professions that involve any kind of contacts with children in accordance with the provisions of the Criminal Code of Kosovo.</p> <p>2. The Judicial Council shall, by a sub-legal act, define rules and procedures for keeping a DNA database of persons punished for offences against sexual integrity, this database of DNA shall also include persons punished for offences, irrespective of the fact whether their victims are children or adults.</p> <p>3. The relevant Ministry of Education shall ensure that education system from kindergartens to the pre university education, the primary and secondary schools shall include modules on the risk</p>	<p>imajući u obzir uvek najbolji interes deteta</p> <p style="text-align: center;">Član 33 Osobe kažnjene za seksualnu zloupotrebu, seksualno iskorišćavanje ili iskorišćavanje dece</p> <p>1. Osobama kažnjene za seksualnu zloupotrebu, za iskorišćavanje dece ili za omogućavanje dečje prostituciji i pornografije zabranjuje se obavljanje profesija u skladu sa KZK-a uključujući svaku formu kontakta sa decom.</p> <p>2. Sudski savet će podzakonskim aktom utvrditi pravila i procedure održavanja baze podataka sa DNK-om osoba kažnjenih za krivična dela protiv seksualnog integriteta, i u bazi podataka sa DNK-om treba obuhvatiti i osobe kažnjene za navedena krivična dela, bez obzira na to da li su njihove žrtve bili deca ili odrasli.</p> <p>3. Ministarstvo obrazovanja, (MONT), treba da obezbeđuje da se u sistemu obrazovanja, od obdaništa, preko osnovne i srednje škole do postdiplomskog univerzitetskog obrazovanja, u nastavnim</p>
---	--	---

<p>abuzimi dhe shfrytëzimi seksual.</p> <p>4.Ministria përkatëse për arsim duhet të sigurojë që të mos përfshihen në sistemin arsimor personat e dënuar për abuzim seksual apo shfrytëzim të fëmijëve.</p> <p style="text-align: center;">Neni 34 Pornografia e fëmijëve</p> <p>1.Ndalohet çfarëdo paraqitje, në çfarëdo mënyre, e një fëmije të përfshirë në aktivitete eksplicite seksuale reale ose të simuluar apo çfarëdo paraqitje e pjesëve intime të trupit të një fëmije.</p> <p>2.Autoritetet përkatëse janë të autorizuar të mbyllin hapësirat e përdorura për prodhimin e pornografisë së fëmijëve ose për performancat pornografike që përfshijnë fëmijët, edhe në mungesë të një dënimi penal.</p> <p style="text-align: center;">Neni 35 Substancat narkotike dhe substancat e dëmshme</p> <p>1.Fëmijët duhet të mbrohen nga përdorimi i drogave narkotike, alkoolit, produkteve të duhanit, produkteve toksike, substancave</p>	<p>against abuse and sexual exploitation.</p> <p>4.The relevant Ministry of Education shall ensure that persons punished for sexual abuse or exploitation of children are not involved in the education system.</p> <p style="text-align: center;">Article 34 Pornography of children</p> <p>1.Whatever appearance, in whatever form, of a child involved in real or simulated sexual explicit activities or whatever exposure of intimate body parts of a child is prohibited.</p> <p>2.Relevant authorities are authorised to close down the places used for the production of pornography of children or for pornographic performances involving children, even in absence of a criminal punishment.</p> <p style="text-align: center;">Article 35 Narcotics and harmful substances</p> <p>1.Children shall be protected against the use of drugs, alcohol, tobacco products, toxic products, psychotropic substances</p>	<p>programima obuhvataju moduli o riziku od seksualne zloupotrebe i seksualnog iskorišćavanja.</p> <p>4.Ministarstvo obrazovanja, (MONT), treba da obezbeđuje da u sistemu obrazovanja ne rade lica koja su bila kažnjena za seksualnu zloupotrebu ili seksualno iskorišćavanje dece.</p> <p style="text-align: center;">Član 34 Dečja pornografija</p> <p>1.Zabranjuje se bilo koji način predstavljanja deteta u izrazito realnim ili simulirajućim seksualnim predstavama ili bilo kakvim prikazanjima intimnih delova tela deteta.</p> <p>2.U slučaju odsustva krivične kazne, ovlašćeni organi dužni su da zatvaraju prostorije korišćene za proizvodnju dečje pornografije ili pornografskih predstava u kojima su bila obuhvaćena deca.</p> <p style="text-align: center;">Član 35 Narkotične i štetne supstance</p> <p>1.Deca se moraju štiti od korišćenja narkotičnih supstanci, alkohola, duvanskih i toksičnih proizvoda, psihotropnih i drugih</p>
---	--	---

<p>psikotrope dhe substancave të tjera që janë të deklaruara të dëmshme nga autoritetet përkatëse.</p> <p>2.Çdo personi dhe operatori ekonomik i ndalohe t'ju shesë dhe t'ju shërbej fëmijëve alkool, produkte të duhanit, produkte toksike, substanca psikotrope dhe substanca të tjera që janë të deklaruara të dëmshme nga autoritetet përkatëse.</p> <p>3.Përdorimi ose angazhimi i fëmijëve në prodhimin, shpërndarjen apo trafikimin e substancave të tilla, si dhe sjellja e fëmijës në vendet ku shiten substanca të tilla, është i ndaluar dhe sanksionohet me legjislacionin përkatës në fuqi.</p> <p>4.Masat e duhura mbrojtëse dhe parandaluese, përfshirë edhe avokimin e një mënyre të shëndetshme të jetesës dhe dekurajimin e çdo lloj abuzimi me substanca narkotike dhe psikotrope, rregullohen me akt nënligjor të miratuar nga Qeveria me propozim nga Ministria përkatëse për Shëndetësi.</p> <p>5.Trajtimi i fëmijëve që janë të varur nga drogat dhe sindromat tjera të abuzimit të substancave narkotike, duhet ofrohet në një mjedis të mbyllur vetëm si mjet i fundit dhe vetëm me pëlqimin e të përfaqësuesit ligjor apo përmes një urdhërese të</p>	<p>and other substances which are declared harmful by relevant authorities.</p> <p>2.Every person and economic operator is prohibited to sell and serve children alcohol, tobacco products, toxic products, psychotropic substances and other substances which are declared harmful by relevant authorities.</p> <p>3.Use and engagement of children in production, dissemination or trafficking of such substances, and bringing the children to places where such substances are sold, is prohibited and is sanctioned by the relevant legislation in force.</p> <p>4.The proper protective and prevention measure, including healthy life advocacy and discouraging any type of abuse with narcotics and psychotropic substances are regulated by a sub-legal act approved by the Government, upon the proposal of the relevant Ministry of Health.</p> <p>5.Treatment of children addicted to drugs and other syndromes of abuse of narcotic substances shall be provided in a closed environment only as the last resort and only with the consent of the legal representative or through a court order.</p>	<p>supstanci koje su odgovarajući autoriteti deklarirali kao štetne.</p> <p>2.Zabranjuje se svakom licu i privrednom operatoru da deci prodaje ili služi alkohol, duvanske i toksične proizvode, psihotropne i druge supstance koje su odgovarajući autoriteti deklarirali kao štetne.</p> <p>3.Korišćenje dece ili njihovo angazovanje za proizvodnju, rasturanje ili krijumčarenje takvih supstanci, kao i dovođenje deteta na mestima gde se prodaju takve supstance, zabranjeno je i kažnjava se u skladu sa važećim zakonom.</p> <p>4.Adekvatne zaštitne i preventivne mere, uključujući i promovisanje zdravog načina života i obeshrabrivanje svake vrste zloupotrebe narkotičnih i psihotropnih supstanci regulišu se podzakonskim aktom koji, na predlog Ministarstva zdravstva, donosi Vlada.</p> <p>5.Tretiranje dece zavisne od droga i drugih sindroma zloupotreba narkotičnih supstanci mora se oružati u zatvorenoj sredini kao poslednje sredstvo, ali samo uz saglasnost zakonskog zastupnika ili po sudskom nalogu.</p>
---	---	---

<p>gjykatës.</p> <p style="text-align: center;">Neni 36 Lokacionet publike dhe ngjarjet argëtuese</p> <p>1.Fëmijët nuk lejohen që të hyjnë në klubet e natës dhe qendrat argëtuese të krahasueshme me këto sikurse lokalet e bixhozit dhe të tjera të ngjashme me to si dhe ndalohet qasja në bixhoz online për fëmijët.</p> <p>2.Fëmijët nuk lejohen të shesin produkte të rrezikshme për shëndetin dhe sigurinë e fëmijës.</p> <p>3.Pjesëmarrja në lotaritë publike lejohet vetëm ne panairë të argëtimit, festivale të fëmijëve dhe ngjarje të tilla të krahasueshme.</p> <p>4.Organi përkatës komunal mund t'ia imponojë kërkesën operatorit të ndonjë ngjarjeje publike për të kufizuar qasjen për fëmijët në përgjithësi, ose për fëmijët nën moshën e caktuar, nëse ngjarja ka mundësi të ndikojë negativisht në mirëqenien fizike ose psikologjike të fëmijëve.</p>	<p style="text-align: center;">Article 36 Public locations and entertainment events</p> <p>1.Children are not allowed to enter night clubs and entertainment centre comparable to those such as gambling and other similar premises as well as online gambling is prohibited for children.</p> <p>2.Children shall not be allowed to sell products which are hazardous to the health and security of the child.</p> <p>3.Participation in public lotteries is allowed only in entertainment fairs, child festivals and other such comparable events.</p> <p>4.The relevant municipal body may impose the requirement to any public event operator to limit access to children in general, or to children under a specific age, if the event may negatively impact on the physical and psychological welfare of children.</p>	<p style="text-align: center;">Član 36 Javne lokacije i zabavni događaji</p> <p>1.Ne dozvoljava se ulazak dece u noćne klubove i zabavne centre slične njima, poput kockarnica i drugih sličnih prostorija, i zabranjuje se pristup dece online kockanju.</p> <p>2.Deci nije dozvoljena prodaja proizvoda koji su opasni za njihovo zdravlje i sigurnost.</p> <p>3.Učešće u javnim lutrijama dozvoljeno je, ali samo na zabavnim sajmovima, dečjim festivalima i na događajima slični njima.</p> <p>4.Operatoru javnog događaja, odgovarajući opštinski organ može nametnuti zahtev za ograničavanje pristupa dece uopšte tom događaju, ili pak dece ispod određene starosti, ako postoji mogućnost da taj događaj negativno utiče na fizičko ili psihičko stanje deteta.</p>
---	--	---

<p>5.Nëse fëmija është i pranishëm në një vend siç është përshkruar në paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, ofruesi i shërbimit për mbrojtjen e fëmijëve mund t'i kërkojë fëmijës që të largohet nga ai vend dhe ta kalojë fëmijën tek prindërit apo kujdestari i tij, ose në qoftë se ata nuk janë në dispozicion, përkohësisht ta vendosi fëmijën në përkujdesje alternative.</p> <p>6.Masat e duhura mbrojtëse dhe parandaluese, për praninë e fëmijëve në lokacionet publike dhe ngjarje argëtuese, rregullohen me akt nënligjor të miratuar nga Qeveria me propozim nga Ministria përkatëse për Punë të Brendshme.</p>	<p>5.If a child is present at a location as described in paragraphs (1) and (2) of this Article, the service provider for the protection of children may request the child to leave that location and may send the child to his/her parent/s or guardian, or in case they are not available, may temporarily place the child in alternative care.</p> <p>6.The proper protective and prevention measure for the presence of children at public locations and entertainment events are regulated by a sub-legal act approved by the Government, upon the proposal of the relevant Ministry of Internal Affairs.</p>	<p>5. Ako je dete prisutno na mestima iz stava (1) i (2) ovog člana, pružaoc usluga zaštite dece može zahtevati detetu da se udaljava sa tog mesta ili da ga vodi njegovim roditeljima ili staratelju, ili ako oni nisu pristupačni, privremeno smesti dete pod alternativnim staranjem.</p> <p>6.Adekvatne zaštitne i preventivne mere o prisustvu dece na javnim događajima i lokacijama regulišu se podzakonskim aktom koji donosi Vlada na predlog MUP-a.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 37 Pjesëmarrja e fëmijëve në konfliktin e armatosur</p>	<p style="text-align: center;">Article 37 Participation of children in armed conflicts</p>	<p style="text-align: center;">Član 37 Učešće dece u oružanim sukobima</p>
<p>Ndalohet pjesëmarrja e fëmijës në konfliktet e armatosura si dhe të jetë pjesë e çfarëdo lloji forme të grupit të armatosur, të rregullt apo jo të rregullt, në çfarëdo cilësie, aktivitete ushtarake dhe funksione mbështetëse të drejtpërdrejtë duke përfshirë por duke u mos kufizuar në zbulues terreni, spiunë, kuzhinier, portier, dërgues të porosive, dhe kushdo që shoqëron grupe të tilla.</p>	<p>Participation of children in armed conflicts and also be part in whatever form of a regular or irregular armed group in whatever role, military activities and supporting direct functions, including, but not limited to, terrain reconnaissance, spies, cooks, porter, message courier, and anyone accompanying such groups is prohibited.</p>	<p>Zabranjuje se učešće dece u oružanim sukobima i bilo kojim redovnim ili neredovnim formacijama oružanih grupa u bilo koje svojstvo, ili u vojnim aktivnostima i njihovim neposrednim logističnim funkcijama, uključujući, ali ne ograničavajući se, izviđače, špijune, kuvare, portire, poštara ili bilo koju pratnju takvih grupa.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 38 Fëmijët e zhvendosur përbrenda shtetit</p>	<p style="text-align: center;">Article 38 Country internally displaced children</p>	<p style="text-align: center;">Član 38 Deca, raseljena unutar države</p>

<p>Fëmijët të cilët janë të zhvendosur brenda vendit, u jepet mbrojtje e veçantë për të garantuar sigurinë dhe mirëqenien e tyre dhe gëzojnë të gjitha të drejtat e përcaktuara me këtë ligj dhe me legjislacionin përkatës në fuqi.</p> <p>KAPITULLI VI - DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE</p> <p>Neni 39 Epërsia e ligjit</p> <p>1.Ligjet dhe aktet e tjera juridike që kanë të bëjnë me fëmijët duhet të jenë në pajtim me këtë ligj dhe dispozitat e këtij ligji mbizotërojnë mbi çdo dispozitë mospërputhëse të legjislacionit tjetër që ka të bëjë me fëmijët.</p> <p>2.Të drejtat dhe liritë e fëmijës të garantuara me Konventën mbi të drejtat e Fëmijës kanë prioritet, në rast konflikti, ndaj dispozitave e ligjeve dhe akteve të tjera.</p> <p>3.Ky ligj interpretohet në pajtueshmëri me Konventën mbi të drejtat e Fëmijës.</p>	<p>Children displaced internally within the country are provided with special protection to guarantee their safety and welfare and shall enjoy all the rights set forth by the present Law and by the relevant legislation in force.</p> <p>CHAPTER VI - TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS</p> <p>Article 39 Superiority of Law</p> <p>1.Laws and other legal acts related to children shall be in compliance with this Law and the provisions of this Law shall prevail over any other discrepancy provisions of other legislation related to children.</p> <p>2.Rights and freedoms of children guaranteed under the Convention of the Rights of the Child have priority, in case of conflict, over the provisions of Laws and other acts.</p> <p>3.This Law shall be interpreted in compliance with the Convention of the Rights of the Child.</p>	<p>Deci raseljenoj unutar zemlje pruža se posebna zaštita radi garantovanja njihove sigurnosti i blagostanja i ista uživaju sva prava zagarantovana ovim i drugim važećim zakonima.</p> <p>POGLAVLJE VI ZAVRŠNE I PRELAZNE ODREDBE</p> <p>Član 39 Prednost zakona</p> <p>1. Drugi zakoni i pravna akta koja se odnose na decu moraju biti u saglasnosti sa ovim zakonom, i odredbe ovog Zakona imaju prednost nad drugim odredbama drugog zakona o deci ako nisu kompatibilne sa ovim zakonom.</p> <p>2.U slučaju sukoba sa drugim zakonima i aktima, prava i slobode deteta zagarantovana Konvencijom o pravima deteta imaju prednost nad svim drugim zakonskim odredbama.</p> <p>3.Ovaj zakon se tumači u skladu sa Konvencijom o pravima deteta.</p>
--	---	---

<p style="text-align: center;">Neni 40 Vetëdijesimi i publikut</p> <p>Me së largu gjashtë (6) muaj pas publikimit të këtij ligji, Qeveria obligohet të lansojë fushatë promovimi dhe të hartojë një program për vetëdijesimin e publikut lidhur me këtë Ligj, për të siguruar që edukimi i familjes të përfshijë të kuptuarit e duhur të maternitetit si një funksion social dhe të njohjes së përgjegjësisë së përbashkët të burrit dhe të gruas në edukimin dhe zhvillimin e fëmijëve të tyre duke bërë të qartë se interesi i fëmijëve është kusht kryesor në të gjitha rastet.</p>	<p style="text-align: center;">Article 40 Public awareness-raising</p> <p>No longer than six (6) months upon the publication of this Law, the Government shall be obliged to launch a promotion campaign and draft a programme for the public awareness-raising related to this Law, in order to ensure that the education of family involves the proper understanding of maternity as a social function and to recognise joint responsibility of husband and wife in the education and development of their children, making it clear that the interest of children is the principal condition in all cases.</p>	<p style="text-align: center;">Član 40 Osveščivanje javnosti</p> <p>Najkasnije 6 meseci nakon objavljivanja ovog zakona, vlada će otpošeti sa kampanjom promocije i izraditi jedan program za osveščivanje javnosti o ovom zakonu, kako bi obezbedila da će vaspitanje deteta obuhvatiti adekvatno shvatanje materinstva kao socijalne funkcije i zajedničke odgovornosti supružnika za vaspitanje i razvoj njihove dece stavljaju jasno do znanja da je interes deteta glavni preduslov u svim slučajevima.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 41 Edukimi për mbrojtjen e fëmijëve</p> <p>1.Në shkolla dhe institucione të tjera arsimore dhe edukative, mjetet mësimore të përdorura duhet të bazohen në mbrojtjen e fëmijës duhet përfshirë në kurrikulat shkollore në të gjitha nivelet.</p> <p>2.Përgatitja, miratimi dhe zbatimi i programit arsimor – edukativ, hartimit të materialeve, teksteve shkollore dhe rishikimit të materialeve dhe teksteve ekzistuese duhet të bëhet me përfshirjen e perspektives së mbrojtjes së fëmijëve dhe eliminimin e stereotipeve negative,</p>	<p style="text-align: center;">Article 41 Education for the protection of children</p> <p>2.The teaching and learning means used in schools and other education and teaching institutions shall be based on the protection of children, and shall be included in the school curricula at all levels.</p> <p>2.Preparation, approval and implementation of the education and teaching programme, drafting materials, text books and review of materials and the existing texts shall be done by involving the perspective for the protection of children and by eliminating the negative</p>	<p style="text-align: center;">Član 41 Vaspitanje i zaštita deteta</p> <p>1.U školi i u drugim vaspitno obrazovnim ustanovama, korišćena naučno-nastavna sredstva moraju se zasnivati na zaštiti deteta, uključujući i školske programe svih nivoa.</p> <p>2.Pripremanje, usvajanje i primena vaspitno-obrazovnog programa, izrada materijala, udžbenika i preispitivanje postojećih materijala i udžbenika treba raditi obuhvatanjem perspektive zaštite deteta i eliminiranjem negativnih stereotipa, predrasuda, običaja i drugih</p>

<p>paragjytimeve, praktikave zakonore dhe praktikave tjera, që janë në kundërshtim me parimet e përcaktuara në këtë ligj dhe zhvillimin e udhërrëfyesve për mbrojtjen e fëmijës nga informatat dhe materialet e dëmshme.</p> <p>3.Ministria përkatëse për arsim brenda tri vitesh pas publikimit të këtij ligji obligohet që të gjitha tekstet dhe kurrikulat t'i harmonizojë me dispozitat e këtij ligji.</p>	<p>stereotypes, prejudices, customary practices and other practices, which are in contradiction with the principles set out in this Law, and shall develop guidance books for the protection of children against harmful information and materials.</p> <p>3.The relevant Ministry of Education, within three (3) years, upon the publication of this Law, shall be obliged to harmonise all texts and curricula with the provisions of this Law.</p>	<p>praksi koje su u suprotnosti sa načelima ovog zakona i razvoju putokaza za zaštitu djeteta od štetnih informacija i materijala.</p> <p>3. Ministarstvo za obrazovanje, (MONT), dužno je da u roku od 3 godine nakon objavljivanja ovog zakona usaglašava sve udžbenike i školske programe sa odredbama ovog zakona.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 42 Përgjegjësia individuale</p> <p>Çdo person mban përgjegjësi në bazë të dispozitave të këtij Ligji, kur, me veprimet ose mosveprimet e tij, ka kryer një akt diskriminues në kuptimin e këtij ligji. Përgjegjësia individuale nuk e përjashton përgjegjësinë e institucioneve shtetërore ose të personit juridik privat.</p>	<p style="text-align: center;">Article 42 Individual responsibility</p> <p>Every person is responsible according to the provisions of this Law, when he/she with this acts or omissions of act, has committed a discriminatory act within the meaning of this Law. The individual responsibility does not exclude the responsibility of state institutions or of natural or legal person.</p>	<p style="text-align: center;">Član 42 Individualna odgovornost</p> <p>Svaka osoba je odgovorna prema odredbama ovog zakona oko je činjenjem ili nečinjenjem, izvršio akt diskriminacije u smislu ovog zakona. Individualna odgovornost ne isključuje odgovornost državne institucije ili privatnog pravnog lica.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 43 Sistemi Institucional Formal dhe Linja e Telefonit për Fëmijët</p> <p>1.Ndërtimi i një sistemi formal funksional institucional për të identifikuar dhe koordinuar mbrojtjen dhe kujdesin për çdo</p>	<p style="text-align: center;">Article 43 Formal institutional system and telephone line for children</p> <p>1.Building a formal institutional system to identify and coordinate the protection and care for all cases of suspected or identified</p>	<p style="text-align: center;">Član 43 Formalni institucionalni sistem i telefonska linija za decu</p> <p>1.Izgradnja jednog formalnog institucionalnog sistema za identifikaciju, koordinaciju, zaštitu i staranje svakog</p>

<p>rast fëmije të dyshuar ose të identifikuar si të abuzuar, neglizhuar lëënia pas dore, keqtrajtuar apo trafikuar. Sistemi i Mbrojtjes së Fëmijëve përfshin kuadrin ligjor, strukturat, masat dhe veprimet të cilat koordinojnë ndërhyrjet për të parandaluar, identifikuar në kohë, vlerësuar dhe ndërhyrë përmes një plani veprimi multidisiplinar dhe që synon mbrojtjen e fëmijës dhe mbrojtjen e interesit më të lartë të fëmijës. Sistemi formal i mbrojtjes së fëmijës për përgjigjen për rastet e fëmijëve në rrezik drejtohet dhe zbatohet nga punonjës të specializuar të shërbimeve të mbrojtjes së fëmijëve.</p>	<p>child as abused, neglected, maltreated or trafficked. The system for the protection of children includes the legal framework, structures, measures and actions which coordinate interventions to prevent, identify in time, assess and interfere through a multi-disciplinary action plan and aiming at the protection of children and protection of the best interest of the child. Formal protection system of the child to react to the cases of children at risk is run and implemented by specialised workers of services for the protection of the child.</p>	<p>sumnjivog ili identifikovanog deteta kao žrtvu zlopotrebe, zapostavljanja, zlostavljanja ili žrtva trafikanta. Sistem zaštite dece obuhvata zakonski kadar, strukture, mere i aktivnosti koje koordiniraju intervencije za prevenciju u raniju identifikaciju, za ocenjivanje i intervenciju akcionog Multidisiplinarnog plana koji teži zaštiti deteta i njegovog najvišeg interesa. Formalni institucionalni sistem zaštite deteta odgovara u slučaju deteta u riziku, te vode ga i primenjuju specijalisti za usluge zaštite dece.</p>
<p>2.ZQM për Mbrojtjen e Fëmijëve në bashkëpunim me Ministrinë e Punës dhe Mirëqenies Sociale ka detyrë të ngrejë shërbimin e telefonisë falas për fëmijët, shërbim i cili do t'i shërbejë fëmijëve të cilët kanë nevojë të pyesin dhe këshillohen si dhe për të raportuar rastet e dhunës, abuzimit, neglizhimit dhe trafikimit. Fëmijëve duhet t'i ofrohet mbështetje, këshillim dhe shërbim sipas nevojave të shprehura. Linja e telefonit duhet të promovohet përmes fushatave të informimit në çdo institucion ku fëmijët janë, në familje, komunitet etj. Përmes linjës së telefonit fëmijët do të mund të raportojnë rastet e abuzimit pranë sistemit formal.</p>	<p>2.OGG for the protection of children in cooperation with the Ministry of Labour and Social Welfare duty is to create the free-of-charge telephony services for children, which will serve to children who are in need of asking and be advised and report the cases of violence, abuse, negligence and trafficking. Children shall be provided with support, counselling and services according to the needs expressed. Telephone line shall be promoted through information campaigns in every institution where children are in families, communities, etc. Through the telephone line, children may report cases of abuse within the formal system.</p>	<p>2.Kancelarija dobrog upravljanja za zaštitu dece u saradnji sa MRSS-om dužna je otvarati besplatnu telefonsku uslugu za decu, koja će služiti deci u nuždi da postavljaju pitanja i dobiju savete i da izveštavaju slučajeve, nasilja zlopotrebe i trgovine ljudima. Deci je potrebno pružati podršku, savete i usluge prema njihovim izraženim potrebama. Telefonsku liniju treba promovisati putem informativne kampanje u svim institucijama gde su prisutna deca, u porodicama, zajednicama i dr. Preko telefonske linije deca će izveštavati formalnom sistemu zaštite slučajeve zlostavljanja.</p>

<p>3.ZQM për Mbrojtjen e Fëmijëve mund të propozojë Ministrive përgjegjëse të linjës dhe mekanizma alternativë të tjerë dhe përdorimin e mediave sociale për të promovuar mundësitë për raportim dhe aksesim të sistemit formal.</p>	<p>3.OGG for the protection of children may propose to relevant line ministries also other alternative mechanisms and the use of social media to promote possibilities for reporting and access to formal system.</p>	<p>3.Kancelarija dobrog upravljanja za zaštitu dece može predlagati dotičnim linijskim ministarstvima i druge alternativne mehanizme i korišćenje socijalnih medija za promociju mogućnosti izveštavanja i pristupa formalnom sistemi zaštite deteta.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 44 Aktet nënligjore për zbatimin e Ligjit</p>	<p style="text-align: center;">Article 44 Sub-legal acts for the implementation of the Law</p>	<p style="text-align: center;">Član 44 Podzakonska akta za primenu ovog zakona</p>
<p>1. Për zbatimin e këtij ligji në afat prej prej një (1) viti, nga data e publikimit të këtij ligji, Qeveria e Kosovës dhe ministrinë përkatëse nxjerrin këto akte nënligjore:</p>	<p>1. For the implementation of this Law, in a term of one (1) year, upon the date of the publication of this Law, the Government of Kosovo and relevant ministries shall issue the following sublegal acts:</p>	<p>1.Za sprovođenje ovog zakona Kosovska vlada će u roku od jedne (1) godine nakon objavljivanja ovog zakona doneti sledeća podzakonska akta:</p>
<p>1.1.Qeveria:</p> <p>1.1.1. sipas propozimit të Zyrës për Qeverisje të Mirë, nxjerrë rregulloren për përcaktimin e fushëveprimit, përbërjen, detyrat, përgjegjësitë dhe mënyrën e punës së Komitetit Ndërminstrior për mbrojtjen e të drejtave të fëmijës;</p> <p>1.1.2. sipas propozimit të Zyrës për Qeverisje të Mirë, nxjerrë rregulloren për përcaktimin e mënyrës së koordinimit, raportimit dhe bashkëpunimit me Zyrën për</p>	<p>1.1 Government:</p> <p>1.1.1. Upon the proposal of the Office for Good Governance, shall issue the regulation for defining the scope, composition, duties, responsibilities and the manner of work of the Inter-ministerial Committee for the protection of the rights of the child;</p> <p>1.1.2. Upon the proposal of the Office for Good Governance shall issue a regulation for defining the manner of coordination, reporting and cooperation with the Office for</p>	<p>1.1. Vlada:</p> <p>1.1.1. Na predlog Kancelarije dobrog upravljanja donosi Pravila za utvrđivanje delokruga, sastava, zadataka i način rada Međuministarskog komiteta za zaštitu prava deteta;</p> <p>1.1.2. Na predlog Kancelarije dobrog upravljanja donosi Pravila za utvrđivanje načina koordinacije, izveštavanja i saradnje službenika ili dotičnih jedinica institucionalnih</p>

<p>Qeverisje të Mirë, të zyrtarëve apo njësisive përkatëse, të mekanizmave institucional.</p> <p>1.1.3. sipas propozimit të ministrisë përkatëse për mirëqenie sociale, nxjerrë rregulloren për përcaktimin e kriterëve për komunat si mund të sigurojnë bashkërisht shërbime për mbrojtjen e fëmijëve në territoret e tyre;</p> <p>1.1.4. sipas propozimit të ministrisë përkatëse për mirëqenie sociale, nxjerrë Protokollin e Përbashkët për Mbrojtjen e Fëmijës. Ky Protokol duhet të shpjegojë hap pas hapi procesin dhe praktikën e punës së zyrtarit përkatës të mbrojtjes së fëmijës në Qendrën e Punës Sociale, si dhe përcakton rolet, detyrat dhe përgjegjësitë e ministrisë për mirëqenie sociale, zyrtarëve të tjerë përgjegjës, policisë, shëndetësisë, arsimit, qendrat e shërbimeve sociale dhe të tjerë për të ofruar asistencë, kujdes, dhe mbrojtje për çdo rast fëmije në rrezik apo në situata ku ka nevojë për masa mbrojtëse.</p>	<p>Good Governance, of officers and relevant units, and institutional mechanisms;</p> <p>1.1.3. Upon the proposal of the relevant Ministry of Social Welfare, shall issue a regulation for defining criteria for municipalities on the way how they can jointly provide services for the protection of children in their territories;</p> <p>1.1.4. Upon the proposal of the relevant Ministry of Social Welfare, shall issue the Joint protocol for the protection of the child. This protocol shall explain in detail the process, steps and work practice of the relevant officer for the protection of the child in the Centre for Social Work, and shall set out roles, duties and responsibilities of the Ministry of Social Welfare, other responsible officers, Police, health, education, social service centres and others to provide assistance, care and protection for all cases of children or in situations when there is a need for protective measures;</p>	<p>mehanizama sa Kancelarijom dobrog upravljanja.</p> <p>1.1.3. Na predlog MRSS-a, donosi pravila za utvrđivanje kriterija opštinama za zajedničko obezbeđivanje usluga zaštite prava deteta u njihovim teritorijama;</p> <p>1.1.4. Na predlog MRSS-a, donosi Zajednički protokol o zaštiti deteta, koji će korak za korakom objasniti proces i praksu rada odgovarajućih službenika za zaštitu dece pri Centru socijalnog rada i utvrđuje zadatke i odgovornosti MRSS-a i drugih odgovornih službenika, policije, zdravstva, obrazovanja, Centra socijalnog rada i drugih za pružanje pomoći, nege, i zaštite svakom detetu u riziku ili u situacijama kada dete ima potrebu za zaštitne mere.</p>
--	--	---

<p>1.1.5. sipas propozimit të ministrisë përkatëse për mirëqenie sociale, nxjerrë rregulloren për përgjegjësit, formën e organizimit dhe funksionimit të ekipeve multidisiplinare – Tryezave për menaxhimin e rasteve;</p> <p>1.1.6. sipas propozimit të ministrisë përkatëse për Punë të Brendshme, nxjerrë rregulloren për masat e duhura mbrojtëse dhe parandaluese, për praninë e fëmijëve në lokacionet publike;</p> <p>1.1.7. sipas propozimit të ministrive përkatëse, nxjerrë rregullore për procedurat efektive për identifikimin, raportimin, referimin dhe hetimin e dhunës, shfrytëzimit, neglizhimit dhe abuzimit të fëmijëve.</p> <p>1.2 Ministria përgjegjëse për Punë dhe Mirëqenie Sociale:</p> <p>1.2.1. Udhëzimin Administrativ për realizimin e të drejtave për shërbimet sociale të përcaktuara me këtë ligj dhe legjislacionin përkatës në fuqi për shërbimet sociale;</p>	<p>1.1.5. Upon the proposal of the relevant Ministry of Social Welfare, shall issue a regulation on responsibilities, forms of organisation and functioning of multidisciplinary teams – case management roundtables;</p> <p>1.1.6. Upon the proposal of the relevant Ministry of Internal Affairs, shall issue a regulation on proper protective and prevention measures, on the presence of children at public locations;</p> <p>1.1.7. Upon the proposal of the relevant Ministries, shall issue a regulation on effective procedures for identification, reporting, referral and investigation of violence, exploitation, negligence and child abuse.</p> <p>1.2 Relevant Ministry of Labour and Social Welfare:</p> <p>1.2.1. Administrative Instruction for the execution of the rights for social services set forth in this Law and the relevant legislation in force for social services;</p>	<p>1.1.5. Na predlog MRSS-a, donosi pravila o određivanju odgovornosti i oblika organizacije i rada u multidisciplinarne timovima-Sto za menadžiranje slučajeva;</p> <p>1.1.6. Na predlog MUP-a, donosi pravila o odgovarajućim zaštitnim i preventivnim merama sprečavanja pristupa dece javnim lokalima;</p> <p>1.1.7. Na predlog dotičnih ministarstava, donosi pravila o efektivnim procedurama za identifikaciju, izveštavanje, referisanje i istraživanje nasilja, iskorišćavanja, zapostavljanja i zloupotrebe deteta.</p> <p>1.2. Ministarstvo za rad i socijalno staranje:</p> <p>1.2.1. Administrativno uputstvo o realizaciji prava deteta na socijalne usluge u skladu sa ovim i drugim važećim zakonima o socijalnim uslugama.</p>
--	--	---

<p>1.3. Ministria përgjegjëse për Shëndetësi:</p> <p>1.3.1. Udhëzimin Administrativ për përcaktimin e kushteve dhe kritereve për shfrytëzimin e të drejtës për rehabilitim shëndetësor për fëmijët në nevojë;</p> <p>1.3.2 Udhëzimin Administrativ për realizimin e së drejtës në shërbimet shëndetësore në institucionet shëndetësore publike për fëmijët në nevojë;</p> <p>1.4. Ministria përgjegjëse për Arsim, Shkencë dhe Teknologji:</p> <p>1.4.1. Udhëzimin Administrativ për realizimin e të drejtave të përcaktuara me këtë ligj si dhe siguron programe të cilat promovojnë edukimin dhe rritjen e ndërgjegjësimit lidhur me pasojat degraduese të ndëshkimit trupor dhe programe prindërimi që promovojnë mënyrat jo të dhunshme të disiplinimit në familje dhe shkollë.</p>	<p>1.3. Relevant Ministry of Health:</p> <p>1.3.1. Administrative Instruction for defining conditions and criteria on the use of the right for health rehabilitation for children in need;</p> <p>1.3.2. Administrative Instruction on the eligibility of the right to health services in public health institutions for children in need;</p> <p>1.4. Relevant Ministry of Education, Science and Technology:</p> <p>1.4.1. Administrative Instruction on the eligibility of rights set forth by this Law and provides programmes promoting the education and the awareness raising related to degrading consequences of corporal punishment and parental programmes promoting nonviolent ways</p>	<p>1.3.Ministarstvo za zdravstvo:</p> <p>1.3.1. Administrativno uputstvo o utvrđivanju uslova i kriterija za korišćenje prava na zdravstvenu rehabilitaciju dece u nuždi;</p> <p>1.3.2. Administrativno uputstvo o realizaciji prava dece u nuždi na zdravstvene usluge u javnim zdravstvenim ustanovama;</p> <p>1.4. Ministarstvo za obrazovanje, nauku i tehnologiju:</p> <p>1.4.1. Administrativno uputstvo o realizaciji prava predviđenih ovim zakonom, i sastavljanje programa koji stimulišu vaspitanje i jačanje svesti o razornim posledicama fizičkog kažnjavanja dece, kao i roditeljskih programa koji promovišu primenu ne nasilnih disciplinskih metoda u školi.</p>
---	---	--

<p>1.5. Ministria përgjegjëse për drejtësi:</p> <p>1.5.1. Udhëzimin Administrativ për ndihmën ligjore dhe qasjen në organet e drejtësisë për t'i mundësuar fëmijës që të ketë ndihmë juridike.</p> <p>1.6. Ministria përgjegjëse për tregti:</p> <p>1.6.1. Udhëzimin Administrativ për caktimin e kushteve dhe kriterëve që mos të lejohen të shesin produkte të rrezikshme për shëndetin dhe sigurinë e fëmijës.</p> <p>2. Qeveria e Kosovës, sipas nevojës në bashkëpunim me ministrinë e tjera përkatëse, përveç akteve nënligjore të përcaktuara në paragrafin 1. të këtij neni, mund të nxjerrin edhe akte të tjera nënligjore për zbatimin e këtij ligji.</p> <p>3. Këshilli Gjyqësor me akt nënligjor përcakton rregullat dhe procedurat për mbajtjen e bazës së të dhënave me ADN-të e personat të dënuar për veprat penale kundër integritetit seksual, në këtë bazë të të dhënave me ADN-të duhet të përfshihen</p>	<p>of discipline in families and at school;</p> <p>1.5. Relevant Ministry of Justice:</p> <p>1.5.1 Administrative Instruction for legal aid and access to bodies of justice to enable the child to have legal aid;</p> <p>1.6. Relevant Ministry of Trade:</p> <p>1.6.1. Administrative Instruction on defining conditions and criteria in order to prohibit the selling of products which are hazardous to the health and security of the child;</p> <p>2. Government of Kosovo, as needed, in cooperation with other relevant ministries, other than sublegal acts set forth in paragraph 1 of this Article may also issue other sublegal acts for the implementation of this Law.</p> <p>3. The Judicial Council shall, by a sub-legal act, define rules and procedures for keeping a DNA database of the persons punished for criminal offences against sexual integrity, this database of DNA shall also include persons punished for</p>	<p>1.5. Ministarstvo pravde:</p> <p>1.5.1. Administrativno uputstvo o pravnoj pomoći i pristupu organima pravde za omogućavanje pravne pomoći detetu.</p> <p>1.6. Ministarstvo za trgovinu, (MTI):</p> <p>1.6.1. Administrativno uputstvo o utvrđivanju uslova i kriterija o sprečavanju prodaje proizvoda opasnih za zdravlje deteta.</p> <p>2. Kosovska vlada po potrebi, u saradnji sa drugim dotičnim ministarstvima sem podzaskonskih akata iz stava 1. ovog člana, može doneti i druga podzakonska akta za primenu ovog zakona.</p> <p>3. Sudski savet će podzakonskim aktom utvrditi pravila i procedure održavanja baze podataka sa DNK-om osoba kažnjenih za krivična dela protiv seksualnog integriteta, i u bazi podataka sa DNK-om treba obuhvatiti i osobe kažnjene</p>
---	--	--

<p>edhe personat e dënuar për këto vepra penale, pa marrë parasysh nëse viktimat e tyre janë fëmijë ose të rritur.</p> <p style="text-align: center;">Neni 45 Hyrja në fuqi</p> <p>Ky Ligji hyn në fuqi një (1) vit pas publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.</p> <p style="text-align: right;">Kadri Veseli</p> <p style="text-align: center;">_____ Kryetari i Kuvendit të Republikës së Kosovës</p>	<p>criminal offences, irrespective of the fact whether their victims are children or adults.</p> <p style="text-align: center;">Article 45 Entry into force</p> <p>This Law shall enter into force one (1) year after publication in the Official Gazette of the Republic of Kosovo.</p> <p style="text-align: right;">Kadri Veseli</p> <p style="text-align: center;">_____ President of the Assembly of the Republic of Kosovo</p>	<p>za navedena krivična dela, bez obzira na to da li su njihove žrtve bili deca ili odrasli.</p> <p style="text-align: center;">Član 45 Stupanje na snagu</p> <p>Ovaj Zakon stupa na snagu jednu (1) godinu nakon njegovog objavljivanja u „Službenom listu Republike Kosova“.</p> <p style="text-align: right;">Kadri Veseli</p> <p style="text-align: center;">_____ Predsednik Skupštine Republike Kosova</p>
--	--	--